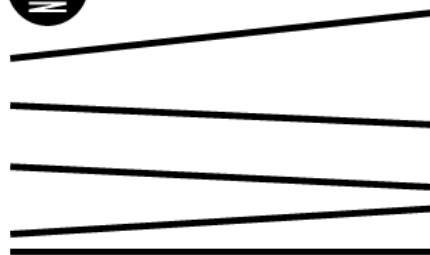

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Shakespeare, William.

William Shakspeare's dramatiske Værker.

Vol. 9

Kjøbenhavn : J. H. Schubothe, 1845-1850

11 Bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56, - 150 - 8°

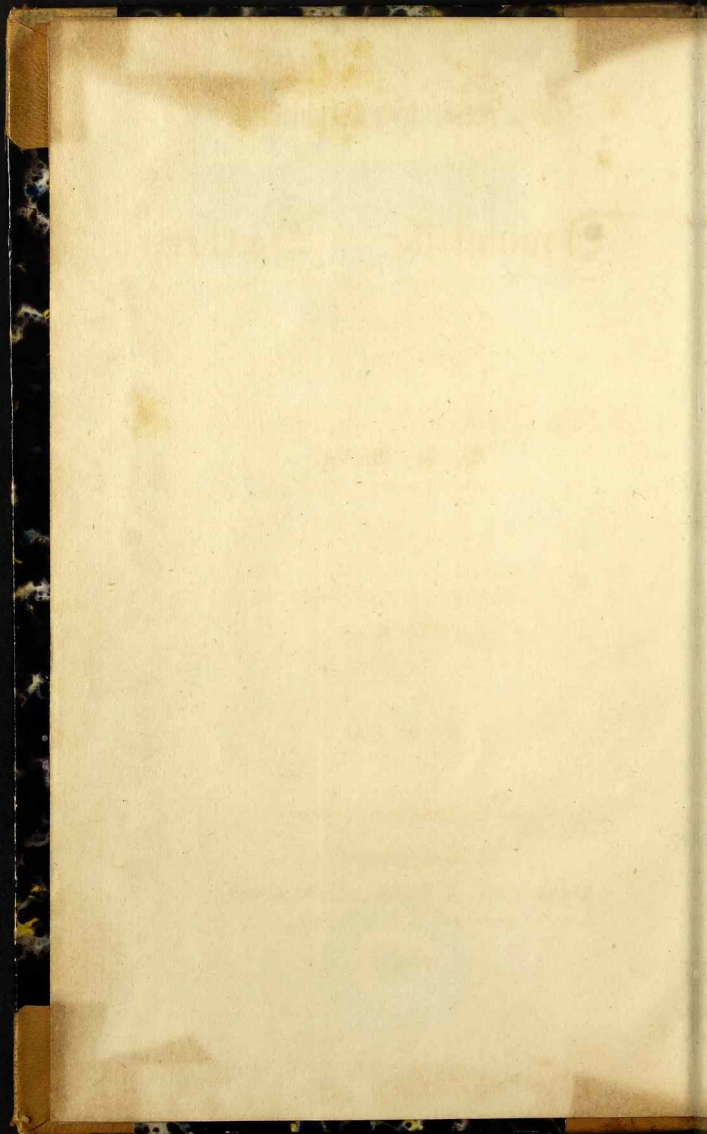
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01046 0

REX/S

William Shakspeare's

Dramatiske Værker,

oversatte

af

P. F. Wulff,

Commandeur-Capitain i Sø-Staten.

Udgivne og gennemfete

af **Offe Høyer.**

Niende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af **J. S. Schubothes** Boghandling.

Trykt hos **J. E. F. Græbe.**

1850.

William Shakespeare

Comitatus

1611

W. S. 1611

Comitatus

1611

1611

1611

1611

1611

1611

1611

Som det behager Eder.

Personerne.

Hertugen, i Landsforviisning.

Frederik, Hertugens Broder og Usurpator af hans Besiddelser.

Amiens, } Adelsmænd, som have fulgt Hertugen i
Jaques, } hans Forviisning.

Le Beau, en Hofmand ved Frederiks Hof.

Charles, Frederiks Bryder.

Oliver, }
Jaques, } Sønner af Ridder Roland de Bois.
Orlando, }

Adam, }
Dennis, } Olivers Tjenere.

Prøvesteen, Narren.

Corin og Silvius, Hyrder.

Pastor Olivarius Textfordærver, en Landsbypræst.

Wilhelm, en Bondekarl, forelsket i Audrey.

En Person, som forestiller Hymen.

Rosalinde, den forviste Hertugs Datter.

Celia, Hertug Frederiks Datter.

Phobe, en Hyrdinde.

Audrey, en Bondepige.

Adelsmænd, Pager, Jægere og andet Følge.

Scenen er i Begyndelsen i Nærheden af Olivers Huus, siden dels ved Hertug Frederiks Hof, dels i Ardenner-Skoven.

Som det behager Eder.

Første Akt.

Første Scene.

En Frugthave ved Oliviers Huus.

Orlando og Adam.

Orlando.

Saa vidt jeg erindrer, Adam, tilstod min Fader mig i sin sidste Villie ikkun staakkels tusinde Kroner, og paalagde som Du siger min Broder, under Fortæbelsen af sin Betsignelse, at sørge for min Opdragelse, og der begynder min Glendighed. Min Broder Jaques holder han i Skole, og Nygtet forkynder store Ting om hans Fremskridt; hvad mig angaaer, da holder han mig her hjemme som en Bondefnold, eller rettere sagt han holder mig slet ikke. Kalder J det Opdragelse for en Aldelsmand af min Herkomst, naar den ikke er forskjellig fra en Dres som fødes paa Stald? Hans Heste blive bedre opdragne end jeg, thi foruden det at de fødes bedre, blive de tilfredne, hvor-til han med store Bekostninger holder en Verider; og jeg, hans Broder, vinder intet Andet under ham end

Berten, hvorfor Dyrene paa hans Mødding skyldte ham ligesaa megen Tak som jeg. Foruden det Intet, som han saa overflødigst giver mig, synes hans Ubroderlighed at tage det Noget fra mig, som Naturen gav mig. Han lader mig spise med sine Tjenere, nægter mig den Plads der tilkommer mig som Broder, og undergraver mine medfødte Egenskaber ved min Opdragelse. Det er det, Adam, som bedrøver mig, og min Faders Mænd, som jeg troer ligger i mig, begynder at oprøre sig imod denne Trældom. Jeg vil ikke taale den længer, skjøndt jeg ikke veed nogen god Maade at undgaae den paa.

(Oliver kommer.)

Adam.

Hist kommer min Herre, Eders Broder.

Orlando.

Gaa tilside, Adam, saa skal Du høre hvorledes han farer paa mig.

Oliver.

Hvad gjer I her?

Orlando.

Intet; jeg har ikke lært at gjøre noget.

Oliver.

Hvad skader I da?

Orlando.

I Sandhed, jeg hjælper Jer i at skade en af Guds Skabninger, Eders stakkels uverdige Broder, ved Lediggang.

Oliver.

Lediggang er Fandens Hovedpude.

Orlando.

Skal jeg da vogte Eders Eviin og æde Mast

med dem? Har jeg ødelagt den forlorne Søn's Arve-
deel, at jeg skulde bringes til saadan Mangel?

Oliver.

Veed I hvor I er?

Orlando.

Ja, meget godt; her I Eder's Frugthave?

Oliver.

Kjender I ham for hvem I staaer her?

Orlando.

Ja, bedre end han kjender mig. Jeg veed at
I er min ældste Broder, og paa Blodets Røst skulde
I ogsaa kjende mig. Folkeslægternes Skik giver
Eder Forrettigheder for mig, fordi I er den Første-
fødte, men den samme Skik berøver mig ikke mit
Blod, om der end var tyve Brødre imellem os. Jeg
har ligesaa meget af min Fader i mig som I, om-
endstjondt jeg maa tilstaae, at det at I kom først
giver Eder større Udkomst til Opmærksomhed fra ham.

Oliver.

Hvorledes, Dreng?

Orlando.

Holdt, holdt, min ældre Broder! Dertil er I for ung.

Oliver.

Vil Du lægge Haand paa mig, Slynge?

Orlando.

Jeg er ingen Slynge, jeg er den yngste Søn
af Ridder Roland de Bois. Han var min Fader, og
den er tre Gange en Slynge, som siger at en saa-
dan Fader avlede Slynger. Var Du ikke min Bro-
der, vilde jeg ikke tage denne Haand fra Din Strube,
før end den havde revet Tungen ud af Din Hals
fordi den talte saaledes. Du har beskæmmet Dig
selv.

Adam.

Mine gode Herrer, værer rolige. For Eders Faders Mindes Skyld, værer enige.

Oliver.

Lad mig være, siger jeg.

Orlando.

Det vil jeg ikke forend jeg har Lyft dertil. I skal høre mig. Min Fader paalagde Eder i sin sidste Villie at give mig en god Opdragelse: I har optugtet mig som en Bønde, ved at formørke og skjule enhver Egenskab, der sommer sig for en Adelsmand. Min Faders Aand er nu vaagnet i mig, og jeg vil ikke længer taale det. Giv mig derfor saadanne Beshæftigelser som ere mig værdige, eller giv mig min stakkels Arvedeel, som min Fader tilstod mig i sit Testament, saa vil jeg gaae ud i Verden og forsøge min Lykke.

Oliver.

Og hvad vil Du gjøre? Sigge, naar den er forødet? Gaa nu ind, jeg vil ikke længer quæle mig med Jer. I skal for en Deel faae Eders Villie. Forlad mig nu!

Orlando.

Jeg vil ikke besvære Eder længer end det er nødvendigt for mit eget Vel.

Oliver.

Følg med ham, Du gamle Hund.

Adam.

Er gamle Hund min Ven? Det er sandt, jeg har mistet mine Tænder i Eders Tjeneste. — Gud velsigne min gamle Herre! han vilde ikke have brugt slige Ord.

(Orlando og Adam gaae.)

Oliver.

Er det kommet saavidt? Begynder Du at vore mig over Hovedet? Jeg vil bestjære Din altfor yppige Vært, uden at give Dig tusinde Kroner. Holla, Dennis!

Dennis (kommer.)

Kaldte min Herre?

Oliver.

Har ei Charles, Hertugens Bryder, spurgt efter mig?

Dennis.

Han er her ved Døren, naadige Herre, og vil endelig stedes til Afgang hos Eder.

Oliver.

Kald ham ind. (Dennis gaaer.) Det er en god Naade; og imorgen skal Kampen være.

Charles (kommer.)

God Morgen, Eders Naade.

Oliver.

Hvad er det nyeste Nyt ved det nye Hof?

Charles.

Der er intet Nyt ved Hoffet uden det gamle, nemlig: at den gamle Hertug er landsforvist af sin yngre Broder, den nye Hertug, og at tre eller fire brave Herrer ere gangne i frivillig Landsforvisning med ham; deres Eiendomme og Indkomster berige den nye Hertug, derfor har han ikke modsat sig deres Bortvandring.

Oliver.

Kan I sige mig om Rosalinde, den gamle Hertugs Datter, er forjaget med sin Fader?

Charles.

Nei; thi hendes Sedskendebarn, den nye Her-

tugs Datter, elsker hende saa høit, — da de ere opvokse-
de sammen fra Buggen — at hun enten vilde have
fulgt hende i hendes Forviisning, eller været død
af Sorg ved at blive tilbage. Hun er ved Høffet
og ikke mindre elsket af hendes Farbroder end hans
egen Datter; aldrig elskede to Kvinder hinanden saa
høit.

Oliver.

Hvor vil den gamle Hertug opholde sig?

Charles.

Man siger at han allerede er i Ardenner-Sko-
ven, og mange lystige Brødre med ham; der leve
de ligesom gamle Robin Hood i England. Der
siges ogsaa, at mange unge Mennesker flokke sig til
ham hver Dag, hvor de lade Tiden henglide saa
sorgløst, som fordum i Guldsalderen.

Oliver.

Kæmper I for den nye Hertug imorgen?

Charles.

Sa sandelig, og jeg kom til Eder i den Anled-
ning. Man har hemmelig ladet mig vide, at Eders
yngre Broder Orlando har i Sinde at komme for-
klædt og søge sin Lykke imod mig. Imorgen, Herre,
fægter jeg for min Ære, og den som slipper uden
sønderbrudte Lemmer, skal staa sig tappert. Eders
Broder er kun ung og svaglemmet og for Eders Skyld
vilde jeg nødig tilføie ham nogen Skade, hvilket jeg
maa for min egen Ære, dersom han møder i Skran-
ken. Derfor kom jeg hid af Ægtelse for Eder, for
at underrette Jer derom, at I enten kunde afholde
ham fra sit Forsæt, eller ikke regne mig til Last den
Dag han udsætter sig for, da han søger den selv
og aldeles imod min Villie.

Oliver.

Jeg takker Dig, Charles, for Din Kjærlighed til mig, for hvilken Du skal finde mig taknemmelig. Jeg er bleven underrettet om denne min Broders Hensigt og har søgt underhaanden at afholde ham derfra, men han er bestemt. Jeg vil fortælle Dig Noget, Charles, — det er den meest halsstarrige Aarbat Frankrig eier, fuld af Uergjerrighed, misundelig over Enhvers Fortrin, en hemmelig og nidsk Rænkesmed imod mig, hans naturlige Broder; derfor brug al Din Forsigtighed. Jeg seer ligesaa gjerne Du knækker hans Hals, som en af hans Fingre. Og Du gør bedst i at være opmærksom paa ham, thi dersom Du gør ham det mindste imod, eller dersom han ikke erholder nogen erklæret Fordeel over Dig, vil han sætte Snarer for Dig ved Gift eller et andet morderisk Paafund, og ikke ophøre før han paa en eller anden Maade har faaet Livet af Dig; thi jeg forsikrer Dig, og næsten med Taarer siger jeg Dig det, at Magen til ham, saa ung og saa ryggesløs, lever ikke nu om Tide. Jeg taler kun broderlig om ham, men skulde jeg afmale ham som han er, maatte jeg rødme og græde, og Du blegne og undres.

Charles.

Jeg er inderlig tilfreds at jeg kom hid til Oder; moder han imorgen, vil jeg give ham hans Len. Dersom han kommer mere til at gaae ene vil jeg aldrig mere optræde i Strankerne. Jeg anbefaler mig.

(gaaer.)

Oliver.

Farevel, min gode Charles! Nu vil jeg tilskynde denne Slagsbroder, saa haaber jeg at faae Ende paa ham. Jeg veed paa min Samvittighed ikke hvor-

for, men jeg hader Ingen som ham. Dog er han godmodig, ret fornuftig uden at have lært Noget, fuld af ædle Tilboieligheder, elsket af Alle og i saa høi Grad agtet, i Særdeleshed af mine egne Folk, der bedst kjende ham, at der ikke levnes mig Andet end Ringcagt. Men dette skal ikke vare længe; denne Bryder skal nok klare Alting. Der staaer intet Andet tilbage end at jeg loffer Knægten derhen, hvilket jeg nu vil see at sætte i Værk.

Anden Scene.

En aaben Plads, nær Hertugens Palads.

Rosalinde og Celia.

Celia.

Jeg beder Dig, Rosalinde, min kjære Frænde, vær munter.

Rosalinde.

Kjære Celia, jeg viser mere Munterhed end jeg er i Besiddelse af, og Du vil endda have mig muntrere. Dersom Du ikke kan lære mig at forglemme en landsforviist Fader, maa Du ikke opmuntre mig til at erindre nogensomhelst særdeles Fornoielse.

Celia.

Heraf seer jeg, at Du ikke elsker mig i saa høi Grad som jeg Dig. Dersom min Farbroder, Din forviste Fader, havde forviist Din Farbroder, Hertugen min Fader, og Du dog havde forblevet hos mig, skulde jeg have lært min Kjærlighed at ansee Din Fader for min. Det vilde ogsaa Du, dersom Dybden af Din Kjærlighed til mig var som min til Dig.

Rosalinde.

Vel, jeg vil forglemme min Tilstand, for at glæde mig over Din.

Celia.

Du veed min Fader har ingen Vern uden mig, og saaer sandsynligviis ingen. Naar han engang doer skal Du vare hans Arving; thi hvad han har taget fra Din Fader med Magt, vil jeg give Dig tilbage af Hengivenhed. Ved min Vre, det vil jeg, og dersom jeg bryder denne Sed, saa lad mig blive forvandlet til et Uhyre. Derfor, min gode Rose, min bedste Rose, vær mumter!

Rosalinde.

Det vil jeg vare i Fremtiden, min Frænde, og ikke tænke paa Andet end Spøg. Lad mig see, hvad siger Du om en Forelskelse?

Celia.

Jeg beder Dig, gjør det; forelsk Dig for Spøg! Men elsk ingen Mand for Alvor, ja ikke engang for Spøg høiere, end at Du med Vre kan slippe derfra ved en ufskyldig Rodmen.

Rosalinde.

Hvad skal vi da finde paa?

Celia.

Lad os sætte os hen og gjække den gode Hums-holderiske Fortuna fra sit Hjul, at hendes Gaver i Fremtiden kunne blive mere ligeligt fordeelte.

Rosalinde.

Det vilde jeg ønske vi kunde, thi hendes Begjæringer komme saa ofte paa urette Sted, og den gavmilde blinde Kone tager saa tidt feil i det hun tildeler os Qvinder.

Celia.

Det er sandt; thi de Smukke ere sjelden dydige og de Dydige som oftest grimme.

Rosalinde.

Nei, nu forverler Du Fortunas Bestilling med

Naturens: Fortuna behersker Verdens Gøder, men ikke Naturens Lineamenter.

(Provesteen kommer.)

Celia.

Ikke? Naar Naturen har frembragt en smuk Skabning, kan den da ikke ved Lykkens Tilskikkelser gaae til Grunde? Omendkjøndt Naturen har givet os Bid til at udlee Lykken eller Skjæbnen, sender den os dog der en Nar paa Halsen for at afbryde vor Samtale.

Rosalinde.

J Sandhed, der var Skjæbnen Naturen overlegen, naar Skjæbnen kan lade Naturens Nar skjære Hovedet af Naturens Bid.

Celia.

Maaskee det ikke er Skjæbnens Bærk, men Naturens, som, da den saae at vort naturlige Bid var for svagt til at bedømme to saadanne Gudinder, har der sendt os dette Naturmenneske som en Slibesteen; thi Daarens Slevhed er Biddets Hvæsssteen. Hvorledes gaaer det, Du vittige Fugl? Hvor vanker Du hen?

Provesteen.

Froken, J skal komme til Eders Fader.

Celia.

Har man gjort Jer til Bud?

Provesteen.

Nei, paa min Ære; jeg var besejlet at gaae til Eder.

Rosalinde.

Hvor har J lært den Sed, Nar?

Provesteen.

Al en vis Ridder, som svor paa sin Ære at

Pandekagerne vare gode og svor paa sin Ære at Sennopen var slet. Nu vil jeg staae inde for, at Pandekagerne vare flette og Sennopen god: og dog havde Ridderen ikke svoret falsk.

Celia.

Hvorledes beviser I det i Eders ubegribelige Viisdom?

Rosalinde.

Tag nu Mundkurven af Eders Viisdom.

Provesteen.

Ville I mig nu begge tillivs? Stryger Eder om Kinderne og sværger ved Eders Skjæg at jeg er en Slyngel.

Celia.

Bed vore Skjæg, dersom vi havde nogen, Du er en Slyngel.

Provesteen.

Bed mit Slyngelskab, dersom jeg havde noget, var jeg det; men dersom I sværge ved det I ikke have, have I ikke svoret falsk. Det gjorde heller ikke Ridderen, som svor ved sin Ære; thi han havde aldrig havt nogen, og dersom han nogensinde havde, var den svoren bort lange førend han saa Pandekagerne og Sennopen.

Celia.

Sig mig, hvem Du mener?

Provesteen.

En, som Eders Fader, den gamle Frederik, holder meget af.

Celia.

Min Faders Kjærlighed er tilstrækkelig for at holde ham i Ære, derfor tal ikke meer om ham; Du vil ellers snart faae en god Dragt Prygl for Din Mund.

Provosteen.

Desto bedrøveligere er det, naar Narre ikke maa tale fornuftigt om hvad fornuftige Folk gjøre som Narre.

Celia.

Paa min Tro, Du taler Sandhed; thi siden der blev lagt Baand paa den Smule Vittighed Narrene havde, begynder den Smule Daarskab, som kloge Folk have, at gjøre stor Opfigt. Der kommer Monsieur Le Beau.

(Le Beau kommer.)

Rosalinde.

Med Munden fuld af Nyt.

Celia.

Som han vil bibringe os, ligesom en Due mader sine Unger.

Rosalinde.

Saa vil vi ret blive stoppede.

Celia.

Destobedre; vi ville saa lettere kunne bringes til Torvs. Bon jour, Monsieur Le Beau, hvad nyt?

Le Beau.

Skjønne Prindsesse, I er gaact glip af en herlig Spas.

Celia.

Spas? af hvad Farve?

Le Beau.

Hvorledes skal jeg besvare det? Af hvad Farve, Frøken?

Rosalinde.

Som Vid og Lykken vil.

Prøvesteen.

Eller som Skjæbnen bestemmer det —

Celia.

Godt sagt; det var som smurt paa med en Muurflæe.

Prøvesteen.

Ja, naar I vil bringe mig ud af mine Føl-
der — —

Rosalinde.

Saa taber Du Din gamle Lugt.

Le Beau.

I bringer mig ganske ud af Fatning, mine
Damer. Jeg vilde have fortalt om en ypperlig Bry-
dekamp, som I have forsemt at see.

Rosalinde.

Fortæl os da noget derom.

Le Beau.

Jeg vil fortælle Eder Begyndelsen, og dersom
det behager Eder kan I selv see Enden, for det
Bedste er endnu tilbage og de ville netop komme her-
hen paa dette Sted hvor I nu staae, for at bringe
Sagen til Afgjørelse.

Celia.

Vel da, — giv os Begyndelsen, som er død
og begravet!

Le Beau.

Der var en gammel Mand med sine trende
Sønner —

Celia.

Begyndelsen ligner et gammelt Eventyr.

Le Beau.

Tre vakre unge Mennesker, med prægtig Bort
og rede Kinder —

Rosalinde.

Der var engang en Mand i en Mose, med et par røde Hoser —

Le Beau.

Den ældste af dem kæmpede med Charles, Hertugens Bryder, men blev sældet i et Dieblit; han fik tre Ribbeen sonderlaaede, saa der er kun lidet Haab om hans Liv. Saaledes gik det ogsaa den Anden og den Tredie. Hist ligge de og Faderen, den stakkels gamle Mand, istemte saadanne Beeklager over dem, at alle Tilskuerne toge Deel i hans Sorg med Taarer.

Rosalinde.

Alf!

Prøvesteen.

Men hvad er det for en Spas, Monsieur, som Damerne have gaaet glip af?

Le Beau.

Jeg har jo fortalt det.

Prøvesteen.

Menneskene blive dog visere hver Dag! Det er den første Gang jeg har hørt at Ribbeensbrud var en Spas for Damer.

Celia.

Jeg er af samme Mening.

Rosalinde.

Er der Flere, som ville have Ribbenene knækkede? — Min Brænde, skal vi see den Brydekamp?

Le Beau.

J maae, dersom J blive her; thi dette Sted er bestemt dertil og de ere færdige til at begynde.

Celia.

Hist komme de! Lad os derfor blive og see det.
(Lyd af Trompeter. Hertug Fredrik, Hofmand, Dr-
lando, Charles og Jølge komme.)

Hertug Frederik.

Siden det unge Menneske ikke vil lade sig fraraade, saa maa han tage til Takke med hvad der følger paa saadan Dumdriftighed.

Rosalinde.

Er det ham hist?

Be Beau.

Just ham, Frosen.

Celia.

Af, han er altfor ung; men dog seer han ud som han var vis paa Held.

Hertug Frederik.

Hvorledes? Min Datter og min Frænde? Have I listet Eder herhid for at see paa Brydekampen?

Rosalinde.

Derfom det behager Eders Hoihed at tillade det.

Hertug Frederik.

Jeg kan fortælle Eder at I vil kun have liden Fornoielse deraf; de ere hinanden altfor ulige i Styrke. Af Medlidenhed med den Udfordrendes Ungdom har jeg søgt at afholde ham derfra, men forgjæves. Tal I til ham, Born, og see om I kan bevæge ham!

Celia.

Kald ham hid, Monsieur Le Beau.

Hertug Frederik.

Gjør det, jeg vil ikke være nærværende.

(gaaer tilside.)

Le Beau.

Monsieur Udfordrer, Prindsesserne ønske at tale med Eder.

Orlando.

Jeg adlyder med skyldig Erbødighed.

Rosalinde.

Unge Menneske, har I udfordret Bryderen Charles?

Orlando.

Nei, skønne Prindsesse; han udfordrer Alle. Jeg kom blot ligesom Andre, for at forsøge mit Ungdoms Styrke med ham.

Celia.

Unge Menneske, Eders Mod er for dristigt for Eders Alder. I har seet skrækelige Prover paa denne Mands Styrke. Derksom i saae Eder selv med rigtige Dine og dømte Eder selv rigtig, vilde Frygten for muligt tilstødende Uheld tilraade Eder en mindre uforholdsmæssig Strid. Vi bede Eder for Eders egen Skyld at tænke paa Eders Sikkerhed og opgive dette Forsøg.

Rosalinde.

Gjør det, unge Menneske! Eders Ære skal ikke lide derved; vi ville bede Hertugen om at Brydningen maa blive forbudt.

Orlando.

Jeg beder, straf mig ikke med Eders Uvillie, omendstjondt jeg tilstaaer at jeg er høist strafftyldig ved at nægte saa skønne og fortræffelige Damer Rosaget. Men lader Eders skønne Dine og venlige Onsker følge mig i mit Forsøg. Bukker jeg under, bliver kun En beskæmmet, som aldrig var lykkelig; bliver jeg dræbt, doer kun En som er villig dertil. Jeg bedrover ikke mine Venner, thi jeg har Ingen til at beklage mig; jeg gjør ikke Verden nogen Uret, thi jeg eier Intet i den, men jeg opfylder kun en Plads, som kan blive bedre besat, naar jeg har rømt den.

Rosalinde.

Jeg vilde ønske jeg kunde seie den Smule Styrke jeg har til Eders.

Celia.

Og jeg min, for at forstørre hendes.

Rosalinde.

Lev vel! Gid jeg havde taget feil af Eder!

Celia.

Gid Eders Hjertes Ønsker vorde opfyldte!

Charles.

Hvor er den unge Bovehals, som er saa begjærlig efter at ligge hos sin Moder Jorden?

Orlando.

Her, færdig; men hans Attraa er anstændigere.

Hertug Frederik.

J maa ikke forsøge Jer mere end een Gang.

Charles.

Ja, jeg staaer Eders Naade inde for, at J ikke skal overtale ham til det den anden, da J saa mægtigen har fraraadet ham det den første.

Orlando.

Da J haaber at spotte mig bagefter, behøver J ikke at spotte mig i Forveien; tag Eders Stadel!

Rosalinde.

Nu, gid Herkules staae Dig bi, unge Mand!

Celia.

Jeg vilde ønske jeg var usynlig, for at tage den stærke Karl ved Benene.

(Charles og Orlando brydes.)

Rosalinde.

O, fortræffelige unge Menneſke!

Celia.

Derksom jeg havde en Tordenkile i mine Dine,
vidste jeg hvem der skulde falde.

(Charles falder. Bisaldsfrig.)

Hertug Frederik.

Ikke meer, ikke meer!

Orlando.

Jeg beder Eders Naade, jeg er endnu ikke
kommet ret i Aande.

Hertug Frederik.

Hvorledes gaaer det Dig, Charles?

Le Beau.

Han kan ikke tale, naadigste Herre.

Hertug Frederik.

Vær ham bort. (Charles bæres bort.) Hvad er
Dit Navn, unge Mand?

Orlando.

Orlando, min Tyrste; Roland de Bois's yngste
Søn.

Hertug Frederik.

Jeg vilde at Du var en Andens Søn!

Skjøndt Verden agtede Din Fader høit,

saa teede han sig stedse som min Fiende.

Du havde ved Din Daad mig frydet meer,

ifald Du fra et andet Huus nedstammed.

Dog, lev nu vel! Du er en vakker Yngling;

gid blot Du havde haft en anden Fader.

(Hertug Frederik med Følge og Le Beau gaae.)

Orlando.

Jeg stolt er af at være Rolands Søn,

hans yngste Søn, og byttede ei det

om Hertug Frederik adopteerde mig.

Celia.

Var jeg min Fader, handled jeg da saa?

Rosalinde.

Min Fader elsked Roland som sin Sjæl,
og hele Verden tænkte som min Fader.
Ifald jeg havde vidst det var hans Son,
med Ven og Taarer havde jeg ham tryglet
det ei at vove.

Celia.

Rom nu, kjære Brænde!

Vi vil ham takke, og opmuntre ham.
Min Faders raae, misundelige Sind
mig skjær i Hjertet. — J har søgt tappert;
hvis J vil holde Eders Elskovs Løfter
som her J gjorde meer end holdt Jert Ord,
blier Eders Elskerinde lykkelig.

Rosalinde

(tager en Guldkjæde af sin Hals og giver ham.)

Var denne til mit Minde; Lyffens Vndling
gav gjerne meer, her mangler Haanden Midler.
Min Brænde, skal vi gaae?

Celia.

Ja — lev J vel.

Orlando.

Kan jeg ei sige Tak? — Min bedre Deel
i Støvet ligger, den som her staaer opreist
er kun en Milepæl, en livløs Blok.

Rosalinde.

Han kalder os! — Min Stoltthed sank med Lyffen.
Jeg vil ham spørge: kaldte J min Herre? —
J kæmped vel -- (affides) og mere overvandt
end Eders Fjende. —

Celia.

Skal vi gaae, min Frænde?

Rosalinde.

Nu kommer jeg. — Lev vel.

(Celia og Rosalinde gaae.)

Orlando.

Hvad er det for en Lidenſkab, hvis Bægt
min Tunge maaløs gjør? Jeg kan ei tale;
dog synes mig hun vilde ſige Noget.
Orlando, Arme, Du er overvunden
af Charles — eller af en Svagere.

Le Beau (kommer.)

J Venſkab jeg Jer raader at forlade
ſnart dette Sted. Endſkjøndt J Kjarlighed
og høieſt Roes og Biſald har fortjent,
er Hertug Fredriks Sind dog nu ſaaledes,
at Alt hvad J har gjort han miſforſtaaer.
Han er lidt lunefuldt, dog hvad han er
J bedre ſlutte kan, end jeg udſige.

Orlando.

Jeg takker Jer og beder, ſig mig blot:
Hvo af de To, ſom vare her tilſtede
da Striden ſtod, var Hertug Fredriks Datter?

Le Beau.

Gi nogen, hvis fra Sindelag vi ſlutte,
dog er den Mindre virkelig hans Datter,
den Anden Datter er af den Forviſte.
Hun her tilbageholdes af ſin Onkel
til Selskab for hans Datter, men de ere
ved ſøſterligſte Kjarlighed forbundne.
Dog paa den ſidſte Tid er Hertug Fredrik
tilfreds ei med ſin blide Broderdatter,
fordi at Folket roſer hendes Dyder

og ynker hende for sin Faders Skyld,
 og vist jeg veed hans Harm imod hende
 vil snartlig bryde ud. — Lev vel nu, Herre;
 maaskee jeg i en bedre Verden skal
 med Eder ønske noiere Bekjendtskab.

Orlando.

Jeg er Jer sær forbunden. — Lev I vel.

(Le Beau gaaer.)

Fra Røgen gaaer jeg lige ind i Flammen,
 fra Tyrfettryk til Brodertryanni.

— Men Du guddommelige Rosalinde!

(gaaer.)

Tredie Scene.

Et Bærelse i Paladset.

Celia og Rosalinde.

Celia.

Hvorledes, min Frænde? — Hvorledes Rosalinde?
 — Cupido, vær barmhjertig! — Ikke et Ord.

Rosalinde.

Ikke et, som man kunde kaste efter en Hund.

Celia.

Nei, Dine Ord ere for kostbare til at forødes
 paa Hunde; kast nogle til mig! Kom, gjør mig lam
 med Dine Grunde.

Rosalinde.

Saa var det paa eensang ude med to Slægt-
 ninge, naar den ene haltede af for mange Grunde,
 og den anden blev affindig uden nogen Grund.

Celia.

Men er alt dette for Din Fader?

Rosalinde.

Nei, noget deraf er for min Faders Datter.
O, hvor fuld af Torne er denne Hverdags-Verden!

Celia.

De ere kun Burrer, fastede paa en Helligdags-
dragt. Naar vi ikke gaae lige ad Landeveien blive de
hangende i vore Skjorter.

Rosalinde.

Jeg kunde nok ryste dem af Kjolen, men Bur-
rene ere i mit Hjerte.

Celia.

Pust dem bort.

Rosalinde.

Gid jeg kunde?

Celia.

Kom, kom; Du maa kæmpe mod Dine Liden-
skaber.

Rosalinde.

O, de have taget en bedre Kæmpers Parti, end
jeg er selv.

Celia.

Himlen staae Dig bi! Du maa forsøge det
itide, for Du falder. Men Speg tilside, lad os tale
alvorlig: Er det muligt at Du saa pludselig kunde
fatte en Tilboielighed for denne gamle Rolands yng-
ste Søn?

Rosalinde.

Hertugen, min Fader, elskede hans Fader særdeles.

Celia.

Følger deraf at Du skal elske hans Søn sær-
deles? Derfra at slutte skulde jeg hade ham, thi
min Fader hadede hans Fader særdeles, dog hader
jeg ikke Orlando.

Rosalinde.

Alk nei, for min Skyld, had ham ikke!

Celia.

Hvorfor skulde jeg det? Er han ikke elskværdig?

Rosalinde.

Lad mig derfor elske ham, og elsk Du ham fordi jeg gjør det. — See, der kommer Hertugen!

Celia.

Hans Die gnistrer af Brede.

(Hertug Frederik og Hofmænd komme.)

Hertug Frederik.

Min Frosken, fjern Jer fra mit Hof, og see at komme bort i Hast.

Rosalinde.

Min Onkel —

Hertug Frederik.

Frosken,

Skald Du, naar ti Dage er forløbne,
ei tyve Mile fra vort Hof er fjernet,
Du dødsens er.

Rosalinde.

Jeg beder Eders Naade,

lad mig medtage Kundskab om min Feil.

Hvis jeg mig selv tilfulde kjender, og

hvis ei jeg drømmer, eller er affindig

— som jeg dog ei kan troe — da, bedste Onkel,

da har jeg ei selv i usødte Tanker

fornærmet Jer.

Hertug Frederik.

Saa taler hver Forræder.

Hvis Ord retfærdiggjorde, da var Alle

saar ene som Uskyldigheden selv.

Det være nok for Dig, at jeg ei troer Dig.

Rosalinde.

Mistanke gjør mig ikke til Forræder.
Hvad har Jer paa en sliq Mistanke bragt?

Hertug Frederik.

Du er Din Faders Datter, det er nok.

Rosalinde.

Det var jeg da I tog hans Hertugdøm;
det var jeg da I landsforviste ham.
Forræderi nedarves ei, min Kyrste! —
Selv om det gik i Arv fra Slægt til Slægt,
hvad da? Min Fader ei Forræder var.
Mistkjend mig derfor ei, min høie Herre;
tro ei min Armod er forræderisk.

Celia.

Tillad at jeg maa tale, ædle Fader!

Hertug Frederik.

Kun for Din Skyld, min kjære Celia,
har ei hun med sin Fader slaktet om.

Celia.

Da bad jeg ikke om, hun maatte blive;
I fandt det saa for godt, maaskee af Medynk.
Dengang jeg var for ung at domme, — nu
jeg kjender hende, og er hun Forræder
er ogsaa jeg. Vi stedsse sov tilsammen,
stod op, og lærte, spogte, spiste sammen,
og hvorsomhelst vi gik, lig Junos Svaner
vi parred' var og uadskillelige.

Hertug Frederik.

Hun er for fin for Dig og hendes Sødhed,
selv hendes Taushed, ja og hendes Taalmod
til Folket taler, og det ynker hende.
Du er en Nar! Hun Dig Dit Navn berøver,
og Du vil vise Dig i bedre Lys

naar hun er borte. Derfor ei et Ord.
Uigjenkaldelig og fast er Dommen,
som jeg har affagt: hun er landsforviist.

Celia.

Lad da den samme Dem gaae over mig;
jeg kan ei leve uden hendes Selskab.

Hertug Frederik.

Du er en Nar. —

(til Rosalinde) Nu, Frosken, see Jer for,
thi ved mit heie Ord og ved min Vre,
ifald I sviger Tiden, skal I døe!

(Hertug Frederik gaaer med sit Følge.)

Celia.

Min Rosalinde, hvorhen vil Du gaae?
Skal vi nu Fædre bytte? Tag Du min.
Vær dog ei mere sorgfuldt end jeg er.

Rosalinde.

Jeg har en større Grund.

Celia.

Det har Du ei.

Vær munter; veed Du ei at Hertug Fredrik
har mig, hans Datter, landsforviist?

Rosalinde.

O, nei.

Celia.

Nei? — Rosalinde, mangler Du den Omhed,
som vilde lært Dig at vi to er Een?

Skal vi adskilles, elskelige Pige?

Nei; lad min Fader anden Arving søge!

— Afstal med mig, hvorledes vi skal flygte,
hvorhen vi gaae, og hvad vi skal medtage.

Tro ei at Du skal ene bære Byrden

og ene lade mig, thi ved den Himmel,

som klegner over al vor Sorg og Modgang,
sig hvad Du kan og vil, jeg følger Dig.

Rosalinde.

Hvorhen?

Celia.

Din Fader vi opsoge vil.

Rosalinde.

Men hvilken Fæde underkastes vi,
— to ene Qvinder — ved saa lang en Reise?
Al, Skjonhed meer end Guld fremlokker Tyve.

Celia.

Jeg klæder mig i arm og smudsig Dragt
og smører mig i Ansigtet med Olier;
Du gjør det samme, og vi gaae vor Vej
og Ingen os anfægter.

Rosalinde.

Det er bedre

— da jeg har mere end sædvanlig Høide —
at jeg aldeles klæder mig som Mandfolk,
med mægtigt Slagsværd ved den venstre Høfte,
med Spyd i Haand og (om mit stakkels Hjerter
end gemmer nok saa megen Qvindesrygt)
optræder med et krigerisk Udviortes,
lig mangan anden feig og ussel Karl,
der med sin Mine blot udfordrer Verden.

Celia.

Hvad skal jeg kalde Dig naar Du er Mand?

Rosalinde.

Ei mindre Navn end Jupiters troe Svend,
og derfor vil jeg hedde Ganymed;
men sig, hvad vil Du kaldes?

Celia.

Et Navn, som har Gentydning paa min Tilstand;
ei længer Celia, men Aliena.

Rosalinde.

Men hvad om vi forsøgte paa at stjæle
bort fra Din Faders Hof den dumme Nar?
Mon ei han paa vor Vandring var en Støtte?

Celia.

Han gaaer med os igjennem hele Verden;
lad mig besørge det. Nu bort herfra,
at samle hvad vi eie af Juveler,
aftale bedste Tid og sikkest Veie
for os at skjule for Forsølgelsen,
som truer os. Tilfredse vil vi tye
til Friheds Hjem, da vi forviste flye.

Anden Akt.

Første Scene.

Ardenner-Skoven.

(Den ældre Hertug, Amiens og flere Adelsmænd,
klædte som Skovboere.)

Hertugen.

Nu Venner, Brødre i vor Landsforviisning,
gjør Banen ikke dette Liv meer sødt
end hiint af malet Pomp? Er Skoven ei
meer fri for Farer end et skinsyg Hof?
Her seie vi kun Fader Adams Straf,
Narstidens Berlen, Isens skarpe Alo
og Vinterstormens barske Hundeglam,
og naar den bider zittrende mit Legem

indtil jeg skuddrer, smiler jeg og siger:
 den er en Smigrer ei, men en Raadgiver,
 som soelig mig siger hvo jeg er.
 Ja, nyttig er Gjenbordighed og Trængsel
 som, lig en Tude, hæsliq og forgiftig,
 dog bærer i sin Pande en Juvel. *)
 Og dette roligt-skyldfri Livnet finder
 i Træer Sprog, i Bækkens Nislen Bøger,
 i Stene Taler og i Alt det Gode;
 jeg vil ei bytte det.

Amiens.

Geld Eders Naade,
 som Skjæbnens haarde Modgang kan opfatte
 med et saa mildt og roligt Sind.

Hertugen.

Kom, skal vi gaae og skaffe os en Bildbrad?
 Dog smerter det mig, at vi disse Staller,
 — vor ode Stads indfødte Borgere —
 paa deres egne Enemærker skal
 med haget Piil oprive Boven.

Første Adelsmand.

Herre,

den melancholiske Jaques og siger at
 i dette Punkt J handler mere voldsomt
 end Eders Broder, som forviste Eder.
 Nys Ridderen af Amiens og jeg
 os nærmed useet, da han henstrakt laa
 ved Egen hist, hvis gamle Hødder rage
 ud over Bækken, som igjennem Skoven

*) Det var en almindelig Tro paa Shakespeares Tid,
 at der i Hovedet paa gamle Tudske kunde findes
 Stene eller Perler, hvilke man tillagde overorden-
 lige Egenstaber. Johnson.

sin Sang fremmynner. Der en stakkels Hjort,
 som saaret var af Skyttens Pils, afmægtig
 sin Tilflugt tog. — I Sandhed, adle Herre,
 det arme Dyr fremstønned slige Suk,
 som om dets Læder-Bringe skulde springe
 ved hvert et Mandepust, den ene Taare
 den anden jog i Hast ad Næsen ned: —
 saaledes stod den haarbedækte Taabe
 — besluet af den melancholske Jaques —
 paa Randen af den snelle Bæk, som den
 med sine Taarer øged —

Hertugen.

Bisnop Jaques

moraliserede ved dette Syn.

Første Adelsmand.

I tusind Lignelser. Først Hjortens Taare,
 som flød i Bækken, der alt havde nok.
 Du Arme, sagde han, Dit Testament
 er deres ligt, som skjænke hvad de eie
 til den, der har for meget. Saa fordi
 den ene var, forladt af sine Venner.
 Net, sagde han, saa viger Jamrens Ekke
 for Selskabs Floden. Nu en sorgløs Hjort,
 vel mættet, drog forbi hans Hvilested
 og ei bemærked ham. Vel, sagde Jaques,
 gik fort, I smudsige fede Borgere!
 Det er Jer Skik! Hvorfor beglane I
 den stakkels Mandeløse hist ved Bækken?
 Saaledes før han fort og lasted bittert
 ei ene Land og Stad og Hof, men ogsaa
 vort Levnet her; han sagde at vi vare
 Tyranner, Rovers, som uden Medynk
 forfærded Dyrene, ja dræbte dem
 paa deres dem anviste Baaningssted.

Hertugen.

Forlod I ham i de Betragtninger?

Anden Adelsmand.

Ja, Herre; i Beslagelser og Taarer
for den dødsmatte Hjort.

Hertugen.

Saa viis mig Stedet.

I dette Lune er han heel dybsindig,
da gider jeg hans Udbrud gjerne høre.

Anden Adelsmand.

Jeg Eder Veien vise vil til ham.

(De gaae.)

Anden Scene.

Et Bærelse i Paladset.

Hertug Frederik, Adelsmænd og Følge.

Hertug Frederik.

Men er det muligt at ei Noget saae dem?
Det kan ei være; sikkert nogle Skurke
af Hoffets Folk i Forbund staae med dem.

Første Adelsmand.

Her er slet ingen, som har hende seet.
Da hendes Kammerfruer gif fra hende
laa hun i Sengen, men om Morgnen tidlig
var Sengen sit Akenodie berøvet.

Anden Adelsmand.

Den Bondeknekt, af hvem min høie Tyrste
saa ofte loe, kan heller ikke findes.
Hesperia, Prindsessens Kammerjomfru,
tilstaaer at hemmelig hun overhorte
Prindsessen med sin Frænde høit lovtale
den fine Anstand hos den unge Bryder,

som nylig slog den senestærke Charles;
hun troer, at hvorsomhelst de ere gangne,
maa sikkert denne Ungling ogsaa findes.

Hertug Frederik.

Send til hans Broder; bring Arabaten hid!
Hvis han er borte, bring da Broderen;
han skal nok finde ham, men gjør det strax.
Ei mangle Søgen eller Efterspørgsel
for at faae disse Flygtninge tilbage.

Tredie Scene.

Udenfor Oliver's Huus.

Orlando og Adam mødes.

Orlando.

Hvem er der?

Adam.

Min unge Herre? O, min ædle Herre!
Min gode Herre! Gode Afpræg af
den gamle Roland, siig, hvad vil I her?
Hvi er I dydig? Hvorfor er I elsket,
og hvorfor er I stærk og blid og tapper?
Hvi har dog saa uoverlagt I sældet
den lunefulde Hertugs stærke Bryder?
Jert Rygte kom for tidlig, førend I.
Veed I da ei at Enkelte kun have
af deres gode Gaver ringe Vaade?
Saa gaaer det Jer; thi Eders Dyder, Herre,
er viede Forrædere imod Jer.
Hvad for en Verden dog, at Lyffens Gaver
skal bringe Giermanden Nød og Sorg!

Orlando.

Hvad er der da?

Adam.

Ulykkelige Ungling,

bliv udenfor; thi under dette Tag
boer Eders Fremtids Skjæbnes fule Tjende.
Jer Broder — (nei, ei Broder; — dog en Søn
— nei ikke Søn; — jeg ham ei Søn vil kalde,
da jeg saa nylig nævnet har hans Fader,)
har hørt Jer Roes. I denne Nat han vil
opbrænde Huset hvor I pleier sove
og Jer med det, og feiler dette, vil han
ved andre Midler skaffe Jer tilfide.
Jeg hørte al hans Underfundighed,
og dette Hus er kun en Mordergrube;
thi sky og frygt det og betrød det ei!

Orlando.

Hvorhen da, Adam, vil Du jeg skal gaae?

Adam.

Hvorhen I vil; kun her I komme ei.

Orlando.

Vil Du jeg skal gaae om og tigge Føden?
hvad eller vil Du, jeg med Sværdet skal
paa Landeveien mig tiltvinge den?
Det maa jeg, thi jeg veed ei andet Middel.
Dog nei, det vil jeg ingensinde gjøre;
langt heller da fordrage Nid og Dndskab
af en saa unaturlig, blodig Broder.

Adam.

Nei, vov det ei! Jeg har femhundred Aarer,
fortjent i Len, som under Eders Fader
jeg spæred sammen til min Alders Pleie,
naar Tjenesten de gamle Sener slappede,
da utjensdygtig Ulding agtes ei.
Tag dem; og Han, som giver Navnen Føde
og med sit Forsyns Dæ seer til Spurven,

min Alders Trost Han være! Her er Guldet,
tag det, og lad mig blive Eders Tjener.
Skjendt jeg er gammel, er jeg stærk og munter,
thi i min Ungdom har jeg ei ophidset
mit Blod med stærke eller hede Drikke;
ei heller beiled jeg med skamløs Pande
til tidlig Alder og Afkræftelse.
Derfor min Alder er en lystig Vinter,
lidt kold, men mild. Thi lad mig følge Eder,
og hver Forretning og Fornødenhed
jeg sørger for, som var jeg endnu ung.

Orlando.

Du gode, gamle Mand! Hvor godt Dig klæder
Din troe Standhaftighed fra fordums Dage,
da man paa Plikt kun tænkte, ei paa Binding.
Du er ei efter disse Tiders Sød,
hvor Ingen svæder uden for Befordring,
og er den opnaaet, de forlade Tjenesten
i samme Stund, — saa er det ei med Dig.
Men, gamle Mand, Du pleier visnet Træ,
hvorpaa selv enkelt Knop vil ei fremspire
til Lon for al Din Flid og Dit Besvær.
Dog følg med mig; vi vil tilfammen flygte,
og for vi har Din Ungdoms Lon fortæret,
en bedre Lod os vistnok er beskjæret.

Adam.

Jeg følger Jer, og nyder noisom Ret
i Troskab til mit sidste Mandedræt.
Fra sytten Aar til når den sjerde Snees
jeg leved her — til Rolands Død — tilfreds.
Naar man er sytten Aar man springer let,
dog er man når den sjerde Snees ei træt,
og Skjebnen kan ei mig belønne bedre
end naar man vit min Grav for Troskab hædre.

(De gaae.)

Fjerde Scene.

Ardenner Skoven.

Rosalinde, i Mandssklæder, Celia, klædt som
Hyrdeinde og Prøvesteen.

Rosalinde.

O Jupiter, hvor trætte ere mine Livsaander!

Prøvesteen.

Jeg bryder mig ikke om mine Livsaander,
naar bare ikke mine Been vare trætte.

Rosalinde.

Dersom jeg fulgte mit Hjertes Tilskyndelser,
vilde jeg beffjæmme min Mandssdragt og græde som
en Qvinde, men jeg maa trøste det svagere Kjon, da
Pandser og Brynie her vise sig som Damernes Trø-
ster og Forsvarer. Vær derfor ved godt Mod, gode
Allena!

Celia.

Jeg beder Dig, vær over med mig, jeg kan
ikke gaae længer.

Prøvesteen.

Hvad mig angaaer, da vil jeg heller være over
med Jer end være under Jer, og dog kom jeg ikke
til at være noget Kors *), om jeg var Jer, for jeg
troer ikke I har en Skilling i Lommen.

Rosalinde.

Dette er da Ardenner-Skoven.

Prøvesteen.

Ja, nu er jeg i Ardennerne, jeg Mar. Da jeg

*) Man havde paa den Tid en Mynt, hvorpaa var
præget et Kors, hvorfor den ogsaa blev kaldet saa-
ledes. Steevens.

var hjemme var jeg paa et bedre Sted, men Reisende
maa tage Veiligheden som den kan falde sig.

Rosalinde.

Ja, gjør det, min gode Provosteen. — See,
hvo kommer der? En ung og en gammel Mand i
fortrolig Samtale.

(Corin og Silvius komme.)

Corin.

Det Veien er til hendes Had at vække.

Silvius.

O, vidste Du hvor høit jeg elsker hende!

Corin.

Jeg gjetter det, thi ogsaa jeg har elsket.

Silvius.

Nei, Du for gammel er til det at gjette;
skjøndt Du har været en saa trofast Elsker
som sukked vaagen paa en Midnats-Pude.
Dog hvis Din Kjærlighed har lignet min,
(men jeg troer vist at saa har Ingen elsket)
da siig hvormange latterlige Ting
har Din Indbildningskraft forledt Dig til?

Corin.

Til tusinde, som jeg har alle glemt.

Silvius.

Saa har Du aldrig elsket ret af Hjertet!
Hvis Du erindrer ei den mindste Daarskab,
som Du i Kjærlighedens Rums begik,
har Du ei elsket;
hvis Du har aldrig siddet og Tilhøreren
ret kjedet med Din Herskerindes Roes,
har Du ei elsket;
hvis ei Din Lidenlskab har bragt Dig til

som min, i Hast at bryde op og gaae,
 har Du ei elsket. — Phoebe, Phoebe, Phoebe!

(han gaaer pludselig bort.)

Rosalinde.

Bed Kundskaab om Din Vunde, stakkels Hyrde,
 min egen bliver mig alt meer til Byrde.

Prøvesteen.

Saaledes gaaer det ogsaa mig, jeg erindrer da
 jeg var forelsket brat jeg mit Sværd imod en Steen,
 fordi En om Natten vovede at besøge Johanne Smi-
 lehul, og jeg erindrer at jeg kyssede hendes Banketær-
 skel og Koenes Dver, som hendes deilige frumme Fing-
 re havde malket, og jeg erindrer at jeg gjorde mig
 lækker for hende med en Vertebralg, hvoraf jeg tog
 to Urter og forærede hende dem og sagde: Vær
 diisse til mit Minde. Der møder os, som ere
 rette Elskere, ret besynderlige Tilfælde, men ligesom
 Alting er dødeligt i Naturen, saaledes kan ogsaa den
 forliebte Natur være dødelig i sin Daarskab.

Rosalinde.

Du taler vittigere end Du selv veed af.

Prøvesteen.

Jeg! Jeg veed aldrig af min egen Vittighed,
 førend jeg brækker mine Skinnebeen imod den.

Rosalinde.

Hiin Hyrdes Kjærlighed har Unde;
 saaledes troer jeg, jeg vil synde.

Prøvesteen.

Ja, jeg holder ogsaa af den; men den vilde
 blive noget muggen hos mig.

Celia.

Jeg beder en af Jer at spørge denne Mand,

om han for Penge vil give os noget at spise; jeg er nær ved at vansmægte.

Provesteen.

Holla, Du Bondeknold.

Rosalinde.

Stille, Du Nar! Han er ikke af Din Slægt.

Corin.

Hvem kalder?

Provesteen.

Din Dvermand.

Corin.

Ellers maatte I være meget ringe.

Rosalinde.

Vær stille dog! God Aften, Ven!

Corin.

Det samme

til Eder, gode Herre; til Jer Alle.

Rosalinde.

Kan vi for Penge eller gode Ord
faae Noget her i denne Ørken, Hyrde?
Bring os hvor vi kan Hvile faae og Tøde; --
her er en Pige, som af Reisen træt
vansmægter snart.

Corin.

Jeg ynker hende meget.

For hendes Skyld end meer end for min egen
jeg ønsker at jeg bedre kunde hjælpe;
men jeg er kun en Hyrde hos en Anden
og flipper ei de Faar, som her jeg græsser.
Min Herre er af karrigt Sindelag,
han ændser lidt at finde Vej til Himlen
ved Gjæstfrihed; desuden er til Salg
hans Gums og Hjord, hans Stakke, fortsagt Alt,

og da han er fraværende, saa er
 vor Gaarehytte meget slet forsynet;
 men kom og see, I skal velkomne være.

Rosalinde.

Hvem er det som hans Eiendom vil købe?

Corin.

Den unge Hyrde, som var nylig her;
 han lidet bryder sig om Kjøb og Salg.

Rosalinde.

Jeg beder Dig, hvis det er ærligt handlet,
 køb Du hans Hytte, Mark og Stak og Jord;
 vi Penge til Betaling give Dig.

Celia.

Og bedre Løn Du faaer. I denne Omegn
 jeg gjerne al min Tid henleve gad.

Corin.

I Sandhed, hele Stadsen sælges skal.
 Følg med og hør Jer for, og hvis I lider
 det Liv vi føre her og Stedet selv,
 saa vil jeg købe det for Eders Guld
 og være Jer en Skaffer tro og huld.

(De gaae.)

Femte Scene.

Et andet Sted i samme Skov.

Amiens. Jaques og Flere.

Amiens (synger.)

Komme hvo som komme vil
 under Træets grønne Skygger,
 og sin Sang istemme til
 Fuglens, som paa Grenen bygger;

Kom herud, herud, herud.
 Ensomheden skjæmmer,
 Uven ei sig nærmer,
 ifkun Vintrens Storm og Slud.

Jaquez.

Mere, mere, jeg beder, mere.

Amiens.

Det vil gjøre Eder tungsindig, Monsieur Jaques.

Jaquez.

Det takker jeg for. Mere beder jeg om, mere.
 Jeg kan sige Tungtsindighed ud af en Sang, lige-
 som en Bæsel sager Og; mere beder jeg om, mere.

Amiens.

Min Stemme er skurrende; jeg veed den kan
 ikke behage Eder.

Jaquez.

Jeg beder Jer ikke om at behage mig, jeg be-
 der Jer om at synge. Giv os nok et Vers! Kalder
 I det Vers?

Amiens.

Som I vil, Monsieur Jaques.

Jaquez.

Jeg bryder mig heller ikke om Navne, — de
 skylde mig Intet. Vil I synge?

Amiens.

Mere for at seie Eder end for at more mig
 selv.

Jaquez.

Dersom jeg nogensinde vil takke et Menneske,
 skal det være Jer; men det man sædvanlig kalder
 Høflighed er som naar to Mænd møde hinanden, og
 naar en Mand takker mig ret hjertelig, forekommer

det mig som om jeg havde givet ham en Skilling
og han giver mig Tiggertak for den. Kom dog, syng,
og hvem der ikke vil kan holde sin Mund.

Amiens.

Vel, jeg vil da ende Sangen. — Spred Dugen,
Hertugen vil spise under dette Træ. — Han har
søgt Eder den hele Dag.

Jaques.

Dg jeg har søgt at undgaac ham den hele
Dag. Han er for fivesyg for mig. Jeg tænker
over ligesaa mange Gjenstande som han, men jeg tak-
ker Himlen at jeg ikke bryster mig deraf; kom, quidre,
quidre!

Amiens (synger.)

Naar af Grefsyge træt,
Du i Solens Skin vil tørre,
her er, for at blive mæt,
mere end Du kan behøve.
Kom herud, herud, herud,
Ensomheden skjermer,
Uven sig ei nærmer,
men kun Vintrens Storm og Slud.

Jaques.

Jeg vil give Jer et Vers til den samme Melo-
di, som jeg gjorde igaar til Trods for min Opfin-
delses-Kraft.

Amiens.

Dg jeg vil synge det.

Jaques.

Det lyder saaledes:

Den som vil sin Hofmandsdragt
skifte for en Narreteile
og forlade Guld og Pragt
for et Lune kun at seie;

Duedame, duedame, duedame!

Gensomhed ei skjæmmer,
Daaren kun sig nærmer,
og han finder en ami

Amiens.

Hvad er det, **Duedame?**

Jaques.

Det er en græst Paakaldelse for at samle Daarer i en Rundkreds. Nu vil jeg gaae hen at sove, om jeg kan, og dersom jeg ikke kan, vil jeg gjennemhegle alle Ægyptens Forstefødte.

Amiens.

Og jeg vil søge Hertugen; hans Maaltid er beredt.

(De gaae til forskjellige Sider.)

Sjette Scene.

Samme Sted.

Orlando og Adam.

Adam.

Kjære Herre, jeg kan ikke gaae længere; o, jeg doer af Sult! Her lægger jeg mig ned og afmaaler min Grav. Farvel, gode Herre.

Orlando.

Hvad nu, Adam, har Du ikke mere Mod? Lev lidt, muntre Dig lidt, trøst Dig lidt. Dersom der er et eneste vildt Dyr i denne selsomme Skov, skal det enten æde mig eller jeg vil bringe Dig det til Fode. Din Indbildning er nærmere Døden end Dine Kræfter. Lad Dig trøste for min Skyld. Hold Døden en liden Stund tre Skridt fra Livet; jeg skal være her strax igjen, og dersom jeg ikke bringer Dig

Noget at spise vil jeg give Dig Lov til at doe, men
dersom Du deer førend jeg kommer tilbage, spotter
Du min Meie. Det var brav. Du smiler — jeg
vil være her paa Diebliffet. Men Du ligger her i
den kolde Lust; jeg vil bære Dig hen i Ly, og Du
skal ikke doe af Mangel paa Middagsmad, dersom
der er noget Levende i denne Orken. Vær munter,
gode Adam!

Shvende Scene.

Skoven som i femte Scene.

Den ældre Hertug, Amiens, Adelsmænd
og Flere.

Hertugen.

Jeg troer han er forvandlet til et Dyr,
som Menneſke han ei at finde er.

Første Adelsmand.

Han nylig gif herra, min ædle Herre;
han munter var, og horte paa en Sang.

Hertugen.

Hvis han — saa ilde stemt — blier musikalst,
saa faae vi Disſonans i Sphærerne; —
gaa, søg ham, flig ham, jeg vil tale med ham.

(Jaques kommer.)

Første Adelsmand.

Der kommer han og sparer mig min Meie.

Hertugen.

Hvorledes lever J? Hvad Liv er dette,
at Eders ſtaffels Venner beile maae
til Eders Selskab? Nu — J synes munter.

Jaques.

En Nar, en Nar! — Jeg traf en Nar i Skoven —

en spraglet Nar --- o jammerlige Verden! —
 han laa og baded sig i Solens Straaler,
 og skjeldte Lykken ud i gode Udtryk,
 velvalgte ret — og dog en broget Nar —
 God Morgen, Nar, jeg sagde. Nei, han svared,
 kald mig ei Nar før Lykken smiler til mig.
 Saa tog han en Solviser af sin Lomme
 og saae paa den ret med et glandsløst Blik,
 og sagde viselig: Nu er den ti.
 Der see vi nu hvorledes Verden løber,
 kun for en Time siden var den ni,
 og om en Time vil den blive elleve.
 Fra Tid til Tid saa modnes vi og modnes,
 fra Tid til Tid saa raadne vi og raadne,
 og saa er Alting ude. Da jeg horte
 den Nar moralisere over Tiden,
 min Lunge galede ret som en Hane,
 at Narre kunde tænke saa dybsindigt,
 og jeg blev ved at lee foruden Afbrud
 en Time efter Skiven. Verle Nar!
 Erværdige Nar! Ja, Narrekappen er
 den bedste Dragt!

Hertugen.
 Hvad er det for en Nar?

Saques.

En værdig Nar! — En som har været Hofmand.
 Han siger: Dvinden som er ung og smuk
 den Gave har at hun fuldkommen veed det.
 Og i hans Hjerne — som er saa fortorret
 som levnet Tvebak efter fuldendt Reise —
 er sammenpakked, i særegne Rum,
 Anmærkninger, dem han i Stumpeviis
 udgiver fra sig. Gid jeg var en Nar!
 Nu staaer min Higen til en Narrekappe.

Hertugen.

Du skal faae en.

Jaques.

Den vil kun passe mig,
naar J af Eders bedre Dommekraft
bortluger hver en Ukruds-Tanke om
at jeg er viis. Saa maa J give mig
et Frihedsbrev som Vindens; jeg vil blase
paa hvem jeg lyster, det maae alle Narre!
Dg den jeg med min Daarskab driller meest
skal hoiest lee. — Hvorfor? Nu, dette Spørgsmaal
er ligefrem jo som en Kirkevei:

Den som en Nar har truffet, der var viis,
som Daare handler, hvis ei solesløs
han laer ved Finten, skjondt han feler Evien.
Indsæt mig i mit Embed, giv mig Lov
at tale frit, og jeg vil heelt igjennem
den syge Verdens skidne Legem rense,
naar den min Lægedom med Taalmod tager.

Hertugen.

Skam Dig! jeg veed nok hvad Du vilde gjøre.

Jaques.

Hvad vilde jeg udrette uden Gødt?

Hertugen.

Fuul og uteerlig Synd ved Synd at revse,
thi Du har været selv en Ryggesløs,
saa sandfæltig som dyrist Drist kan være,
og disse fuulne Saar og Wdderbylder,
som Dit Skjorlevnet har befangt Dig med,
Du vilde udspye over hele Verden.

Jaques.

Hvordan? Kan man ei dadle Wresyge,
og dog ei pege hen paa nogen Enkelt?
Thi fuulmer den ei mægtigen lig Havet,

indtil det sidste, sidste Middel ebber?
 Hvad Kvinde udi Byen nævner jeg
 naar blot jeg siger: En By-Brue bærer
 paa værdløs Skulder prindselige Gaver?
 Og hvo kan sige at jeg mener hende,
 naar hendes Nabo-Brue er som hun?
 Og hvo af laveste Haandtering siger
 at jeg hans fine Kjørtel ei betalte,
 (om han sig troede ramt) og bringer derved
 sin Daarskab ret i Samklang med min Tale?
 Nu da? Hvad da? Eliq frem, hvori min Tunge
 har skadet ham? Hvis han er fleet sin Ret,
 da skaded han sig selv? Hvis han er fri,
 da vil min Dadel flyve lig en Vildgaas,
 som Ingen sig tilegner. — See, hvem kommer?

Orlando

(Kyrter ind med draget Sværd.)

Hødt! Ved ei meer.

Jaques.

Jeg end har Intet nydt.

Orlando.

J skal og ei, for Nøden er betjent.

Jaques.

Al hvilken Hønsagaard er denne Hane?

Hertugen.

Mand, er det Nød som gjør Dig trodsig, eller
 foragter Du med Haan beleverne Sæder,
 da Du saa tom paa Høflighed Dig viser?

Orlando.

Du traf det Rette først. Den Tornespids
 som stikker, Nøden er; den bød mig trodse
 god Sæd og Skik. Dog fødtes jeg i Vandet,
 blev ogsaa her optugtet — men, undskyld:

Den deer, som rorer een af disse Frugter,
førend min Rød og jeg er fyldestgjort.

J aques.

Hvis J med Grunde ei kan fyldestgjøres,
saa maa jeg døe.

Hertugen.

Hvad vil J have? Blidhed tvinger os
langt meer end Magtsprog os til Blidhed bringer.

Orlando.

Jeg næsten deer af Sult, giv mig at spise.

Hertugen.

Sid ned og spis; velkommen til vort Maaltid!

Orlando.

Er J saa venlig? O tilgiv, jeg beder;
jeg troede kun at finde Bildmand her,
og derfor jeg paatog mig denne Mine
af Trodsighed. Men hvosomhelst J ere,
som her i denne raae, villose Orken,
i Skyggen af de melancholske Grene
forglemme Tidens snegleisene Gang,
hvis J tilforn har bedre Dage seet,
hvis Klokkens Rimen har Jer kaldt til Kirke,
hvis J har siddet ved en brav Mands Fest,
hvis J har tørt en Taare af Jert Die
hvis J har Medynk skenket, Medynk fundet,
saa lad min Ven i Dvangens Sted indtræde,
i hvilket Haab jeg skjuler Sværd med Rødmen.

Hertugen.

Sandt er det at vi bedre Dage saae
og er af viet Klokke kaldt til Kirke,
at vi ved brav Mands Fest har siddet og
af Diet have mangen Taare tørret,
som hellig Medynk havde avlet; derfor sæt

Jer ned med Ro og Venlighed og tag
tiltakke med hvad her vi kunne hyde,
at Eders Trang I kan faae tilfredsstillet.

Orlando.

Dphold Jert Maaltid før en liden Stund,
mens lig en Hind jeg finde kan min Kalv
og fodre den. Det er en stakkels Olding,
som mange sure Skridt af Kjærlighed
har hinket efter mig; før han er hjulpen
— han har et dobbelt Dnde: Sult og Alder —
jeg rører ei en Bid.

Hertugen.

Gaa, bring ham hid,
og vi vil Intet nyde før I kommer.

Orlando.

Jeg takker Jer, vær signet før Jer Hjælp!

(gaaer.)

Hertugen.

Du seer, uhykkelig ei vi er ene:
den vide og almindelige Skueplads
fremviser flere Sørgeakter, end den Scene
hvori vi spille.

Jaques.

Hele Verden er en Skueplads,
og Mand og Qvinder Skuespillere;
de træde frem og de forlade Scenen.
Hver Mand i sin Tid spiller mange Roller
syv Alter heelt igjennem: Først som Barn
i Ammens Arme klyuker det og sagler;
saa grædevorne Dreng med sit Bundt Bøger
og lyse Morgen-Hjæs, lig Sneal han kryber
uwillig til sin Skole; nu en Elsker,
med Suf lig Masorn, og en Elegi
til sin Udvalgte's Dødbryn; saa Kriger,

af Eder fuld, med Skjæg som Leoparden,
 for Vren skinsyg, næsedjærv i Ordstrid
 han søger Sæbekoblen Vre
 selv i Kanonens Munding; nu en Dømmer,
 med rundet Bug, vel med Kapuner stoppet,
 med strænge Blik og embedsmæssigt Skjæg
 fuld af Exempler og forslidte Ordsprog,
 saa spiller han. Den sjette Alder speiler
 sig i den magre Pantalon med Tosler,
 paa Næsen Brillen og i Beltet Pungen,
 med Strømperne en Verden altfor vide
 for hans indstrumpne Skank; den djærve Stemme,
 nu pibende og hæs, har nærmet sig
 barnagtige Discant. Den sidste Scene,
 som ender dette synderlige Spil,
 er Barndom nok engang og lutter Glemsel,
 foruden Tænder, Dine, Smag, kort uden Alt.

(Orlando kommer, bærende Adam.)

Hertugen.

Sæt Eders ærefulde Byrde ned
 og lad os spise.

Orlando.

Tak, især for ham.

Adam.

Det er nødvendigt; thi jeg knap kan tale,
 og takke for mig selv.

Hertugen.

Velkommen da, begynd. Endnu jeg ei vil
 bebyrde Jer med Spørgsmaal om Jer Skjæbne.
 Giv os Musik og syng, min gode Fætter.

(Amiens synger.)

Blæs, blæs, Du kælde Vind,
 Du ei blegner Sorgens Kind,

som en Utafnemligs Mande.
 Skjendt Din Blasebalg er hvas
 naar Du stemmer i Din Bas,
 bringer Du ei Hjertet Baande.

Lystig, hei lystig, brand Sorgen til Aske,
 thi Elskov er Daarskab, og Daarskab er Maske!
 Lad Munterhed Sorgen afvaske,
 thi Livet er ikkun en Maske.

Frys, bittre Vinter, frys;
 ei Din Kulde bringer Gys,
 som forglemte Belgjerning franker.
 Naar Du stivner Havets Ryg,
 er dets Glade mere tryg,
 end den Lasterfuldes Rånker.

Lystig, hei lystig, brand Sorgen til Aske,
 thi Elskov er Daarskab, og Venstak er Maske!
 Lad Munterhed Sorgen afvaske,
 thi Livet er ikkun en Maske.

Hertugen.

Dersom I er den gode Rolands Søn,
 som i Fortrolighed I mig tilhvisked,
 og da mit Die seer hans Lignelse
 afbildet levende i Eders Ansigt —
 saa vær af Hjertet hilst. Jeg er den Hertug,
 som elsked Eders Fader. I min Hule
 jeg høre vil Jer Skjæbne. Gode Gamle,
 Du er mig saa velkommen som Din Herre. —
 — Vaan ham Din Arm — mig Eders Haand I give,
 og lad om Alt mig underrettet blive.

(De gaae.)

Credie Akt.

Første Scene.

Et Bærelse i Paladset.

Hertug Frederik, Oliver, Hofmænd og Folge.

Hertug Frederik.

Ei seet ham siden? Det er ikke muligt.
 Var Mildhed ei min bedre Deel, ei fiernt
 jeg søgte da en Gjenstand for min Havn,
 da Du tilstede er. Men vær opmærksom:
 Hør! hvorsomhelst han er, saa find Din Broder;
 søg ham ved Lys, og inden Aarets Udgang,
 ded eller levende Du bringe ham,
 hvis Du vil have Dphold i vort Rige.
 Al Eiendom og Gods Du kalder Dit,
 som er det værd, vi lægge i Beslag,
 indtil Din Broders Mund Dig siger fri
 for det hvorfor Du nu af os er mistænkt.

Oliver.

O, at Jer Høihed kjendte ret mit Hjerte!
 Jeg aldrig i mit Liv min Broder elsked.

Hertug Frederik.

Saa meget større Slynge! — Stød ham ud!
 Lad Rættens Følk noiagtigen forfatte
 Optegnelse paa alt hans Gods og Land;
 det skee med Jil og hurtig; skaf ham bort!

(De gaae.)

Anden Scene.

Skoven.

Orlando (med et Papir.)

Hæng der min Sang, min Elskovs Bidne vær!
 og sku, Natdronning, med tredobbelt Krone, *)
 Din Jagerindes Navn, som er mig kjær;
 med kydske Blik sku fra Din blege Zone!
 O Rosalinde! hvert Træ er mig en Bog.
 Min Følelse i Barken vil jeg skrive,
 at Alle kan, med aabent Dielaag,
 de Dyder see, som her bevidnet blive.
 Orlando, op, og mal i Skov og Lund,
 den skjønneste, unævneligste Hun.

(gaaer.)

(Corin og Provæsteen komme.)

Corin.

Dg hvorledes lider J dette Hyrdeliv, Mester
 Provæsteen?

Provæsteen.

J Sandhed, Hyrde, i og for sig selv betragtet
 er det et godt Liv, men i Betragtning af at det er
 et Hyrdeliv, duer det ikke. J Betragtning af at det
 er eensomt, lider jeg det meget vel, men i Betragt-
 ning af at det er saa stille, er det et jammerligt Liv.
 Fremdeles, i Betragtning af at det er paa Landet,
 behager det mig vel; men i Betragtning af at det
 ikke er ved Hoffet, er det kjedeligt. Forsaaavidt det
 er et sparsommeligt Liv, passer det ret vel med mit
 Lune; men hvad det angaaer at der er saa ringe
 Dverflødighed deri, strider det meget imod min Ap-
 petit. Har Du nogen Philosophi i Dig, Hyrde?

*) Med Hensyn til Dianas tredobbelte Charakteer.

Corin.

Ikke mere end at jeg veed, at jo sygere man er, jo flattere befinder man sig, og at den som ikke har Penge, Eiendomme og Tilfredshed, mangler tre gode Venner; at Regnens Egenkab er at gjøre vaad og Jldens at brænde; at den fornemste Marsag til Nat er Graværelsen af Solen; at den som Intet har lært, hverken af Naturen eller Kunsten, kan klage over Mangel paa god Opdragelse, eller nedstammer fra en meget dum Slægt.

Prøvesteen.

Saadan En er en naturlig Philosoph. Har Du været ved Hoffet, Hyrde?

Corin.

Nei.

Prøvesteen.

Saa bliver Du fordømt.

Corin.

Nei, jeg haaber —

Prøvesteen.

Du bliver fordømt og stegt, ligesom et flet ristet Æg, kun paa den ene Side.

Corin.

Fordi jeg ikke har været ved Hoffet? Giv mig Grunde.

Prøvesteen.

Naar Du aldrig har været ved Hoffet, har Du aldrig seet gode Sæder; naar Du aldrig har seet gode Sæder, maae Dine være fordærvede; Fordærvelse er Synd, Synd er Fordømmelse. Du er i en betænkelig Tilstand, Hyrde.

Corin.

Udeles ikke, Prøvesteen. Hvad der er gode Sæ-

der ved Hoffet er latterligt paa Landet, ligerviis som landlig Skik spottes ved Hoffet. I fortalte mig, at I hilser ved Hoffet ved at kysse paa Haanden; denne Høflighed vilde være meget ureenlig naar Hoffolk være Hyrder.

Prøvesteen.

Beviis! Hurtig, kom med Beviis.

Corin.

Vi maae haandtere vore Haar, og deres Skind, veed I, ere fedtede.

Prøvesteen.

Sveder ikke Hofmandenes Hænder? Er ikke Haarets Fedtighed ligesaa sundt som et Menneskes Sved? Eenfoldigt, eenfoldigt! Bedre Beviis, siger jeg.

Corin.

Desuden ere vore Hænder haarde.

Prøvesteen.

Desto snarere vil Eders Læber føle dem. Alter eenfoldigt. Bedre, bedre Beviis, siger jeg.

Corin.

Og de ere ofte besmurt med Tjære, hvilket vi bruge som Lægemiddel for vore Haar. Vil I at vi skal kysse Tjære? Hofmandenes Hænder lugte af Desmer.

Prøvesteen.

Høist eenfoldige Menneske! Du Druesføde i Sammenligning med et godt Stykke Rjød! Lær af den Vise og betank: Desmer er af lavere Herkomst end Tjære, det er det skidne Udløb af en Kat. Du maa bedre til det, Hyrde.

Corin.

Eders Bittighed lugter for meget af Hoffet for mig; lad det blive derved.

Prøvesteen.

Vil Du steges? Gud hjælpe Dig, eenfoldige
Menneske og give Dig bedre Forstand!

Corin.

Mester Prøvesteen, jeg er en ærlig Daglønner,
som fortjener hvad jeg spiser, erhverver hvad jeg bærer,
hader Ingen og misunder Ingen sin Lykke. Jeg er
glad ved Andres Velgaaende og tilfreds ved mit eget
Besvær, og min største Stoltthed er at see mine Faar
græsse og mine Lam patte.

Prøvesteen.

Det er nok en eenfoldig Synd af Dig: at bringe
Faarene og Bukkene sammen og leve af deres Parring;
at være Kobler for Væderen og forraade et
stakkels aarsgammelt Lam til en skæbnet gammel
Hanrei af en Buk, tvertimod alle fornuftige Forbindelser.
Derfor Du ikke bliver fordømt for dette, saa
vil Djævelen selv ingen Hyrder have, ellers seer jeg
ikke hvorledes Du skulde slippe.

Corin.

Der kommer den unge Herr Ganymed, min nye
Frues Broder.

Rosalinde

(kommer, læsende i et Stykke Papir.)

Søg paa Jord om Du kan finde
en Juvel som Rosalinde.

Unde kom paa Rosenvinde
og omfavned Rosalinde.

Malerier vilde blinde —

hvis de ligned Rosalinde.

Ingen holdes bør i Minde
som den skønne Rosalinde.

Prøvesteen.

Jeg vil paatage mig at rime saaledes otte Aar

i Råd, Spise- og Sovetiderne uberegnet; det er det
gedigne Smorkjærlings-Trav til Marked.

Rosalinde.

Bort, Nar!

Prøvesteen.

Til en Prøve:

Hjorten, dybt i Skoven inde,
jeger Hind som Rosalinde.
Ratten sig til Rat vil vinde,
saa vil sikkert Rosalinde.
Bams er god mod barske Binde,
selv for slanke Rosalinde.
De som saae, skal meie, binde,
kjøre hjem med Rosalinde.
Sødest Rød har surest Hinde,
saadan Rød er Rosalinde.
Gro vil smukkest Rose finde,
fky ei Torn og Rosalinde!

Det er det egentlige falske Versegalop; hvorfor
lader I Eder besmitte af det?

Rosalinde.

Stille, Du dumme Nar! Jeg fandt dem paa
et Træ.

Prøvesteen.

I Sandhed, det Træ bærer slet Frugt.

Rosalinde.

Den vil jeg pøde Jer med, saa bærer I Miss-
ler; de ere de tidligste Frugter i Landet, for I vil
raadne forend I er halv moden, og det er Missplens
rette Dyd.

Prøvesteen.

Nu har I talt, men om det var fornuftigt
eller ei, det maa Skoven afgjøre.

(Celia kommer læsende paa et Blad Papir.)

Rosalinde.

Stille, her kommer min Søster; lader os gaae
tilsæde.

Celia (læser.)

Skal her tyst i Skoven være
fordi den er øde? — Nei,
findrigt Sprog hvert Træ skal bære,
Tunger skal de mangle ei.
Nogle sige skal at Livet
er en Pilgrims korte Gang;
stundom Tiden, som blev givet,
er indskrænket til et Spand.
Andre, hvordan Meened rammer
naar den svorne Tro blev Skjerts. —
Men i Skovens bedste Stammer
og i Enden af hvert Vers
vil jeg Rosalinde male,
— ja paa hver en enkelt Green
hver Fuldkommenhed udtale,
Himlen samlet har i Een. —
Thi Naturen den paalagde
at fremstabe et Klenod,
Gratierne Haanden rakte
og ved fælles Hjælp fremstod:
Helenas Kind, ei hendes Hjerte,
Skjønhed som Cleopatras,
Atalantas Ro i Smerte,
Rydsfæd som Lucretias.
Og saaledes alle Under
efter Himlens Bud hun fik,
Guddoms Straalen sig forkynder
i hver Mine og hvert Blik.
Hendes blev da denne Gave,
Min, at doe som hendes Slave.

Rosalinde.

O, godmodige Jupiter! Hvilken kjedsommelig Kjærligheds-Prædiken har Du der kjædet Din Menighed med, uden en eneste Gang at raabe: „Hav Taalmodighed, Godtsfolk!“

Celia.

Hvad nu? Gaaer tilside, Venner; — Hyrde, fjern Dig lidt. — Gaa med ham, Krabat!

Provesteen.

Kom, Hyrde! Lad os gjøre et ærefuldt Tilbage-tog, om ikke med Stage, Spyd og Pæl, saa dog heller ikke med Klage-Lyd og Jil.

(Corin og Provesteen gaae.)

Celia.

Horte Du disse Vers?

Rosalinde.

Alf ja, jeg horte dem alle og lidt til, thi nogle af dem havde flere Fodder end Versene kunde bære.

Celia.

Eigemeget, saa maae Fodderne bære Versene.

Rosalinde.

Ja, men Fodderne vare lamme, og kunde ikke bære dem selv uden Verset. De stode derfor saa hinkende i Verset.

Celia.

Men kan Du høre, uden Forundring, hvorledes Dit Navn hænger paa disse Træer og skjæres i dem?

Rosalinde.

Jeg havde allerede forundret mig de syv Dage af Ugen førend Du kom; see hvad jeg fandt paa et Bogetræ. Jeg har aldrig været saa berimet siden

Pythagoras's Tid, da jeg var en irsk Rotte, *) hvilket jeg dog neppe kan erindre.

Celia.

Gjetter Du hvem der har gjort dette?

Rosalinde.

Er det en Mand?

Celia.

Med en Kjæde om sin Hals, som Du engang har baaret. Skifter Du Farve?

Rosalinde.

Jeg beder Dig hvem?

Celia.

Ja, i Sandhed, det er vanskeligt for Venner at mødes; men Bjerger kan flyttes ved Jordstjælv og træffe sammen.

Rosalinde.

Sig mig dog hvem det er.

Celia.

Er det muligt?

Rosalinde.

Jeg beder Dig paa det indstændigste, sig mig hvem det er.

Celia.

Beskynderligt, beskynderligt og høist beskynderligt beskynderligt, ja over al Maade beskynderligt!

Rosalinde.

O Himmel, giv mig Taalmodighed! Troer Du, fordi jeg er udstafferet som en Mand, at mit Sinds-
lag derfor bærer Brynie og Skjold. Et Diebligs Dp=

*) Rosalinde var lærd og henpeger paa Læren om Sjæ-
levandringen. At dræbe Røtter ved Riim omtales
paa flere Steder. efter Johnson.

hold er en Afstand som Sydsoen fra Opdagelse. Jeg beder Dig, sliq mig hvem det er! hurtig, tal hurtig! Gid Du stammede, at dette forborgne Menneske kunde komme ud af Munden paa Dig, ligesom Viin af en sneverhalsset Flaske, enten for meget paa eengang, eller aldeles Intet. Jeg beder Dig, træk Proppen op at jeg kan drikke Din Tidende.

Celia.

Saa inddrækker Du en Mand.

Rosalinde.

Er han af Guds Frembringelser? Hvad Slags af Mand? Fortjener hans Hoved en Hat, eller hans Hage et Skjæg?

Celia.

Nei, han har kun lidt Skjæg.

Rosalinde.

Nu, vor Herre vil give mere, dersom Mennesket vil være taknemmelig. Jeg vil vente til hans Skjæg voxer, dersom Du ikke vil forholde mig Kjendskabet til hans Hage.

Celia.

Det er den unge Orlando, som paa eengang besværede Fægteren og Dit Hjerte.

Rosalinde.

Nei, bort med Spas; tal alvorligt, saa sandt Du er en Pige.

Celia.

Paa mit Ord, Frænde, det er ham.

Rosalinde.

Orlando?

Celia.

Orlando.

Rosalinde.

Du min Gud! hvad skal jeg fange an med min Troie og mine Buxer? — Hvad gjorde han, da Du saae ham? Hvad sagde han? Hvorledes saae han ud? Hvad havde han paa? Hvad gjør han her? Spurgte han om mig? Hvor opholder han sig? Naar forlod Du ham og naar skal Du see ham igjen? Svar mig med eet Ord.

Celia.

Saa maa Du laane mig Caragantuas Mund først. Det blev et meget før stort Ord for nogen Mund, som de findes nuomtids. Alt svare ja og nei til hvert Spørgsmaal især ere mere end at gjøre Rede for den hele Catechismus.

Rosalinde.

Men veed han at jeg er i denne Skov, og i Mandstragt? Seer han ligesaa munter ud, som den Dag han kæmpede?

Celia.

Det er ligesaa let at tælle Stovgran i Solstråler, som at opløse alle den Forelskedes Dpgaver. Dog, tag en Prove paa min Maade og smag den med Opmærksomhed: jeg fandt ham under et Træ ligesom et nedfaldet Olden.

Rosalinde.

Det maa vel kaldes Jupiters Træ, naar det lader slige Frugter falde.

Celia.

Tillad mig at blive ved, Froken.

Rosalinde.

Far fort.

Celia.

Der laa han udstrakt lig en saaret Ridder.

Rosalinde.

Skjændt det var en Jammer at see et saadant Syn, maa det dog have taget sig godt ud.

Celia.

Skrig Holdt til Din Tunge, den gjør nogle meget utidige Spring. Han var klædt som en Jæger.

Rosalinde.

Betydningsfuldt! Han kommer for at fælde mit Hjerter.

Celia.

Jeg vilde heller synge min Sang uden Dm-
qvæd; Du bringer mig ud af Tønen.

Rosalinde.

Veed Du ikke at jeg er et Fruentimmer? Naar jeg tænker, maa jeg tale. Bliv ved, Du Gode!

(Orlando og Jaques komme.)

Celia.

Du forvirrer mig. — Stille, kommer han ikke der?

Rosalinde.

Det er ham, lad os gaae tilside og lægge Mærke til ham.

(Celia og Rosalinde skjule sig.)

Jaques.

Jeg takker Jer for Eders Selskab; men, Sandhed, jeg er ligesaa gjerne ene.

Orlando.

Jeg ogsaa; men for Høfligheds Skyld takker jeg Jer for Eders Selskab.

Jaques.

Vor Herre være med Jer; lad os medes saa sjelden som muligt.

Orlando.

Jeg ønsker Eders fjernere Bekjendtskab.

Jaques.

Jeg beder Jer, fordærv ikke flere af Træerne ved at riste Kjærlighedsfange i deres Bark.

Orlando.

Jeg beder Jer, fordærv ikke flere af mine Vers ved at læse dem.

Jaques.

Er Rosalinde Eders Elskerindes Navn?

Orlando.

Ja, affurat.

Jaques.

Jeg lider ikke hendes Navn.

Orlando.

Der var heller ikke Spørgsmaal om at behage Jer, da hun blev døbt.

Jaques.

Er hun lav eller høi?

Orlando.

Just saa høi som mit Hjerte.

Jaques.

J er fuld af smukke Svar. J har nok givet Jer af med Guldsmede-Konerne og fraluret dem deres Ring=Indskrifter.

Orlando.

Nei, jeg svarer kun paa Eders Tapet=Figur Snak *), hvor J har studeret Eders Spørgsmaale.

Jaques.

J har en behændig Vittighed, jeg troer den er

*) Paa de gamle Tapeter vare malede eller vævede moraliske Sentenser, der udgik fra Munden paa Figurerne.

gjort af Altalantas Hæle. Skal vi sætte os ned sammen og giennemhegle vor Herskerinde Verden og al vor Elendighed?

Orlando.

Jeg skjælder aldrig noget levende Væsen i Verden uden mig selv, om hvem jeg veed de fleste Feil.

Jaques.

Den værste Feil I har er at I er forelsket.

Orlando.

Det er en Feil, som jeg ikke vil borthytte for Ederes bedste Dyd.

Jaques.

Jeg gif saasandt jeg lever her og søgte efter en Nar, da jeg fandt Jer.

Orlando.

Han er falden i Vasken. Kig derned, saa vil I see ham.

Jaques.

Der vil jeg see mig selv.

Orlando.

Som jeg antager at være enten en Nar eller et Mul.

Jaques.

Jeg vil ikke opholde mig længer hos Jer. Farvel kjære Signor Amoroso!

Orlando.

Jeg glæder mig ved Ederes Afsted. Farvel gode Signor Melancolico!

(Jaques gaar. Celia og Rosalinde komme frem.)

Rosalinde.

Jeg vil som en nærværende Svend tale til ham og paa den Maade have ham til Bedste. — Herer I, Jæger?

Orlando.

Meget godt, hvad vil I.

Rosalinde.

Jeg vilde vide hvad Klokken er?

Orlando.

J skulde spørge om hvad Tid det er paa Dagen; der er ingen Uhr i Skoven.

Rosalinde.

Saa gives der heller ingen tro Elsker i Skoven; thi ellers vilde et Suk hvert Minut, og et dybt Stonnen hver Time angive Tidens træge God ligesaa rigtigt som et Uhr.

Orlando.

Og hvorfor ikke Tidens snelle God? Havde det ikke været ligesaa passende?

Rosalinde.

Paa ingen Maade, Herre. Tiden reiser i forskjelligt Skridt med forskjellige Personer. Jeg vil fortælle Eder, med hvem Tiden skridter, med hvem den traver, med hvem den galopperer og med hvem den staaer stille.

Orlando.

Siig mig, med hvem traver Tiden?

Rosalinde.

J Sandhed, den traver stærkt med en ung Pige imellem hendes Forlovelses- og hendes Ægteskabs-Dag. Om der kun er en Uge imellem, traver dog Tiden saa fast, at Ugen synes hende som syv Aar.

Orlando.

Med hvem gaar den i Skridt?

Rosalinde.

Med en Præst, som ikke forstaaer Latin og en rig Mand, som ingen Podagra har. Den ene so-

ver rolig, fordi han ikke kan studere, og den Anden lever muntert, fordi han ingen Smerter føler; den Ene trykker ikke Byrden af tør og hentørende Lærdom, den Anden kjender ikke Byrden af svær og kjedsommelig Mangel; med disse gaaer Tiden i Skridt.

Orlando.

Med hvem galopperer den?

Rosalinde.

Med en Thy til Galgen; hvor langsomt han end gaaer, troer han dog at komme før tidlig.

Orlando.

Med hvem staaer den stille?

Rosalinde.

Med Sagførere naar der ingen Rettergang er, thi de sove fra den ene Retstetermin til den anden, og derved lægge de ikke Mærke til hvorledes Tiden gaaer.

Orlando.

Hvor boer I, smukke Ungling?

Rosalinde.

Hos denne Hyrdinde, min Søster, her i Kanten af Skoven, ligesom Fryndser paa et Skjort.

Orlando.

Er I født her paa Stedet?

Rosalinde.

Ligesom Kaninen, der pleier at opholde sig hvor den er ynglet.

Orlando.

Eders Tonefald er blødere end sædvanligt paa et saa affides Sted.

Rosalinde.

Det har mange sagt mig; men en gammel geistlig Farbroder lærte mig at tale. Han var i sin

Ungdom en Vymand og forstod sig altfor godt paa Høfftit, thi der blev han forelsket. Jeg har hørt ham holde mange Prædikener derover, og takker Gud at jeg ingen Dvinde er og ingen Deel har i de mange Forkeertheder, som han bebreidede det hele Kjen.

Orlando.

Kan J erindre nogle af de fornemste Udyder, som han lagde Dvinderne til Last?

Rosalinde.

Der var ingen i Særdeleshed; de lignede alle hinanden som Halskillinger. Enhver Feil syntes uhyre, indtil dens Kammerat kom og stillede sig over den.

Orlando.

Jeg beder, fortæl nogle af dem.

Rosalinde.

Jeg vil ikke henkaste min Lægedom uden paa Syge. Der er et Menneske, som spøger her i Skoven og fordærver de unge Træer med at skjære Rosalinde i deres Bark; han hænger Oder paa Hvidtorn og Elegier paa Brombærbuske, Altsammen — tank engang — for at forgude Navnet Rosalinde. Kunde jeg mede den Grillensfanger, skulde jeg give ham et godt Raad, thi han synes at være befængt med Kjærligheds Hverdagsfeber.

Orlando.

Det er mig som har denne Sygdom. Jeg beder Jer, giv mig Eders Raad.

Rosalinde.

J har ingen af min Farbroders Mærker; han lærte mig at kjende en Forelsket. Jeg er vis paa at J er ingen Fange i dette Siv-Bumr.

Orlando.

Hvilke vare hans Kjendetegn?

Rosalinde.

En indfalden Kind, det har J ikke; et indsun-
kent Die, det har J ikke; et stiltiende Sindelag, det
har J ikke; et uraget Skjæg, det har J ikke, men
det fritager jeg Eder for, thi oprigtigt talt synes J
hvad Skjæget angaaer kun at have en yngre Brøders
Arvedeel. Fremdeles skulde Eders Strømper hænge i
Al, Eders Hue være uopfæstet, Eders Kjortel ufnap-
pet, Eders Skoe ubundne, og Alting paa Jer skulde
vise en ligegyldig Forstyrrelse; men J er ikke et saa-
dant Menneske. J er snarere søgt i Eders Paaklæd-
ning og seer mere ud til at elske Jer selv end at
være en Andens Elsker.

Orlando.

Smukke Ungling, jeg vilde ønske jeg kunde
bringe Dig til at troe at jeg elskede.

Rosalinde.

Bringe mig til at troe det? J kunde ligesaa
let bringe hende som J elsker til at troe det, hvilket
jeg er vis paa hun er villigere til at gøre, end til
at tilstaae hun gør det; det er et af de Tilfælde
hvori Qvinderne lyve for deres Samvittighed. Men
for Alvor, er det Eder, som hænger disse Vers paa
Træerne, hvori Rosalinde bliver saa beundret?

Orlando.

Jeg sværger Dig til, unge Menneske, ved Ro-
salindes hvide Haand, at det er mig; jeg er den
Ulykkelige.

Rosalinde.

Men er J da saa forelsket, som Eders Riim
synes at udfige?

Orlando.

Hverken Riim eller ubunden Stiil kan udtrykke
hvor høit.

Rosalinde.

Kjærlighed er lutter Daarskab og I kan troe mig, den fortjener ligesaa vel et mørkt Indelukke og en Pidsk som Afslindige, og Marsagen hvorfør den ikke bliver saaledes straffet og helbredet, er fordi Galskaben er saa almindelig, at Tugtemesteren selv er forelsket. — Dog kan jeg helbrede Jer ved gode Maade.

Orlando.

Har I før helbredet Nogen saaledes?

Rosalinde.

Ja En, og paa denne Maade. Han maatte indbilde sig at jeg var hans Elskerinde, og hver Dag forsøge at vinde mig. Jeg var bestandig lunefuld, græmmede mig, var barnagtig, kjedelig, vidste ikke hvad jeg vilde, var stolt, fantastisk, lunefuld, letslindig og ubeständig, snart i Taarer, snart i Latter — for hver Videnskab Lidet, for ingen noget Heelt; nu kunde jeg lide ham, nu kunde jeg ikke udstaae ham; snart opmuntrede jeg ham, snart forjog jeg ham; saa græd jeg for ham, saa haanede jeg ham. Saaledes drog jeg min Tilbeder fra et fortvivlet Kjærligheds Anfald til et drabende Anfald af Fortvivlelse, hvori han forsvor Verdens Dummel, og levede siden i en Afkrog som en Munk. Saaledes blev han helbredet, og paa denne Maade vil jeg paatage mig at vaske Eders Lever saa reen som et sundt Gaarchjerte, saa der ikke skal blive en Plet af Kjærlighed mere tilbage.

Orlando.

Jeg vil ikke helbredes, unge Menneske!

Rosalinde.

Jeg vil helbrede Jer, dersom I vil kalde mig Rosalinde, og komme hver Dag til min Hytte og beile til mig.

Orlando.

Nu, ved Oprigtigheden af min Kjærlighed, det vil jeg; sig mig hvor den er.

Rosalinde.

Gaa med mig, saa vil jeg vise Eder den, og paa Veien skal I fortælle mig hvor I boer. Vil I komme?

Orlando.

Al mit ganske Hjerte, gode Ungling.

Rosalinde.

Nei, I maa kalde mig Rosalinde. — Kom Søster, skal vi gaae?

(De gaae.)

Tredie Scene.

Ligesledes i Skoven.

Prøvesteen og Audrey komme. Jaques i en Afstand.

Prøvesteen.

Kom lidt hurtig, gode Audrey! Jeg skal samle Dine Geder, Audrey! Sig mig, Audrey, er jeg endnu Manden? Er Du tilfreds med mit ubetydelige Ydre?

Audrey.

Eders Ydre! Gud bevares! Hvad betyder det?

Prøvesteen.

Jeg er her med Dig og Gederne, ligesom den underligste Poet, den ærlige Dvid, var imellem Gøtherne.

Jaques (affides.)

O, slet herbergerede Kundskab! Være end Jupiter under et Straatag!

Provesteen.

Naar en Mands Vers ikke kan forstaaes, heller ikke en Mands Vittighed blive understøttet af det velartede Barn, Fornuften, slaaer det ham snarere til Jorden end en stor Regning for en liden Fortæring. I Sandhed, jeg vilde ønske at Guderne havde gjort Dig poetisk.

Audrey.

Jeg veed ikke hvad poetisk er. Er det ærlig i Ord og Daad? Kan det bestaae med Sandhed?

Provesteen.

Nei, sandsjærdig ikke; for den sandeste Poesie digter meest, og Elskere ere hengivne til Poesien, og man kan sige, at hvad de sværge som Poeter, digte de som Elskere.

Audrey.

Ønsker I da at Guderne havde gjort mig poetisk?

Provesteen.

Ja det gjer jeg. Du sværger mig til at Du er ærlig; dersom Du nu var Poet kunde jeg have noget Haab om at Du digtede.

Audrey.

Wilde I da ikke at jeg skulde være ærlig.

Provesteen.

I Sandhed, — nei, undtagen Du var grim; thi Ærlighed parret med Styghed er ligesom en Honning=Sauce ovenpaa Sukker.

Jaques (affides.)

En sindrig Nar!

Audrey.

Vel, jeg er ikke smuk og derfor beder jeg Guderne at gjøre mig ærlig.

Provøsteen.

At kaste Urlighed bort paa en hæslig Sluske var at lægge god Mad paa et skident Fad.

Audrey.

Jeg er ingen Sluske, omendskjendt jeg talter Guderne for at jeg er hæslig.

Provøsteen.

Vel, priis Guderne for Din Styghed; Sluskeriet kan komme bag efter. Men lad det være som det er, saa ægter jeg Dig, og til den Ende har jeg været hos Pastor Olivarius Textfordarver, Præsten i nærmeste Landsby, som har lovet mig at møde paa dette Sted i Skoven for at vie os.

Jaques (affides.)

Dette Møde maa jeg see.

Audrey.

Guderne lade Alting lykkes!

Provøsteen.

Amen! En Mand med et forsagt Hjerte kunde vel stude ved dette Foretagende, thi her har vi ingen anden Kirke end Skoven, og ingen anden Menighed end Hornqvæget. Men Mod! Horn ere forhadte, men nødvendige. Ordsproget siger: Mangen en Mand veed ikke Enden paa sit Gode, men man skulde sige: Mangen en Mand har gode Horn, og veed ikke Enden paa dem. Vel, det faaer han i Medgift med sin Kone, det er ikke hans egen Fortjeneste. — Horn? Nu ja! — Er det maaskee kun fattigfolk som have dem? — Nei, nei, den ædleste Hjort har dem ligesaa lange som den usleste. — Er den ugifte Mand derfor velsignet? Nei, ligesom en Stad med Mure er fornemmere end en Landsby, saa er den gifte Mand's Pande ærværdigere end Unglar-

lens nogne Linding, og ligesaa meget som Forsvars-
vaaben ere bedre end Bargeleshed, saa ere Horn bedre
end ingen Horn.

(Pastor Olivarius Textfordærver kommer.)

Der kommer Herr Olivarius. — Velkommen Herr
Pastor Olivarius. Vil I affærdige os her under
dette Træ, eller skal vi følge med Jer til Eders Kapel.

Olivarius.

Er der Ingen tilstede for at give Brudgommen
bort?

Prøvesteen.

Jeg vil ikke have hende som Gave af nogen
Mand.

Olivarius.

Hun maa gives bort, ellers er Egteskabet ikke
gyldigt.

Jaques (træder frem.)

Far fort, far fort, jeg vil være hendes Fer-
lover.

Prøvesteen.

God Alften, gode Herr Ubekjendte! Hvorledes le-
ver I? Det var godt jeg traf Jer. Guds Len for
jeg ned Jert Selskab. Hvor det glæder mig at see
Jer; vi have netop her en lille Spøg for. — Jeg
beder Jer, bedæk Jer!

Jaques.

Vil I gistes, Spæsefugl?

Prøvesteen.

Ligesom Dren har sit Nag, Hesten sit Stang-
bidfel og Falken sine Bjelder, saaledes har Menne-
sket sine Dnsker og vil i Egtestanden, ligesom Duer
nebbes.

Jaques.

Og vil I, en Mand af Eders Dptugtelse, giste

Jer under en Buss ligesom en Tigger? Gaa ordentlig i Kirke og tag Eder en god Præst, som kan sige Eder hvad Ægteskab er. Denne Karl sammenføier Jer ligesom et Par Stykker Paneelværk; og saa vil en af Jer tørres ind og slaae sig ligesom et grønt Bræt: knik, knak.

Prøvesteen (affides.)

Jeg kan ikke andet troe, end at jeg blev bedre viet af ham end af en Anden, for han seer mig ikke ud til at kunde vie rigtig, og blev jeg ikke viet rigtig, var det en god Marsag for mig til siden at forlade min Kone.

Jaques.

Gaa Du med mig, og lad mig raade Dig.

Prøvesteen.

Kom Audrey, kom, vi gistes maa; Du følge, hvis ei Du snart vil Noget faae at dølge.

Farvel Herr Pastor Olivarius.

men ei — „D vakkre Oliver,

D, brave Oliver,

lad mig ei efter Dig,

men bort Du maa,

jeg siger: gaa,

jeg vil ei vies af Dig.“*)

(Jaques, Prøvesteen og Audrey gaae.)

Olivarius.

Egemeget. Ingen af de fantastiske Narre skal haane mig fra mit Kald.

(gaaer.)

*) Rimeligviis et Fragment af en gammel Ballade, som Prøvesteen her citerer.

Fjerde Scene.

Skoven. Udenfor en Hytte.

Rosalinde og Celia.

Rosalinde.

Tal ikke mere til mig; jeg vil græde.

Celia.

Gjør det; men vær dog saa klog at overveie, at
Taarer ikke somme sig for en Mand.

Rosalinde.

Men har jeg ikke Marsag til at græde?

Celia.

Saa god en Marsag som Nogen kan ønske sig;
derfor græd!

Rosalinde.

Endog hans Haar have en falsk Farve.

Celia.

Ja, lidt brunere end Judas's. I Sandhed,
hans Kys ere sandfærdige Judasbørn.

Rosalinde.

Hans Haar har, med alt det, en meget smuk
Farve.

Celia.

En fortræffelig Farve. Kastaniebruunt var al-
tid den eneste Du kunde udstaae.

Rosalinde.

Og hans Kys ere hellige, som Berørelsen af
det hellige Brød.

Celia.

Han har kjøbt et Par af Dianas afslagne Læber.
En Nonne af Winter-Søsterkabet kysser ikke mere
fromt; Kydsfhedens sande Jis er i dem.

Rosalinde.

Men hvorfor lovede han mig at komme i Morgen, og kom ikke?

Celia.

Visseelig, der er ingen Trost i ham.

Rosalinde.

Tænker Du det?

Celia.

Jeg troer hverken han er Lomme- eller Hesteth, men hvad hans Redelighed i Elskov angaaer, da troer jeg ham saa huul som et tomt Bæger eller en ormstucken Nod.

Rosalinde.

Ikke redelig i Kjærlighed?

Celia.

Jo, naar han er forelsket; men det troer jeg ikke han er.

Rosalinde.

Du har hørt ham sværge høit og dyrt paa, at han var det.

Celia.

Var er ikke er. Desuden er en Elskers Eder ikke mere at stole paa end en Dltappers; de bekræfte begge falske Regninger. Han er nu her i Skoven hos Din Fader, Hertugen.

Rosalinde.

Jeg mødte ham igaar og talede længe med ham. Han spurgte mig af hvad Herkomst jeg var, jeg svarede, af ligesaa god som hans; han lo og lod mig gaae. Men hvorfor tale vi om Fædre, naar der er saadant et Menneske til i Verden som Orlando?

Celia.

Ja det er en dygtig Karl! Han skriver dygtige

Vers, taler dygtige Ord, sværger dygtige Eder og bryder dem ligesaa dygtigt ret tværs, ligesom Hjertet af sin Elskerinde, aldeles som en daarlig Tourneerkæmpe, der kun giver sin Ganger af den ene Spore, og bryder sin Landse imod Stolpen. Men Alting er dygtigt naar Ungdom har Tønnen og Daarskab er Veiviser. — Hvem kommer der?

Corin (kommer.)

J har mig ofte om den Hyrde spurg
hvis Elskovs bittre Klager høit gjenlode;
J saae ham siddende hos mig og prise
den stolte, overmodige Hyrdinde,
som høit han elskede.

Celia.

Vel, hvad om ham?

Corin.

Hvis J et Skuespil, sandfærdigt opført
imellem renest Elskovs blege Mafyn
og stolt Foragts og Spottens røde Gled
vil see, da følg med mig; jeg til et saadant
kan lede Eder.

Rosalinde.

Vi vil følge Dig!

At see Forelskte nærer Kjærlighed.
Bring os derhen, og der J skal opdage
at jeg deri kan vigtig Rolle tage.

(De gaae.)

Femte Scene.

En anden Deel af Skoven.

Silvius og Phøbe.

Silvius.

Ei haan mig, fjære Phøbe; gør det ei!
 Siig I ei elsker mig, men siig det ei
 i Bitterhed, thi Bødlen selv, hvis Hjerte
 ved vante Syn af Døden vorder haardt,
 undskylder sig for blodig Døe falder
 paa boiet Nakke. Er Du haardere
 end han som døer og lever kun ved Blod?
 Rosalinde, Celia og Corin komme, men forblive i
 nogen Afstand.

Phøbe.

Jeg er Din Bøddel ei; jeg flyer for Dig,
 fordi jeg ei vil nære Dine Smerter.
 Du siger der er Mord i mine Dine!
 I Sandhed, artigt: — Ja det er sandsynligt,
 at Diet, denne svage Ting, som lukker
 med Angst sin Dør blot for et Solstøvgran,
 en Slagter, Morder og Tyran skal være.
 Nu seer jeg strængt paa Dig af ganske Hjerte
 og hvis mit Die saarer, lad det dræbe!
 Lad som Du swimler, lad dig falde om,
 og kan Du ei, o da, fy skam Dig, skam Dig,
 liv ei og siig mit Die er en Morder.
 Vilis mig den Bunde, som mit Die gjorde.
 Rids Dig kun med en Naal, og der vil blive
 et lidet Mr, grib ikkun om et Siv,
 dets Indtryk bliver synlig i Din Haand
 et Dieblit; men mine Dines Straaler,
 som jeg udslyner mod Dig, gør Dig Intet.

Jeg veed for vist, der er ei Kraft i Diet
som skade kan.

Silvius.

O kjære, kjære Phobe!

Hvis nogensinde — maaskee snart det skeer —
Du moder Elskovs Magt paa friske Kind,
da skal Du sele Bunden, skjendt usynlig,
af Amors skarpe Piiil.

Phobe.

Men indtil da

nærm Dig ei mig, og naar den Tid er kommen,
da saar mig med Din Spot, men ynk mig ei,
som jeg til den Tid ei skal ynke Dig.

Rosalinde.

Og hvorfor ei da? (træder frem) Hvem var Eders
Moder,

at I paa eensgang krænker og forhaaner
den Vidende. Var I end nok saa skjøn,
(saavidt jeg seer kan Eders Skjønhed gjerne
foruden Lys i Mørke gaae til Sengs)
skal stolt og medynksløs I derfor være?
Hvad mener I? Hvi stirrer I paa mig?
Jeg seer ei meer i Jer, end det Naturen
paa Kjøb frembringer. Nu, saa sandt jeg lever,
jeg troe I ogsaa vil mit Die daare. —
Nei, kolde, stolte Qvinde, haab ei det!
Gi Eders sorte Bryn, fulsorte Haar,
Jer klare Diesteen og Blode-Kinder
kan gjøre mig til Eders Raades Slave.
Hvi, svage Hyrde, vil Du følge hende,
lig Taage der med Storm og Regn vil stride?
I er jo tusind Gange bedre Mand
end hun er Qvinde. Slige Daarer er det,
som fylde Verden med vantroene Børn!

Ei hendes Speil, men I kun smigrer hende;
 igjennem Jer hun seer sig skjønnere,
 end hendes Ansigtstræk kan vise hende. —
 Men, Pige, kjend Jer selv, fald ned paa Knæ,
 fast og tak Himlen for hans Kjærlighed,
 thi jeg maa sige Jer som Ven i Dret:
 Sælg naar I kan, I er ei Hvermands Vare!
 Om Naade bed og elsk ham, vær taknemlig;
 thi stygt er stygt, især naar Styghed spotter.
 Tag hende med Dig, Hyrde! Lever vel!

Phøbe.

Du hulde Ungling, skjæld et Aar igjennem;
 Din Skjælden lider meer jeg end hans Veilen.

Rosalinde.

Han har forelsket sig i hendes Hæslighed, og
 hun vil forelske sig i min Brede. Derksom det er saa,
 vil jeg give hende bittre Død saa ofte hun svarer
 Dig med rynket Bryn. — Hvorfor seer I saaledes
 paa mig?

Phøbe.

Ei med ond Villie imod Jer.

Rosalinde.

Jeg beder Jer, forelsk Jer ei i mig,
 thi jeg er talskere end fuld Mands Eder,
 og jeg ei lider Jer. Vil I min Bopæl vide,
 da er den bag Oliven-Skoven hist.
 — Kom Søster! — Hyrde, giv ei hende Ro!
 — Kom nu! — Hyrdinde, see med bedre Dine
 og vær ei stolt; thi der er Syn for Sagen,
 at meer end han blev ingen Mand kedragen.
 — Kom, til vor Hjord!

(Rosalinde, Celia og Corin gaae.)

Phobe.

Dit Udsagn, Hyrde, jeg bekræftet fik:
Sand Elskov viser sig ved første Blik.

Silvius.

Min elskte Phobe --

Phobe.

Ha! — Du talte, Silvius.

Silvius.

Beklag mig, kjære Phobe!

Phobe.

Jeg huser Dig, min gode Silvius.

Silvius.

Hvor der er Medynk, kommer Hjælpen snart.
Hvis I er ved min Elskers-Sorg bekymret,
da gjengjæld den; mit Nag og Eders Kummer
derved tilintetgjøres.

Phobe.

Du som en Nabo har min Kjærlighed.

Silvius.

Jeg Dig vil have.

Phobe.

Det er Havesyge.

Den Tid var, Silvius, da jeg Dig haded,
og den er ei endnu da jeg Dig elsker;
men da Du kan saa godt om Elskov tale,
saa taaler jeg Din Dmgang, som mig engang
var haardt imod, og nu vil jeg Dig bruge;
men vent af mig ei nogen anden Len
end blot Din egen Fryd ved mig at tjene.

Silvius.

Saa hellig, saa fuldkommen er min Elskov,
og jeg i saadan Fattigdom paa Yndest,

at jeg maa holde det for rigest Von,
hvis jeg maa samle Nr, naar Giermanden
har hjemført rige Gøst. Tab nu og da
et flygtigt Smil, og deraf vil jeg leve.

Phobe.

Slig om Du kjender ham som talte til mig?

Silvius.

Ei meget godt; men jeg har ofte mødt ham,
og han har kjøbt den Hytte og de Marker
den gamle Bonde eiede engang.

Phobe.

Troe ei jeg elsker ham fordi jeg spørger;
han spydig er -- dog sandt, han taler godt. —
Mig daarer ikke Ord -- dog Ord er gode,
naar den som taler Hørerens behager.
Det er en vakker Anægt — skøndt ei saa vakker —
men han er stolt — dog Stolthed klæder ham.
Det blier engang en Mand. Det bedste ved ham
hans Ansigt er, thi neppe har hans Tunge
frembragt et Saar, før Diet har det læget.
Han er ei hoi, dog hei nok for sin Alder;
hans Been er kun saa saa — dog ganske smukt.
Hans Læber havde en ret artig Rødme,
lidt mere moden og meer mørkerød
end Kinderne; de staae imod hinanden
som mørke Nellik imod Jomfru-Roser.
Der gives Qvinder som, isald de havde
som jeg ham stykkeviis betragtet, havde
forelsket sig i ham; hvad mig angaaer,
jeg ei ham elsker, bader ham ei heller;
dog har jeg mere Grund til Had end Elsker.
Hvad Ret har han at skjælde mig? Han sagde
at mine Haar og Dine vare sorte,
og nu jeg miundes det, han haaned mig,

Men lad saa gaae, ei Regning er Dwittering;
 jeg ham et Spottebrev tilskrive vil,
 som Du ham bringer; vil Du, Silvius?

Silvius.

Alf Hjertet gjerne, Phobe.

Phobe.

Strax jeg skriver.

Jeg bitter være vil og noget fort.
 Kom med mig, Silvius!

(De gaae.)

Fjerde Akt.

Første Scene.

Skoven.

Rosalinde, Celia og Jaques.

Jaques.

Jeg beder Dig, skønne Ungling, lad mig blive
 bedre bekendt med Dig.

Rosalinde.

Der siges, at I er et tungsindigt Menneske.

Jaques.

Det er jeg; jeg lider det bedre, end Latter.

Rosalinde.

De som gaae til Yderlighed i nogen af Delene,
 ere affkyelige Krabater, og gibe dem selv til Priis for
 Dadel, værre end Druffenbolde.

Jaques.

Det er dog godt at være tungsfindig og Intet sige.

Rosalinde.

Ja vist er det godt at være en Dørstolpe.

Jaques.

Jeg besidder ikke den Lærdes Melancholie, som er Misundelse; heller ikke Tonekunstnerens, som er fantastisk; heller ikke Hofmandens, som er hoffærdig; heller ikke Krigerens, som er ærefyg; heller ikke den Retslærdes, som er politisk; heller ikke Qvindens, som er jiertlig; heller ikke Elskerens, som er dem alle tilhøbe; men en Melancholie af min egen Slags, sammensat af mange Bestanddele, uddraget af mange Gjenstande og egentlig af synderlige Betragtninger fra mine Reiser, der fremdanner et høist lunefuldt Alvor som omslører min egen Døveelse.

Rosalinde.

Paa min Tro, I har god Grund til at være alvorlig! Jeg frygter for, I har solgt Eders egne Lænde for at see Andres; thi at have seet meget og Intet at eie, er at have rige Dine og fattige Hænder.

Jaques.

Jeg har vundet Erfaring.

Rosalinde.

Og Eders Erfaring gjer Eder traurig. Jeg vil heller have en Nar til at opmuntre mig, end Erfaring til at gjere mig traurig; og ovenikjøbet reise derfor!

Orlando (kommer.)

Geld og Tilfredshed, skønne Rosalinde.

Jaques.

Nu da, vor Herre være med Jer, naar I taler i Vers.

(gaaer.)

Rosalinde.

Farvel, min Herr Reisende! — See til at I læsper og bærer stramtskaarne Klæder, riv ned paa Eders eget Lands Fordele og vær uenig med Eders Bestemmelse, ja skjænd paa den gode Gud, fordi han har givet Jer det Ansigt I har, ellers vil jeg neppe troe at I har svømmet i en Gondol. — — Hvorledes, Orlando? Hvor har I været saa længe? I en Elsker? Dersom I spiller mig nok en saadan Streg, saa kom aldrig mere for mine Dine.

Orlando.

Skjenne Rosalinde, det er neppe en Time sildigere end jeg lovede.

Rosalinde.

Bryde sit Løfte en heel Time, naar man elsker. Den som deler et Minut i tusinde Dele, og forsummer en Deel af Minutets Tusinddeel i Kjærligheds-Sager, om ham kan man si, at Cupido har klappet ham paa Skulderen; men jeg staaer inde for at hans Hjerte er tomt.

Orlando.

Tilgiv mig, kjære Rosalinde!

Rosalinde.

Dersom I er saa nelevurren, saa bliv fra mig. Jeg kan ligesaa godt lade en Snegl beile til mig.

Orlando.

En Snegl?

Rosalinde.

Ja, en Snegl! Om den endog kommer langsomt, saa bringer den sit Huus med sig paa Hovedet, hvilket er en bedre Medgift end jeg troer I kan skaffe. Fremdeles bringer den sin Skjæbne med sig.

Orlando.

Hvad er det?

Rosalinde.

Hørn! hvilke saadanne som I er gjerne kan blive Eders Kone forpligtet for. Men Sneglen kommer væbnet med sin Skjæbne, og forebygger derved at dens Hustru bliver bagtalt.

Orlando.

Dyden er ingen Hornkrummer, og min Rosalinde er dydig.

Rosalinde.

Er jeg Eders Rosalinde?

Celia.

Det morer ham at kalde Eder saaledes, men han har en Rosalinde, som er smukkere end I.

Rosalinde.

Kom, beil, beil til mig! Nu er jeg i et Søndagslune, og kunde maaskee samtykke. — Hvad vilde I nu sige til mig om jeg var Eders rette, rette Rosalinde?

Orlando.

Jeg vilde kysse før end jeg taled.

Rosalinde.

Nei, det var bedre I taled først, og naar I var udtømt, da greb Leiligheden til Kys. Meget gode Talere remme sig naar de gaar fra Terten, og for Elskere som mangle Stof (hvilket Gud forbyde) til Samtale, er Kys den bedste Tilflugt.

Orlando.

Men dersom Kysset bliver nægtet?

Rosalinde.

Saa bringer hun Eder til at bede, og det giver atter nyt Stof.

Orlando.

Hvem kunde mangle det, naar han er hos sin Elskerinde?

Rosalinde.

J Sandhed, det skulde J, dersom jeg var Eder's Elskerinde, eller jeg skulde troe min Dyd under min Vittighed. Er jeg ikke Eder's Rosalinde?

Orlando.

Jeg finder Forneielse i at sige J er det, fordi jeg vil gjerne tale om hende.

Rosalinde.

Vel, som hendes Person siger jeg: Jeg vil ikke have Eder.

Orlando.

Saa doer jeg i min egen Person.

Rosalinde.

For alting ei, do heller ved Tuldmaegtig! Den stakkels Verden er naesten sex tusinde Aar gammel og al den Tid er aldrig Nogen død — i egen Person — af Kjaerlighed. Troilus fik sin Hjerne senderslaaet af en grast Rølle, dog gjorde han hvad han kunde for at døe fer, og han er et af Elskovs Monstre. Leander havde levet mangt et godt Aar, om end Hero var bleven Nonne, dersom han ikke en varm Sommer nat — stakkels Ungling — var gaaet ud for at bade sig i Hellefonten, og druknede da han fik Krampe, hvilket den Tids elendige Kronikskrivere have givet Hero af Sestos Skylden for. Det er Altsammen lutter Usandheder. Menneffene døe fra Tid til Tid og Drømene fortælle dem; men de døe ikke af Kjaerlighed.

Orlando.

Jeg vilde ikke at min rette Rosalinde tænkte saaledes, thi jeg er vis paa et eneste mørkt Blik fra hende dræbte mig.

Rosalinde.

Bed denne Haand, det dræbte ikke en Flue; men

kom, nu vil jeg være Eders Rosalinde i en bedre Stemning. Begjær af mig hvad I vil, og jeg vil tilstaae det.

Orlando.

Saa elsk mig, Rosalinde.

Rosalinde.

Ja, det vil jeg, Fredag og Lørdag og hver Dag.

Orlando.

Og vil Du have mig?

Rosalinde.

Ja, og tyve slige.

Orlando.

Hvad siger Du?

Rosalinde.

Er I ikke god?

Orlando.

Det haaber jeg.

Rosalinde.

Kan man ønske for meget af det Gode? — Kom Søster, I skal være Præst og vie os. — Giv mig Eders Haand, Orlando! — Hvad siger I, Søster?

Orlando.

Jeg heder, vie os!

Celia.

Jeg kjender ikke Ordene.

Rosalinde.

Saaledes maa I begynde: Vil I Orlando —

Celia.

Jeg forstaaer — Vil I Orlando, have denne Rosalinde til Hgtehustru?

Rosalinde.

Gødt, men naar?

Orlando.

Nu strax, saa hastig som hun kan vie os.

Rosalinde.

Saa maa I sige: Jeg tager Dig, Rosalinde, til Egtehustru.

Orlando.

Jeg tager Dig, Rosalinde, til Egtehustru.

Rosalinde.

Jeg kunde spørge om Eders Guldmagt, men — jeg tager Dig, Orlando, til min Egteemand. Der kom en Pige Præsten i Forkjæbet, og visseelig, Qvindetanker løbe steds for deres Handlinger.

Orlando.

Saaledes er det med alle Tanker, de ere besvingede.

Rosalinde.

Siig mig nu, hvorlænge vil I elske hende, nu hun er i Eders Besiddelse?

Orlando.

For evig og en Dag.

Rosalinde.

Siig en Dag og udelad evig. Nei, nei, Orlando! Mandene ere April naar de beile og December i Egestanden; Piger ere Mai medens de ere Piger, men Himlen bliver overtrukken med Skyer, naar de werde Koner. Jeg vil blive mere skinsyg end en algierst Handue, mere høitskrigende end en Papegoie mod Regn, mere lunefuld end en Albe og mere ustadig i mine Dnsker end en Marekat. Jeg vil græde uden Grund ligesom en Diana ved et Springvand, og just naar I er tilbøielig til at være mun-

ter; jeg vil lee som en Hyæne, netop naar J ønsker at sove.

Orlando.

Men vil min Rosalinde gjøre det?

Rosalinde.

Hun vil gjøre aldeles som jeg.

Orlando.

O, nei, hun er fornuftig.

Rosalinde.

Ellers havde hun ikke Vid til at gjøre det; jo klogere jo forkeertere. Slaa Døren i Vaas for en Kones Vittighed og den finder Bei igjennem Vinduet; luk det, og den gaaer igjennem Noglehullet; stop det, og den flyver med Rogen op igjennem Skerstenen.

Orlando.

En Mand, som har saadan Kone, kunde vel sige med den gamle Sang: „Vid vil Binge.“

Rosalinde.

Nei, det kunde J spare til J mødte Eders Kone paa Veien til Eders Nabors Sovestue.

Orlando.

Hvad Vid kunde undskyldte det?

Rosalinde.

Ved at sige: — — at hun søgte Eder der. J vil aldrig finde hende uden Svar naar J ikke finder hende uden Tunge. O, den Kone, som ikke kan lægge sine Feil paa sin Mands Skuldre, lad hende aldrig opfostre sit Barn selv, for hun vil opdrage det til at blive en Nar.

Orlando.

Jeg maa forlade Dig, Rosalinde, i to Timer.

Rosalinde.

Alf, elskede Orlando, jeg kan ikke savne Dig i to Timer.

Orlando.

Jeg maa være hos Hertugen ved Middagsmaaltidet; om to Timer er jeg hos Dig igjen.

Rosalinde.

Ja, gaa I kun! — Det saae jeg i Forveien. — Mine Venner sagde mig det nok, og jeg tænkte det ogsaa — at en sletst Tunge vandt mig. — Det er kun een Forstuds mere, og derfor — kom Død! — — Kloffen to er Eders Time?

Orlando.

Ja, kjære Rosalinde.

Rosalinde.

Paa min Tro og for ramme Alvor, og saasandt Himlen beskytte mig og ved alle de smaa Eder, som ikke ere farlige: dersom I sviger en Tøddel af Eders Løfte eller kommer et Minut efter den bestemte Tid, er I den affhyeligste Løstebryder og falskeste Elsker og den uværdigste for hende, som I kalder Rosalinde, som nogensinde fandtes iblandt den store Hob af Utrøe: derfor, vøgt Ider for min Dadel, og hold Eders Løfte.

Orlando.

Saa helligt, som om Du virkelig var min Rosalinde; og nu lev vel!

Rosalinde.

Vel! Tiden er den gamle Dommer, som bringer slige Forbryderes Synder for Lyset; lad Tiden opklare det. Lev vel!

(Orlando gaaer.)

Celia.

Du har misbrugt vort Kjens Forret ved Din Elskovssladder; vi maae have disse Klæder af Dig og vise Verden, hvorledes Tuglen har handlet mod sin egen Nede.

Rosalinde.

O Frande, Frande, Frande! Min gode, lille Frande; vidste Du kun hvor mange Farne dyb min Kjerlighed er. Men den kan ikke loddess. Min Hengivenhed har en ubekjendt Dybde, ligesom Harbugten ved Biscaia.

Celia.

Eller rettere den er bundløs. Jo mere Kjerlighed Du gyder ind, jo mere løber der ud igjen.

Rosalinde.

Nei, denne Venus's ondskabsfulde Bastard, som blev undfangen af Tanke, avlet af Lune og fød af Afssindighed, den blinde, kjeltringagtige Dreng, som bedaarer hver Dodeligs Dje, fordi han ingen selv har, lad ham bedømme hvor dyb min Kjerlighed er. Jeg siger Dig, Aliena, jeg kan ikke leve uden Synet af Orlando; jeg vil gaae og søge Skyggen og sukke til han kommer.

Celia.

Og jeg vil sove.

(De gaae.)

Anden Scene.

En anden Deel af Skoven.

Jaques, og Adelsmand klædte som Jægere.

Jaques.

Hvor er han som fældede Hjorten?

Første Adelsmand.

Det var mig.

Jaques.

Lad ham blive fremstillet for Hertugen som en romersk Grobrer, og det vilde klæde ham godt, dersom

J satte ham Hjortens Horn i Panden, som en Seiersfrands. Have J ingen Sang, Jægere, i denne Anledning.

Anden Adelsmand.

Jo, Herre!

Jaques.

Syng den; det er det samme hvorledes Melodien er, naar den kun gjør dygtig Allarm.

Jæger=Sang.

1ste St. For den som Hjorten traf, hvad Vre?

2den St. Dens Læderhud og Horn han bære!

1ste St. Saa syng ham hjem.

Alle. { Vi Hornet Dig paa Panden trykke,
For Du blev fød det var et Smykke.

1ste St. Din Faders Fader bar det;

2den St. Din egen Fader har det.

Alle. { Bort Horn, vort Horn, vort lystige Horn,
vi bruge i Skov og bag Torn.

(De gaar.)

Tredie Scene.

Rosalinde og Celia.

Rosalinde.

Hvad siger Du nu? Er Klokken ikke over to?
Og ingen Orlando?

Celia.

Jeg staaer Dig inde for, at han med en reen Kjærlighed og en forvirret Hjerne har taget sin Bue og sine Pile og er gaaet hen for at — sove. See, hvem har vi der?

Silvius (kommer.)

Mit Grind er til Eder, smukke Yngling! —
Min Phoebe bad mig bringe Eder dette.

(giver Rosalinde et Brev.)

Jeg veed dets Indhold ei; hvis ret jeg gjetter
af de fortrædelige, barffe Minar
og hendes mørke Mafyn da hun skrev det,
saa lyder det ei venligt. Tilgiv mig,
jeg er kun et uskyldigt Sendebud.

Rosalinde

(efter at have læst.)

Selv Taalmod vilde stude ved det Brev
og blive rasende; sligt taaler Ingen!
Hun siger jeg er styg og slet optugtet
og stolt; at hun mig ikke kunde elske,
om Mand saa sjeldne vare end som Phoenix!
Si hendes Elskov er det Bildt jeg jager;
hvi skriver hun til mig? — Hør, Hørde, hør!
Det er et Brev, som I har selv opdigtet.

Silvius.

I Sandhed, nei! Jeg veed dets Indhold ei;
hun skrev det selv.

Rosalinde.

Gaa, gaa, I er en Nar,
til Oderlighed bragt af Kjerlighed.
Jeg hendes Haand har seet: en Læder-Haand,
en sandsteensfarvet Haand, jeg sikkert troer
hun havde sine gamle Handsker paa,
dog var det hendes Haand; men ligemeget!
hun aldrig har opfundet dette Brev,
det er en Mands Opfindelse og Haand.

Silvius.

Det visseelig er hendes.

Rosalinde.

Det er en stormende og grusom Stiil,
en sand Udfordrings Stiil! Hun trodser mig
lig Tyrken Christne. Ingen Dvinde-Hjerne
sligt kjæmpemæssigt Værk opfinde kunde!
Saa fæle Ord, langt fortere i Virkning,
end de see ud til. Vil I høre Brevet?

Silvius.

Som Eder tykkes; jeg har end ei hørt det,
men med min Phobes Grusomhed hold inde.

Rosalinde.

Hun pheber mig; hør hvad Tyrannen skriver:
(læser) „Du en Gud, som Hyrde sendt,
„har et Pigehjerte tændt.
Kan Dvinde haane saa?

Silvius.

Kalder I det Haan?

Rosalinde.

„Alk, Din Guddom Dval og Smerte
„har bibragt et Dvindehjerter!
Har I nogensinde hørt slig Haanen?
„Mangen Mand har Haand mig raft,
„jeg har Nei dem alle sagt.
Altsaa er jeg et Dyr.

„Alk, hvi skulde Dine Blikke
„saadan kummer mig tilskikke?
„Mens Du spotted, elsked jeg,
„hvad var Ven da blevet ei?
„Han, ved hvem jeg dette sender,
„veed ei at for Dig jeg brænder.
„Evar han bringe som en Blind
„om Dit ungdomsfulde Sind
„vil mit Trostabs-Dffer tage.
„og Du leve Dine Dage

„med den elskovsfulde Mo,
 „eller hun skal sorgfuld doe.

Silvius.

Kalder I det at skjælde?

Celia.

Alf, stakkels Hyrde!

Rosalinde.

Har I Medlidenhed med ham? Nei, han fortjener ingen. — Vil Du elske en saadan Kvinde? Hvad? Gjøre Dig til et Instrument og spille falske Toner paa Dig! Det er ikke til at udholde. Gaa Du til hende, jeg seer at Kjarlighed har gjort Dig til en tam Snegl, og siig hende fra mig, at dersom hun elsker mig, befaler jeg hende at elske Dig; vil hun ikke, saa vil jeg dog ikke have hende, undtagen Du beder mig derom. Er Du en oprigtig Elsker, da gaa og siig ikke et Ord meer.

(Silvius gaaer, Oliver kommer.)

Oliver.

God Morgen, kjære Born! Jeg beder, siig mig, ved I ei hvor i denne Skov en Hytte, bestygt af Oliven-Træer, staaer.

Celia.

Mod Vest herfra, i Rabodalen hist, staaer en Rad Pile langs med Bækkens Bred; naar I beholder den paa hoire Haand, saa kommer I til Stedet; men just nu er Hytten tom, der Ingen hjemme er.

Oliver.

Dersom et Die kan af Tungen lære,
 saa maa jeg af Beskrivelse Jer kjende:
 „Saa gammel, slige Klæder, han lysshaaret,
 „med Kvinde-Ansigt, som en moden Søster

„han holder sig; men Pigen noget lille
 „og brunere end hendes Broder.“ Er I
 ei Hyttens Giere jeg spørger efter?

Celia.

Det er ei Praleri at svare ja.

Oliver.

Orlando hilser begge og han sender
 den Ungling, som sig kalder Rosalinde,
 ved mig et blodigt Klæde. Er det Eder?

Rosalinde.

Ja, det er mig: hvad skal jeg deraf slutte?

Oliver.

Jffun min Skam, hvis I af mig vil vide
 hvad Mand jeg er, og hvi og hvor og naar
 hiint Klæde blodigt blev.

Celia.

Jeg beder, sig det.

Oliver.

Da nys Orlando Eder her forlod,
 han loved, naar en Time var forløben,
 at være her. Han gik igjennem Skoven
 og grubled paa den bitter-søde Elsker.
 Hvad skete? Diet kasted han til Siden, og
 hvad Gjenstand troer I viste sig nu for ham?
 Tæt ved en Eg med mosbegrøede Grene,
 hvis Krone var af Alderdom hentorret,
 der laae en pjalettet Mand med uredt Haar
 paa Ryggen sovende; omkring hans Hals
 sig snoede en grøn og gylden Slange,
 som listig Hovedet behændig nærmed
 hans aakne Mund; men da den pludselig
 Orlando saae, den viklede sig løs
 og gled med snelle Krumninger bag Puffen.
 I dennes Skygge en Lovinde laae,

med Iveret af Hunger svundet ind,
 med sanket Hoved, som en Kat paa Luur
 til han som sov sig rørte; thi det er
 mod Dyrets kongelige Sindelag
 at gribe Noget an som synes dødt.
 Orlando nærmed sig og fandt at Manden
 hans egen Broder var, hans ældre Broder.

Celia.

Om denne Broder har jeg hørt ham tale
 som om den Unaturligste, der leved
 blandt Mennesker.

Oliver.

Dg vel han maatte det,
 thi fuldtvel veed jeg, han var unaturlig.

Rosalinde.

Men til Orlando! — Esterlod han ham
 til Føde for den hungrige Lovinde?

Oliver.

To Gange vendte han sig i det Forsæt;
 men Godhed, stedse ædlere end Hvernen,
 og hans Natur, som glemte fordums Uret,
 ham bragte til Lovinden at angribe,
 som hurtig faldt for ham. I denne Strid
 jeg vaagned op fra en elendig Slummer.

Celia.

Er I hans Broder?

Rosalinde.

Var det Jer han redded?

Celia.

J, som saa ofte vilde dræbe ham?

Oliver.

Det var, men er ei mig. Jeg ei vil sige
 at sige hvad jeg var, nu min Omvendelse
 mig er saa sød, da jeg en Anden er.

Rosalinde.

Men dette blodige Tørklæde —

Oliver.

Strax!

Da Svar og Spørgsmaal mellem os var verlet
og milde Taarer baded min Fortælling,
om hvor jeg kommen var til dette Sted —
han mig henledte til den ædle Hertug,
som gav mig andre Klæder, Mad og Drikke,
og overlod mig til min Broders Omhed,
som til sin Hule strax henførte mig.
Han trak sig af, da saae jeg at Løvinden
af Armen havde revet noget Kjød;
det blødte stærkt og han i Afmagt faldt,
men raabte segnende paa Rosalinde.
Han kom sig snart og jeg forbandt hans Saar,
og da han strax sig følte meget bedre,
han hid mig sendte, Fremmed som jeg er,
med denne Efterretning, at I kunde
undskylde brudte Løfte, samt at bringe
hid dette Klæde, farvet med hans Blod,
til Hyrden Ganymed, som han i Speg
sin elskelige Rosalinde kalder.

(Rosalinde besvimer.)

Celia.

Hvorledes, Ganymed? Min Ganymed?

Oliver.

Ja, Mange daane hen, naar de see Blod.

Celia.

Åh, dette tyder mere. — Ganymed!

Oliver.

Han kommer sig igjen.

Rosalinde.

Gid jeg var hjemme.

Celia.

Vi vil Dig lede did.

Jeg beder Eder, tag ham under Armen!

Oliver.

Vær ved godt Mod, unge Menneſke; — J, en Mand? — J mangler et mandigt Hjerte.

Rosalinde.

Det er ſandt, jeg tilſtaaer det! Jeg ſkulde dog ellers troe at det var godt eſterabet. Jeg beder Jer, fortæl Eders Broder hvor godt jeg kan forſtille mig. — Hei, munter!

Oliver.

Det var ikke Forſtilløſe; Eders Farveſkiftet var et ſtærkt Beviis paa at det var en alvorlig Sindsbevægøſe.

Rosalinde.

Forſtilløſe, jeg forſikkrer Eder.

Oliver.

Vel da, fat Mod, og forſtil Eder ſom en Mand.

Rosalinde.

Det gjør jeg, men jeg burde egentlig have været Qvinde.

Celia.

Kom, J bliver blegere og blegere. Lad os gaae hjem. Vil J følge os, gode Herre?

Oliver.

Det vil jeg, thi jeg ſkal bringe Svar, hvorvidt J indſkylder min Broder, Rosalinde.

Rosalinde.

Jeg ſkal tanke paa Noget; men jeg beder Jer, rees min Forſtilløſe for ham. — Skal vi gaae?

(De gaae.)

Femte Akt.

Første Scene.

Skoven.

Provosteen og Audrey.

Provosteen.

Vi skal nok finde Tid, Audrey! Taalmodighed, kjære Audrey!

Audrey.

Præsten var god nok, hvad den gamle Herre end sagde.

Provosteen.

En høist ugudelig Pastor, en ryggesløs Tertordærver. Men Audrey, der er et ungt Menneske her i Skoven, som gjør Fordring paa Dig.

Audrey.

Jeg veed hvem det er, han har Intet at kræve af mig i denne Verden. Der kommer det Menneske
(Vilhelm kommer.)
J mener.

Provosteen.

Det er en sand Hjertestyrkning for mig at møde saadan en Knold som Du. I Sandhed, vi Folk af Vittighed har meget at svare for. Vi maae gjøre os lystige over Andre; vi kan ikke lade være.

Vilhelm.

God Aften, Audrey!

Audrey.

En god Aften, Vilhelm.

Vilhelm.

Ogsaa god Aften til Eder, Herre!

Prøvesteen.

God Aften, kjære Ven! Bedæk Dit Hoved, bedæk Dit Hoved! Jeg beder Dig, vær bedækt! Hvor gammel er Du, Ven?

Wilhelm.

Fem og tyve Aar.

Prøvesteen.

En moden Alder. Er Dit Navn Wilhelm?

Wilhelm.

Wilhelm, Herre.

Prøvesteen.

Et smukt Navn! Er Du fød her i Skoven?

Wilhelm.

Ja, Herre; Gud skee Tak!

Prøvesteen.

„Gud skee Tak.“ Et godt Svar. Er Du rig?

Wilhelm.

Nu ja, saa saa!

Prøvesteen.

Saa saa er godt, meget godt, ganske ualmindelig godt; og dog nei, det er kun saa saa! Er Du viis?

Wilhelm.

Ja, Herre, jeg har en ganske god Forstand.

Prøvesteen.

Jeg erindrer mig et gammelt Ordsprog: „Narren troer han er viis, men den Vise troer om sig selv, at han er en Nar.“ Naar den hedske Philosoph fik Lust til at æde en Biindue, aabnede han Læberne først han puttede den i Munden, menende dermed, at Biinduer vare skatte til at æde og Munden til at aabnes. Saa I elsker denne Pige?

Wilhelm.

Det gjør jeg, Herre.

Prøvesteen.

Giv mig Eders Haand! Er Du lærd!

Wilhelm.

Nei, Herre!

Prøvesteen.

Saa lær det af mig: At have er at have, thi det er en Figur i Rhetoriken, at flydende Væde, som hældes fra et Bæger i et Glas, ved at fylde det ene, tomme det andet. Alle Forfattere ere enige om at ipse er han selv: men I er ikke ipse, for jeg er Han selv.

Wilhelm.

Hvilken Han, Herre?

Prøvesteen.

Den Han, Herre, som gifter sig med denne Pige. Derfor, Din Tølper, sky — hvilket i Bøhelsproget hedder undgaa — Forbindelse — hvilket i Bondetale hedder Gemeenskab — med dette Fruentimmer — som i det gemene Liv kaldes Kvindemenneske, hvilket lagt sammen er: sky Forbindelse med dette Fruentimmer! eller, Knold, Du omkommer; eller, hvilket Du bedre forstaaer: Du døer; nemlig: jeg dræber Dig, skaffer Dig af Veien, bringer Dig fra Livet til Døden, fra Frihed til Trældom. Jeg betjener Dig med Gift, eller med Stokkeprygl eller med Staal. Jeg vil opspinde en Sammenrottelse imod Dig, jeg vil overvælde Dig med Politif, jeg vil dræbe Dig et hundrede og halvtredstindstyve Gange. Derfor skjælv og forspind!

Audrey.

Gjør det, gode Wilhelm!

Wilhelm.

Gud bevare Eders Munterhed!

(gaaer. Corin kommer.)

Corin.

Eders Herskab søger Jer; kom, hurtig, hurtig!

Provosteen.

Løb, Audrey, løb! — Jeg følger Dig! Jeg følger!
(De gaaer.)

Anden Scene.

Samme Sted.

Orlando og Oliver komme.

Orlando.

Er det muligt at I har fattet Tilbøielighed for hende efter saa kort Bekjendtskab? Neppesaa I for I elskede, neppes elskede I for I beilede, og neppes beilede I for hun sagde Ja? Er det bestandig Jeres Forsæt at eie hende?

Oliver.

I maa hverken overveie Hurtigheden, eller hendes Fattigdom, det korte Bekjendtskab, den pludselige Veilen, heller ikke hendes hurtige Samtykke; men siig med mig, jeg elsker Aliena; siig med hende, at hun elsker mig; tilstaa os begge at vi maae eie hinanden, det skal være til Eders eget Bedste. Min Faders Hums og gamle Rolands hele Eiendom aftræder jeg til Eder, thi her vil jeg leve og døe som en Hyrde.

Orlando.

I har mit Samtykke. Lad Eders Bryllup blive imorgen; jeg vil indbyde Hertugen og hans hele veltilsfredse Følge. Gaa nu og forbered Aliena, thi seer I, der kommer min Rosalinde.

(Rosalinde kommer.)

Rosalinde.

Gud signe Jer, min Broder

Oliver.

Og Eder, skønne Søster!

Rosalinde.

O, min kjære Orlando, hvor det smelter mig
at see Dig bære Dit Hjerte i et Bind.

Orlando.

Det er min Arm.

Rosalinde.

Jeg troede at Dit Hjerte var saaret af en Lovs
Kloer.

Orlando.

Saaret er det, men af en skøn Qvindes Dine.

Rosalinde.

Har Eders Broder fortalt, hvorledes jeg lod
som jeg besvimede, da han viste mig Eders Terflade.

Orlando.

Ja, og større Under end det.

Rosalinde.

O, jeg veed hvad I mener. — Ja det er sandt,
aldrig gif Noget saa hurtig, naar jeg undtager en
Jægtning imellem to Bødere, og Cæsars thrasoniske
Præleri: „Jeg kom, saac og seirede;“ thi Eders
Broder og min Søster mødtes ikke saasnart, før de
betragtede hinanden; ikke saasnart betragtede de hinan-
den, før de elskede; ikke saasnart elskede de før de
sukkede; ikke saasnart sukede de, før de spurgte hin-
anden om Årsagen dertil; ikke saasnart vidste de den,
før de søgte Hjælpemidler, og paa denne Maade fik
de en Trappe til Ægteskanden, som de uden Ophold
ville bestige eller blive uafholdende for Ægteskabet.

De ere i et Kjærligheds Raseri og de vil sammen;
man kunde ikke holde dem fra hinanden med Koller.

Orlando.

De skal blive viede imorgen; jeg vil bede Hertugen til Brylluppet. Men, o hvor bittert er det kun at skue sin Ulyksalighed igjennem Andres Dine! Saameget mere vil jeg imorgen være paa Tungsindighedens Spidse, som jeg skal see min Broder lykkelig ved at eie det han ønsker.

Rosalinde.

Kan jeg ikke imorgen tjene Eder i Rosalindes Sted?

Orlando.

Jeg kan ikke leve længer af Indbildning.

Rosalinde.

Jeg vil ikke kjede Eder længer med Snak. Viid da, nu taler jeg alvorligt, at jeg veed, at I er en Adelsmand med gode Anlæg. Jeg siger ikke dette for at I skal faae gode Tanker om min Menneſte-Kundskab, kun saameget siger jeg, at jeg veed det; heller ikke stræber jeg efter større Agtelse end hvad der kan nogenledes bringe Eder til den Beslutning at handle til Eders eget Vel, og ikke til min Fordeel. Tro da, om I saa vil, at jeg kan udrette vidunderlige Ting. Jeg har siden mit tredie Aar havt Omgang med en Trolldmand, som havde dyb Indsigt i sin Kunst, uden at han for den burde fordømmes. Dersom Rosalinde ligger Eder saa nær ved Hjertet som Eders Lader synes at vise, skal I ægte hende naar Eders Broder ægter Aliena. Jeg veed hvorledes Skjæbnens Vindpust driver hende om, og det er ikke umuligt for mig, dersom I Intet har derimod, at bringe hende for Eders Dine imorgen, som hun gaaer og staaer, og det uden mindste Fare.

Orlando.

Taler Du alvorligt?

Rosalinde.

Det gjer jeg, ved mit Liv, som jeg agter hoit, skjendt jeg siger at jeg har lært Trolddomskonst. Drag derfor Eders bedste Klæder paa og bed Eders Venner; thi dersom J vil gistes i Morgen, skal det skee, og med Rosalinde om J vil.

(Silvius og Phøbe komme.)

See der kommer en af mine og hendes Elskere.

Phøbe.

Det var ei smukt af Eder, unge Mand, at vise Brevet, som jeg Eder tilskrev.

Rosalinde.

Det lidet bryder mig; det var min Stræben at synes imod Jer fuld af Foragt. J kommer der fulgt af en trofast Hyrde; see paa ham, elsk ham! Han tilbeder Jer.

Phøbe.

Fortæl ham, Hyrde, hvad det er at elske.

Silvius.

Det er kun at bestaae af Suk og Taarer, som jeg før Phøbe.

Phøbe.

Og jeg før Ganymed.

Orlando.

Og jeg før Rosalinde.

Rosalinde.

Og jeg før ingen Kvinde.

Silvius.

Det er kun at bestaae af Tro og Hylsing, som jeg før Phøbe.

Phøbe.

Dg jeg for Ganymed.

Orlando.

Dg jeg for Rosalinde.

Rosalinde.

Dg jeg for ingen Qvinde.

Silvius.

Det er kun at bestaae af Fantastie,
af idel Videnskab og luttet Dnsker,
Tilbedelse og idel Ydmyghed,
Taalmodighed og Utaalmodighed,
Hengivenhed og idel Lydighed,
af idel Reenhed og Dpoffrelse,
og saa er jeg for Phøbe.

Phøbe.

Dg saa er jeg for Ganymed.

Orlando.

Dg saa er jeg for Rosalinde.

Rosalinde.

Dg saa er jeg for ingen Qvinde.

Phøbe (til Rosalinde.)

Hvis det er saa, hvi haaner I min Elskov?

Silvius (til Phøbe.)

Hvis det er saa, hvi haaner I min Elskov?

Orlando.

Hvis det er saa, hvi haaner I min Elskov?

Rosalinde.

Til hvem sa'e I: hvi haaner I min Elskov?

Orlando.

Til En som ei er her; som mig ei horer.

Rosalinde.

Jeg beder Jer, ikke meer af dette; det er lige

som Ulvehyl imod Maanen. (til Silvius) Jeg vil hjælpe Eder hvis jeg kan. (til Phoebe) Jeg vil elske Eder hvis jeg kunde. — I Morgen mødes vi Alle. (til Phoebe) Jeg vilde ægte Eder, hvis jeg nogensinde ægter en Kvinde, og i Morgen gifter jeg mig. (til Orlando) Jeg vil tilfredsstille Eder, hvis jeg nogensinde har tilfredsstillet Nogen, og I skal blive gift i Morgen. (til Silvius) Jeg vil fyldestgjøre Eder, dersom den I ynder kan fyldestgjøre Eder, og I skal blive gift i Morgen. (til Orlando) Saa sandt I elsker Rosalinde, mod! (til Silvius) Saa sandt I elsker Phoebe, mod! Saa sandt jeg ingen Kvinde elsker, vil jeg møde. Nu, lever vel, I have mine Befalinger.

Silvius.

Jeg skal ei udeblive, hvis jeg lever.

Phoebe.

Ei heller jeg.

Orlando.

Ei heller jeg.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Samme Sted.

Provosteen og Audrey komme.

Provosteen.

I Morgen er den glædelige Dag, Audrey; i Morgen gifter vi os.

Audrey.

Jeg længes derefter af mit ganske Hjerter, og jeg haaber det er ingen nærbar Længsel at længes ef-

ter at blive en ærbar Hustru. Her kommer to af
den forviste Hertugs Pager.

(To Pager komme.)

Første Page.

Som kaldet, ærlige Mand!

Provesteen.

J Sandhed, som kaldet! Kom, sid ned, sid ned
og giv os en Sang.

Anden Page.

Vi ere ei af Eders Folk, sæt Jer imellem os.

Første Page.

Skal vi gaae lige til det uden at rømme os
og høre og sige at vi ere hære, hvilket er den sæd-
vanlige Fortale til en slet Stemme.

Anden Page.

Ja vist, ja vist. Nu begge i een Tone lige-
som to Bigemere paa een Hest.

Sang.

Der var engang forelskte To,
smukt Lærken yndige Triller slaaer;
i grønne Bæng de sang og løe
og elskede Vaar ved noisomme Kaar.
Den øfte hører, som ikke saaer.
Sand Kjærlighed elsker kun Vaar!

For Solen Rugens Ar gav Ly,
smukt Lærken yndige Triller slaaer;
didhen de Elskende mon tye.
De elskede Vaar ved noisomme Kaar,
den øfte hører, som ikke saaer.
Sand Kjærlighed elsker kun Vaar!

Og der fremtoned de en Sang:

smukt Lærken til den fine Triller slaaer,

at Blomsten ligned Livets Gang.
 De elskede Vaar ved noisomme Kaar,
 den ofte høster, som ikke saaer.
 Sand Kjærlighed elsker kun Vaar!

Og det gjenlød i Mark og Lund:
 smukt Lærken dertil sine Triller slaaer,
 elst, elst i Livets Morgenstund!
 Og elst i Din Vaar ved noisomme Kaar,
 men vil Du høste, da bedst Du saaer.
 Sand Kjærlighed elsker kun Vaar!

Prøvesteen.

J Sandhed, unge Herrer, omendstjændt Sangen
 ikke var synderlig værd, var Tonen dog meget ume-
 lodist.

Første Page.

J seiler, Herre; vi holdt Taft, vi passede Tiden.

Prøvesteen.

Ja, paa min Tro, jeg kunde ogsaa bedre passe
 Tiden, end ved at høre paa saadan jammerlig Sang.
 Vor Herre være med Jer og forbedre Eders Stem-
 mer. Kom, Audrey!

(De gaar.)

Fjerde Scene.

En anden Deel af Skoven.

Den ældre Hertug, Amiens, Jaques, Or-
 lando, Oliver og Celia.

Hertugen.

Og troer Du da, Orlando, at den Dreng
 udrette kan alt det som han har lovet?

Orlando.

Jeg stundom troer det, stundom troer det ei;
som Frygten skjenker Haab og Kundskab Frygt.

(Rosalinde, Silvius og Phøbe komme.)

Rosalinde.

Kun Taalmod, medens et Forlig vi slutte. —
(til Hertugen) I siger, hvis jeg bringer Rosalinde,
I hende til Orlando give vil?

Hertugen.

Ja, havde jeg til Medgift Kongeriger.

Rosalinde (til Orlando.)

I tager hende, hvis jeg bringer hende?

Orlando.

Ja, var jeg alle Kongerigers Konge.

Rosalinde (til Phøbe.)

Og I vil ægte mig, isald jeg vil?

Phøbe.

Ja, skulde jeg end doe den næste Time.

Rosalinde.

Men hvis I vægrer Jer ved mig at ægte,
vil I da tage denne sanddrue Hyrde?

Phøbe.

Det være reen Aftale.

Rosalinde (til Silvius.)

Og I vil have Phøbe, hvis hun vil?

Silvius.

Ja, var end Hun og Døden samme Ting.

Rosalinde.

Jeg lovet har at jevne Alt. O Hertug,
hold Jerd Ord, at skjenke bort Jer Datter; —
Orlando, Eders I, at tage hende; —
hold Eders, Phøbe, at I ægter mig,

og hvis J nægter det, at ægte ham; —
held Eders, Silviuss, at ægte hende,
hvis hun mig afflaaer. — Nu jeg gaaer herfra
for disse Ting at jerne.

(gaaer.)

Hertugen.

Den Hyrdedreng fremkalder i mit Hjerter
hoist levende hvert Minde om min Datter.

Orlando.

Den første Gang jeg saa ham, ædle Herre,
jeg troede han var Eders Datters Broder;
men, Herre, han er fød i denne Skov,
og undervist udi de første Grunde
af mangen farlig Kundskab af sin Onkel,
som han beretter er en mægtig Troldeemand,
der lever her hvor Skoven mørkest er.

(Prøvesteen og Audrey komme.)

Jaques.

Der er sikkert nok en Syndsflod i Bente, og de
komme her parviis for at finde Arken! Der kommer
et Par meget besynderlige Dyr, som i alle Sprog
kalder Narre.

Prøvesteen.

Hilsen og Anbefaling til Eder Alle!

Jaques.

Min ædle Herre, ønsk ham velkommen. Det
er den spragletsindede Person, som jeg saa ofte har
mødt i Skoven; han sværger paa, at han har været
en Hofmand.

Prøvesteen.

Derfor Nogen tvivler derpaa, saa lad ham
sætte mig paa Prøve. Jeg har dandset min Me-
nuet, jeg har smigret Damerne, jeg har været politisk
mod min Ven og snedig mod min Fjende; jeg har

edelagt tre Skrædere, jeg har havt fire Klammerier og var nær ved at afgjøre det ene med Kaarden.

Jaques.

Hvorledes endte det?

Provosteen.

Nu, vi mødtes og fandt at Trætten var nær ved det syvende Punkt.

Jaques.

Hvilket syvende Punkt? — Min naadige Herre, hold af den Karl!

Ældre Hertug.

Jeg lider ham meget godt.

Provosteen.

Vor Herre belønne Jer; det er just mit Dufte. Jeg presser mig ind her, ligesom de øvrige landlige Sammenkoblede, for at sværge eller forsværge, alt eftersom Ægtestand binder og Tilboieligheden løser. En stakkels Tøs, Herre, en Tingest af slet Udseende, Herre, men min egen. — Det er et Jndfald af mig at tage det, som ingen Anden vil have, men riig Erbarhed boer, ligesom Gnieren, i et elendigt Huus, ligesom en Perle i en hæslig Østers.

Ældre Hertug.

J Sandhed, han er fuld af Tankesprog.

Jaques.

Men det syvende Punkt! Hvorledes gik det med Klammeriet ved det syvende Punkt?

Provosteen.

Som med en Vogn syv Gange modsagt. — Hold Dig mere lige, Audrey — saaledes. Jeg kunde ikke lide Snittet paa en vis Hofmands Skjæg; han lod mig sige, at dersom jeg sagde at hans Bart ikke var godt klippet, saa var han af en anden Me-

ning; det kalder man høflig Bækked. Da jeg videre lod ham sige, at den ikke var godt klippet, lod han svare at den var klippet efter hans Smag; det kalder man en fin Stikpille. Nu atter at den ikke var vel studset, og han erklærede mig for udygtig til at domme; det kalder man ubehøvlet Gjengjæld. Nu atter at den ikke var vel studset, han svarede det var ikke sandt; det kalder man tapper Afviisning. Nu atter at den ikke var vel studset, han svarede at jeg loi, det kaldes trodsig Gjendrivelse, og saa den betingede Løgn og saa den aabenbare Løgn.

Jagues.

Og hvor ofte sagde J, at hans Bart ikke var vel studset?

Prøvesteen.

Jeg vovede ikke at gaae længer end til den betingede Løgn, og han turde ikke give mig den aabenbare Løgn; saa maalede vi Sværd og skiltes ad.

Jagues.

Kan J nævne Graderne i Følgerække?

Prøvesteen.

O Herre, vi have det paa Prent, efter Bogen, ligesom J har Boger for gode Sæder. Jeg vil nævne Eder Graderne: Den første, høflig Bækked; den anden, fin Stikpille; den tredie, ubehøvlet Gjengjæld; den fjerde, tapper Afviisning; den femte, trodsig Gjendrivelse; den sjette, betinget Løgn og den syvende, aabenbar Løgn. J kan godt klare for Jer ved dem alle undtagen den aabenbare Løgn, og endog den kan J redde Jer fra ved et Dersom. Jeg har oplevet at syv Dommere ikke kunde bilægge en Tvistighed, men da de Stridende mødtes, saldt den ene paa at sige Dersom, for Exempel: Dersom J

sagde saaledes, sagde jeg saaledes, og de
 rakte hinanden Hænderne og svore Broderskab. Dette
 Dersom er den bedste Fredsstifter; der ligger en
 ualmindelig Kraft i et Dersom.

Jaquez.

Er det ikke en sjelden Karl, min Hærfør? Han
 forstaaer sig paa Alting og er dog en Nar.

Hertugen.

Han bruger sin Daarskab ligesom Skytten en
 malet Hest, bag hvilken han udslyder sin Vittighed.
 (Hymen indleder Rosalinde i Fruentimmerklæder og
 Celia.)

Hymen.

I Himlen Fryd og Glæde er
 naar jordiske Forvirringer

i Fred sig ender.

Du fælte, Hertug, Sorg og Savn,
 derfor nu Himlen i Din Favn

Din Datter sender,
 at Du kan hende fæ med ham forene,
 hvis Hjerte hun behersker ene.

Rosalinde (til Hertugen.)

Jeg giver mig til Eder, jeg er Ederes.

(til Orlando.)

Jeg giver mig til Eder, jeg er Ederes.

Hertugen.

Bedrager Synet ei, er Du min Datter.

Orlando.

Bedrager ei mit Syn, er Du min Rosalinde.

Phœbe.

Hvis Synet ei bedrager,
 min Elskov Alffed tager.

Rosalinde (til Hertuoen.)
 I Eder jeg min Fader kan gjenkjende.

(til Orlando.)

For Dig, min Husbond, vil jeg stedse brænde,
 (til Phobe)

og aldrig ægte Dvinde uden hende.

Hymen.

Men stille, end vi Slutning ei
 kan see paa denne Huelumhei,
 dog bør den ende sig med Glæde.
 Her Otte venligt, Haand i Haand
 skal sammenknytte Hymens Baand,
 hvis Sandhed end paa Jord har Sæde.

(til Orlando og Rosalinde)

Du og Du er kun eet Hjerte.

(til Oliver og Celia.

Du og Du snart Elskov lærte.

(til Phobe)

Du til Silvius maa Dig binde,
 eller faae til Mand en Dvinde.

(til Provosteen og Audrey)

Du og Du er Brudgom, Brud,
 som i Vintren Regn og Slud.
 Mens vi Hymens Sang istemme
 kan I hvæsse Eders Nemme,
 brug Fornuft og Wiisdom og begrunder
 hvorledes bedst sig ender disse Uuder.

Sang.

Egtestand er Junos Krone!
 Helligste af alle Baand
 Du besolker hver en Zone.
 Egtestand er Livets Aand!

Pris og Væ Dig omthron,
Hymen, Gud for hver en Zone!

Hertugen (til Selia)

O kjære Frænde, Du velkommen være!
En Datters Kjærlighed for mig Du nære!

Phobe (til Silvius)

Nu er Du min, jeg bryder ei mit Ord;
Din Trostels stærke Vaand mig til Dig snør.

(Jacques de Bois kommer.)

Jffum til et Par Ord I laane Dre:

Jeg er den gamle Nollands anden Son,
som bringer Nyt til denne skjønne Kreds.

Da Hertug Fredrik hørte, at her daglig
til denne Skov henstrømmed Mænd af Værd,
da samlede han en Hær; selv Hovedsmand
for denne Magt, hans Hensigt var at fange
sin Broder eller dræbe ham med Sværdet.
Han kom til Grændserne af denne Skov;
her mødte han gammel hellig Mand,
som vendte ved sit fromme Ord hans Sind
fra dette Foretagende og Verden.

Han giver Kronen til sin rette Eier,
og hver som var med ham forviist modtager
sit Land igjen; jeg borger med mit Liv
for Sandheden heraf.

Hertugen.

Velkommen, Ungling!

Din Broder bringer Du en herlig Medgift:
til En sin Eiendom, og til den Anden
et vældigt Land, et mægtig Hertugdøm.
Men først i denne Skov vi ende vil
hvad her er vel begyndt og vel undfanget,
og siden skal Enhver, som led med os
saa mange sure Dage, kolde Natter,

deeltage i vor skønne Lykke-Berlen,
i Forhold til sin Tjeneste og Stand.
Imidlertid vor Bærdighed I glemme,
og hver til Fryd skal have høit sin Stemme.
Epil op Musik! — Hver Brudgom og hver Brud
skal Solskin nyde efter Storm og Slud.

Jaques.

Tillad mig, Tyrste; hvis jeg hørte ret,
vil Hertug Fredrik leve geistligt Liv
og Hoffets Pragt forlade.

Hertugen.

Ja, det vil han.

Jaques.

Til ham jeg gaaer. Af disse Nyomvendte
man meget høre kan og lære meget.

(til Hertugen.)

Dig, Hertug, jeg legerer fordums Heihed,
Din Taalmod og Din Dyd har vel fortjent det,

(til Orlando.)

En Elskerinde, Dig, Din Trostak værd,

(til Oliver.)

Dig, Arvegods og Brud og stærke Venner,

(til Silvius.)

Dig, smurt men vel fortjente Vægteglæder,

(til Provosteen.)

Dg Dig, Dit Kjøvleri; Din Elskovs-Reise,
er neppe for to Maanedes forsynet
med Proviant. — Dg nu til Eders Dands,
jeg har for andre Ting, for den ei Sands.

Hertugen.

Bliv, Jaques, bliv.

Jaques.

For mig at kjede. Hvad I vil mig, naaer
mig i Jer fordums Hule, did jeg gaaer.

(gaaer.)

Hertugen.

Belan — Gid vi i senest Tid erkjende
at hver ny sluttet Pagt vil frydsfuldt ende!

(Dands.)

(Gaar)

Epilog.

Rosalinde.

Det er rigtignok ikke brugeligt at see et Fruentimmer som Epilog, men det er ikke styggere end at see et Mandfolk som Prolog. Hvis det er sandt, „at en god Viin ikke behøver noget Skildt“, saa er det ogsaa sandt, at et godt Stykke ikke behøver nogen Epilog. Imidlertid bruge de dog Skildter til god Viin, og gode Comedier blive saameget bedre ved en god Epilog. I hvilken Stilling befinder da nu jeg mig, eftersom jeg hverken er nogen god Epilog eller kan bilde Eder ind at dette Stykke er godt! Jeg viser mig ikke som en Tigger, og det kan selvsagtelig ikke passe sig for mig at tigge; jeg maa derfor besvære Eder, og jeg vil begynde med Fruentimmerne. Jeg besværges Eder altsaa, I Fruentimmer, i Navnet af den Kjærlighed I nære til Mændene, at I ville finde Behag i ligesaa meget af denne Comedie, som behager dem, og ligeledes besværges jeg Eder, I Mænd, i Navnet af den Kjærlighed I nære til Fruentimmerne (og Eders Smil siger mig, at Ingen af Eder hader dem) at I ville blive enige med Fruentimmerne om at finde Behag i Stykket. Ifald jeg var et Fruentimmer, skulde jeg kysse saa mange af Eder som havde Skjæg jeg syntes om, Ansigtet jeg kunde lide og en Næse der ikke var mig modbydelig, og jeg er vis paa at Alle der have et godt Skjæg, eller et smukt Ansigt, eller en velugtende Næse, ville, for mit venlige Tilbud, naar jeg bukker, ønske mig et Leve! (Bort.)

Om

Som det behager Eder.

Efter Malone er dette Stykke skrevet i Aaret 1600, og efter Farmer er meget af Fabelen laant i Lodge's *Rosalind or Euphues' golden Legacye*, 1590, hvorefter Steevens bemærker at Jaques, Prøvesteen og Audrey er aldeles af Forfatterens egen Opfindelse.

Johnson udtrykker sig om dette Stykke saaledes:

„Fabelen er fantastisk og behagelig. Jeg veed ikke om Damerne ville billige den Hurtighed, hvormed saavel Rosalinde som Celia bortgive deres Hjerter. Celia bør imidlertid tilgives meget for det Heroiske i hendes Benskab. Jaques' Charakter er naturlig og vel vedligeholdt. Den komiske Dialog er meget livsfuld, med mindre Indblanding af det lavere Buffoneri, end i de fleste andre Stykker; den alvorlige Deel er elegant og harmonisk &c.

A. W. Schlegels Dom lyder som følger:

„Som det behager Eder“ er et Stykke af et ganske eget Slags. Det vilde være svært at bringe Indholdet i en ordentlig Fortælling. Der skeer egentlig Intet, eller rettere hvad der skeer er ikke saa væsentligt, som hvad der bliver sagt; ogsaa er det man kalder Oplosningen temmelig vilkaarlig fremsat. Den som Intet bliver vaer, uden hvad der lader sig beregne, vil neppe erkende en ordentlig Plan deri. Forvisning og Slugt har samlet et besynderligt Selskab

i Ardenner-Skoven: En af sin Broder affat Hertug, som lever med sine troe Stalbrødre i Ulykken af Jagt i denne vilde Egn, to forklædte, hinanden søsterlig elskende Prindsesser, en vittig Hofnar, endelig Skovens egentlige Beboere, idealiserede og naturlige Hyrder og Hyrdinder. De let tegnede Figurer drage forbi i spraglet Afverling, og stedse seer man i Baggrunden det skyggerige dunkelgrønne Landskab og troer at indaande den friske Skovluft. Intet Uhr, ingen regelmæssig Dagsorden afmaaler her Timerne, de henløbe her utalte, i de Bestjæftigelser eller i den fantastiske Lediggang, til hvilken Enhver hengav sig efter sit Lune eller sin Sindsstemning, og denne ubegrænsede Frihed giver Enhver Erstatning for Livets tabte Nødvendigheder. Den Gne kaster sig eensomt under et Træ og overgiver sig til sine melancholske Betragtninger over Lyffens Afverling, Verdens Falskhed og Selfabelighedens selvskabte Plager. Andre lade selfabelige Jagt- og Glædes-Sange lyde, ledsagede af Baldhorn. Egennytte, Misundelse og Uergjerlighed ere blevene tilbage i Stæderne. Blandt de menneskelige Videnskaber har kun Kjærlighed fundet Indgang i denne ede Egn, hvor den lærer den eensolde Hyrde det samme Sprog som den ridderlige Ungling, der hanger sine Kjærlighedsriim paa Trærnes Stammer. En knibst Hyrdinde forelsker sig strax i den i Mandstragt forklædte Rosalinde, der med Overmod bebrejder hende hendes Haardhed imod den stakels Elsker, og de selversfærede Smerter og Forsmaaelsen bringe hende tilsidst til Medlidenhed og Gjengjældelse. Narren driver sin filosofiske Foragt for den udvortes Glæde og sin Spot over Kjærligheds Bedrageri saavidt, at han med overlagt Gu vælger sig den stYGeste og eenfoldigste Bondepige til Elskerinde. Ved dette Maleri har Digteren villet vise, at der intet An-

det behøves for at fremkalde den i Naturen og i den menneskelige Aand boende Poesi, end ved Afkastning af Kunstlet Tvang at give begge deres medfødt Frihed. Selv i Gangen af Stykket er der udtrykt en drømmende Ligeegyldighed for en saadan Tilværelse, endogsaa i Titelen har Shakspeare villet hentyde til den.

Den der vil ærgre sig over, at det Ceremonielle i den dramatiske Kunst ikke er tilstrækkeligt iagttaget i denne romantiske Skov, han vil efter Tjeneste blive overleveret til den kloge Nar, for af ham lemsældigen at udfores paa et eller andet ægte provinsielt Distrikt."

Hazlitt har om dette Stykke udtrykt sig saaledes:

Shakspeare har her omtryllet Ardenner-Skoven til et andet Arcadien, hvor Tiden glider sorgløst hen som i Guldalderen. Det er det meest ideale af denne Forfatters Værker. Det er et pastoralt Drama, hvori Interessen reiser sig mere af Følelser og Charakterer end af Handlinger og Situationer. Det er ikke hvad der gøres, men hvad der siges, der fordrer vor Opmærksomhed. Pleiet i Gensomhed, „i Skyggen af de melancholske Grene," bliver Indbildningskraften fiintfølelse og Biddet bliver halv uregjerligt, ligesom et forskælet Barn, der aldrig bliver sendt i Skole. Phantasien regjerer her og streng Nødvendighed er forjaget til Hoffet. Menneskelighedens milde Følelser ere forstærkede ved Betragtning og Mangel paa Bessjættigelse. Effekten af Verdens Stoi og Meie naaer deres Dre, som tilforn have følt og kjendt dem; dog nu, da Tid og Afstand har mildnet Grindringen derom, høre de Larmen, men ere stille. Selve Luften synes at udaande en philosophisk Poesi, som pir-

rer Eftertanken og rører Hjertet til Medlidenhed, ligesom den dunkle Skov rasler for Vestenvindens Pust. Aldrig var der skønnere Moraliseren, lige fri for Pedanteri og Dvergivenhed:

„Da dette roligt-skyldfri Levnet finder
 „i Trær Sprog, i Vækkens Rislen Bøger,
 „i Stene Taler og i Alt det Gode.“

Jaques er Shakespeares eneste rene contemplative Charakter. Han tænker, han handler aldeles ikke. Hans hele Beskæftigelse er at more sit Sind, han er den ypperste af filosofiske Lediggængere; hans eneste Videnskab er Betragtningen; han sætter ikke Priis paa nogen Ting, uden for saavidt den tjener til Gode for hans Grublen. Han kan „suge Tung-sindighed ud af af en Sang ligesom en Bæsel suger Væg;“ den spraglede Nar, „som moraliserer over Tiden,“ er den stærke Priis han gjorde i Skoven. Han er fortrydelig over Orlando's Videnskab for Rosalinde, som en Forkleinselse af hans Videnskab for abstrakt Sandhed; han forlader Hertugen, da han faaer Regjeringen igjen, og opsoger Broderen som har forladt den og er bleven Gremt:

„— — — Af disse Nyomvendte
 man meget høre kan og lære meget.“

I den affidesliggende og romantiske Alderdoms Skov finde de Tid til at blive gode og vise, til at spille Nar og forfalde til Kjærlighed. Rosalindes Charakter er saamenfat af skalkagtig Munterhed og naturlig Omhed; hendes Tunge løber desto faster for derved at glemme Hjertets Engstelighed. Det Coquetteri, hvormed hun spøger med sin Elsker i den dobbelte Charakter hun har at vedligeholde, er styret med sin Behandighed. Hvor fulde af snaksom, smis-

lende Undighed ere hendes Scener med Orlando; hvor fuldt af sand Kjærlighed og tilsyneladende Kulde er hendes Svar, da han lover at elske hende „For evig og en Dag.“

„Stig en Dag ic.“

Celias tause og tilbageholdende Charakteer er et nødvendigt Hvilepunkt, modsat Rosalindes næsten ægende Snaksomhed. Intet kan være bedre opfundet eller skjønnere beskrevet end den fælles Hengivenhed imellem de to Broderdøttre:

„ — — — Vi stedse sov tilsammen,
stod op og lærte, spogte, spiste sammen,
„og hvorsomhelst vi gik, lig Junos Svaner
„vi parred' var og uadskillelige.“

Silvius's uvgjengjældte Kjærlighed for Phoebe viser denne Lidenstabs Egenindighed selv i de laveste Stænder, og de Hindringer og Stød, som Naturen kaster paa dens Vej, hvor Stand og Formue ingen have opstillet. Provosteen elsker ikke, men han vil have en Elskerinde, som en Dvelses-Gjenstand for sit grotesque Lume og for at vise sin Foragt for denne Ugegyldighed for hendes Person. Han er en sjelden Person. Han er en Blanding af den gamle cyniske Philosoph og den nyere Tids Buffo; han vender Daarskab til Vid og Vid til Daarskab, just som det falder ham ind. Den begejstrede Tone, som Hertugen og hans Stalbrodre i Landsforviisningen sprede over Landlivets Stilhed og Gensomhed, faaer et behageligt Stød ved Provosteens skeptiske Afgjørelse af Spørgsmaalet: Hvorledes ic.

„I Sandhed, Hyrde, i og for sig selv ic.“

Zimmermanns berømte Bæk om Gensomheden forklarer kun halv Meningen af dette Sted.

Der er neppe noget af Shakespeares Stykker, som indeholder et større Antal af Replikker, som ere nedskrevne i Extract=Bøger, eller et større Antal Phraser, som saa at sige ere blevene Ordsprog. Vi maatte give det halve Stykke for at give dem alle. Vi ville kun tilbagekalde nogle faa i Læserens Erindring. Slige ere Adams og Orlandos Møde, Orlandos fortræffelige Appæl til Hertugens og hans Stalbrødres Menneskelighed og Hertugens Svar, fremdeles Hertugens Beskrivelse over Landlivet og Fortællingen om Jaques's Betragtninger over den saarede Hjort, hans Møde med Prøvesteen i Skoven, hans Forsvar for hans egen Tungtsindighed og hans vidtbeskjendte Tale om det menneskelige Livs Skueplads, den gamle Sang: „Blæs, blæs du kolde Vind,“ 2c., Rosalindes Beskrivelse over Kjendetegnene paa en Elsker, Maleriet af Slangen om Oliviers Hals, medens Løvinden ligger paa Luur efter sit sovende Bytte, Prøvesteens Forelæsning for Hyrden og hans Fortælle over Kræften af et Dersom 2c. 2c. Vi ville ende med at henpege paa Skjønheden af Phobes Beskrivelse over Ganymed i Slutningen af tredie Akt.

Cymbeline.

Personerne :

Cymbeline, Konge i Britannien.

Cloten, Dronningens Søn, af et foregaaende Ægteskab
 Leonatus Posthumus, en Adelsmand, gift med Imogen.
 Belarius, en landsforviist Lord, under det paatagne

Navn: Morgan.

Guiderius,	}	Cymbelines Søner; under de paatagne Navne: Polidore og Cadwal; formeentlige Søner af Belarius.
Arviragus,		

Philario, Posthumus's Ven.	}	Italienere.
Jachimo, Philarios Ven.		

En fransk Adelsmand, Philarios Ven.

Cajus Lucius, den romerske Hærs Anfører.

En romersk Hoveds-Mand.

To britiske Hoveds-Mænd.

Pisanio, Posthumus's Betjent.

Cornelius, en Læge.

To Adelsmænd.

To Fangevogtere.

Dronningen.

Imogen, Cymbelines Datter af første Ægteskab.

Helene, Imogens Kammerfrue.

Lorder, Damer, romerske Senatorer, Tribuner, Skygger,
 en Sandfiger, en hollandsk og en spansk Herre, Mu-
 sikantere, Officierer, Soldater, Bud og andet Følge.

Scenen er undertiden i Britannien, undertiden i Ita-
 lien.

Cymbeline.

Første Akt.

Første Scene.

Britanien. En Have ved Cymbelines Pallads
To Adelsmænd komme.

Første Adelsmand.

J moder Ingen, som jo rynker Brynet.
Bort Afsyn, lig Høfføllenes, ei følger
Naturens Bink, men Kongens.

Anden Adelsmand.

Hvorfor dette?

Første Adelsmand.

Hans Datter og hans Kongeriges Arving,
bestemt tilægte for hans Dronnings Son,
(hun var tilforn formælet) har hengivet
sig til en arm, men værdig Adelsmand.
Hun ægted ham; han er forviist, hun sangslet —
Alt er udbortes Sorg; dog Kongen, troer jeg,
i Hjertet lider.

Anden Adelsmand.

Ingen uden Kongen?

Første Adelsmand.

Jo, han som tabte hende, og hans Moder,
som ensked denne Pagt; men ei ved Høffet
er Noget, skjendt de vride deres Miner
alt efter Kongens, som jo fryder sig
ved deres Kimmers Narfag.

Anden Adelsmand.

Siig, hvorfor?

Første Adelsmand.

Han, som ei fik Prindsessen, er en Ting
for slet til slet at nævnes; og den Anden,
(jeg mener ham hun ægted, stakkels Mand,
som derfor landsforvistes), er et Under:
hans Ege gennem Verdens Regioner
I søge kan, og der vil mangle Noget
ved Sammenligningen. Et saadant Ydre,
et saa herligt Indre, troer jeg vist
blev ham kun givet.

Anden Adelsmand.

I ham sætter heit.

Første Adelsmand.

Min Roes er under hans Fortjenester;
jeg snarere forringer end udstrækker
hans sande Maal.

Anden Adelsmand.

Hvad er hans Navn og Stand?

Første Adelsmand.

Jeg kjender ham fra Roden ei. Hans Fader
blev kaldt Sicilius, mod Rømerne
han sægted tappert med Cassibelan;
men af Tenantius *) han adlet blev,

*) Tenantius var Cymbelines Fader og en Broder søn

hvem han med Ære og Beundring tjente, hvorved han vandt det Tilnavn Leonatus. Foruden hiin omtalte havde han end tvende Sønner, som i den Tids Æide med Sværd i Haanden faldt. Den gamle Fader, som elsked høit sin Æt, saa græmmed sig, at han i Graven gik; hans ædle Frue, med denne Son om hvem vi tale svanger, hensev i det han fødtes. Barnet tog vor Konge til sig, Posthumus ham kaldte, opfostred ham, udnærnte ham til Page og gav ham al den Værdom, som hans Alder modtage kunde, den han aanded ind som Lusten vi, snel som den blev ham meddeelt. Hans Vaar var alt nu Høst; han blev ved Høftet, hvad sjelden skeer, beundret høit og elsket: et Mønster for den Unge, for den Modnere et Speil for al Fuldkommenhed, for Manden et Barn — til Daarer bleve de for sig af ham at lade lede, for sin Ælskte for hvem han er landsflygtig — hendes Værd

af Cassibelan. Han (Tenantius) var den yngre Son af Cassibelans ældre Broder Lud, som var Konge over den sydlige Deel af Britannien, ved hvis Død Cassibelan tilbageslog Romernes første Angreb, men, overvunden af Julius Cæsar, ved dennes andet Indfald i Britannien, samtykkede han i at betale en aarlig Skat til Rom. Efter Cassibelans Død blev Tenantius, Luds yngre Son, (da hans ældre Broder Androgeus var flygtet til Rom), besejret paa Thronen, hvilken de begge havde været uretmæssig berøvede af deres Onkel. Efter nogle Forfattere betalte Tenantius rolig den Skat, som Cassibelan havde indvilget i, efter Andre nægte de han det og bekrigede Romerne: Dette Sidste antager Shakspeare.

Malone.

forkynder hans, thi Dyd og ham hun agter:
i hendes Valg med Sandheds Ord kan læses
hvad Mand han er.

Anden Adelsmand.

Jeg høit ham agter blot
af Jer Fortælling. Siig mig, har da Kongen
ei flere Børn.

Første Adelsmand.

Hun er hans Gnefte.

Han havde tvende Sønner: (neppe Tiden
blier lønnet ved at høre det) den ældste
knap tre Aar gammel og i Svøb den yngste
blev stjaalne bort, og Ingen gjettede kan
hvor de blev af.

Anden Adelsmand.

Hvor længe er det siden?

Første Adelsmand.

Omtrent en tyve Aar.

Anden Adelsmand.

Alt Kongebørn saaledes kan bortføres!
Saa slet bevogtede, saa daarligt søgte,
at de ei findes kan!

Første Adelsmand.

Skjøndt synderligt,
og skjøndt sliig Skjodesløshed fast er komist,
saa er det Sandhed dog.

Anden Adelsmand.

Jeg troer det gjerne.

Første Adelsmand.

Vi maae afbryde; thi Prindsessen kommer,
samt Dronningen og Posthumus.

(De gaae.)

Anden Scene.

Samme Sted.

Dronningen, Posthumus og Imogen komme.

Dronningen.

Vær vis derpaa, I skal ei finde mig
 saaledes som Stedmodre oftest ere:
 imod Jer ondskabsfuld. I er min Fange,
 men Eders Bøgter giver Eder Nøglen,
 som aabner Fængslets Dør. Og, Posthumus,
 jeg tale vil for Jer, saasnart jeg kan
 den vrede Konge vinde; Harmens Ild
 fortærer ham endnu, thi var det godt
 I fulgte hans Befaling med det Taalmod,
 som Blisdom raader Eder.

Posthumus.

Eders Høihed,

jeg reise vil i Dag.

Dronningen.

I kjender Faren. —

Jeg gaaer omkring i Haven, thi jeg ynkes
 ved frænklet Elskovs Lidelser; skjøndt Kongen
 befalet har I ei maae tale sammen.

(Dronningen gaaer.)

Imogen.

Torstilte Hylleri! Hvor fint Tyrannen
 kan kildre mens hun saarer! — Elskte Husbond,
 endsskjendt jeg angstes ved min Faders Harm
 med barnlig Grefrygt, dog ved hans Brede
 jeg Pligtens Bud ei glemmer. — I maa gaae,
 mens jeg de vrede Dines Blik her daglig
 udholde skal, og finde Trøst i Livet
 kun ved at der er en Juvel i Verden,
 som jeg skal see igjen.

Posthumus.

Min Elskede,

min Hustru! grad ei meer, at ei med Grund
man mig mistænke skal for mere Blodhed,
end det en Mand sig sommer! Jeg forbliver
saa tro en Husbond som end Sed har svoret.
Til Roma, til Philario jeg flygter:
Han var min Faders Ven, men kun ved Brevskab
jeg kjender ham; did skrive Du, min Elste,
og mine Dine Ordene vil drikke,
skjendt Blækket er Galæble-Saft.

(Dronningen kommer.)

Dronningen.

Vær hurtig!

Hvis Kongen kommer, veed jeg ei hvor meget
han vredes vil paa mig. —

(affædes)

Dog jeg ham lokker
ad denne Vej; han stedse mig belønner
naar jeg har gjort ham Uret. Han betaler
mit Venstreb saare dyrt.

(gaaer.)

Posthumus.

Om vi end brugte

vor hele Livstid til at tage Afsked,
tiltog dog Smerten ved Adskillelsen.
Lev vel!

Imogen.

Nei, hi lidt, nei! Og tog Du kun
en Tour til Hest for Baarens Lust at aande,
var denne Afsked altfor kort. See her,
den Ring min Moders var: tag den, min Elste,
og gjem den til Du beiler til en Anden,
naar Imogen er død.

Posthumus.

Hvad? Hvad? En Anden

J gode Guder, giv mig den jeg har,
og stempler min Dmsfabnen af en Anden
med Dedens Segl! (sætter Ringen paa sin Finger.)

Forbliv, forbliv Du her,
saalænge jeg har Liv! — Du Elskeligste,
som jeg mit arme Selv med Dit ombytted,
til Dit for store Tab, saa og i Smaating
jeg vinder fra Dig. Vær for min Skyld dette;

(hefter et Armbaand om hendes Arm.)

det er en Elskovs Kjæde, som jeg lægger
om denne skønne Hænge.

Imogen.

Heie Guder!

naar skal vi sees igjen?

Posthumus.

O Himmel, Kongen!

(Kongen kommer, med Følge.)

Gymbeline.

Du Nedrige, forsvind! Bort fra mit Nafsyn!

Hvis Hoffet efter dette Bud bekyrdes
med Din llværdighed, Du doer! Forsvind!
Gift er Du for mit Blod.

Posthumus.

Gid Guderne

beskytte Jer og Hoffets Værdige!

Jeg gaaer.

(gaaer.)

Imogen.

Af, ingen Dval, som Døden eier,
er skarp som denne.

Gymbeline.

O, Du Trolose!

Du skulde mig forynge, men Du dynger
Aarhundreder paa mig.

Imogen.

Hør mig, min Fader!
Skad ei Jer selv ved Breden; følesløs
jeg er ved den. En bedre Videnſkab
al Frygten dyſſer ned.

Cymbeline.

Fortabt? Ulydig?

Imogen.

Ja, Haabet tabt og i Fortvivlelſe:
derved fortabt.

Cymbeline.

Vor Dronnings Gnebaarne
Du kunde valgt.

Imogen.

Vel mig, det ſkete ei!
Jeg valgte mig en Dn og undgil Glenten.

Cymbeline.

Du tog en Digger; vilde dannet Thronen
til Lavheds Sæde.

Imogen.

Nei, langt ſnarere
førøged jeg dens Glæde.

Cymbeline.

Glendige!

Imogen.

Det er Jer Feil at Poſthumus jeg elſked:
I ham opfoſtred ſom min Legebroder;
nu er han Mand, den bedſte Qvinde værdig.
Han kjøbte mig for dyrt.

Cymbeline.

Er Du affindig?

Imogen.

Ja næſten; Himmel, styrk mig! — Gid jeg var

en Bogters Datter, og min Leonatus
vor Nabo-Hyrdes Son!

Cymbeline.

Du Daarskabsfulde! —

(til Dronningen, som kommer tilbage.)

De atter samlet var; I har ei handlet,
som jeg befalede Eder. Vort med hende;
spær hende ind!

Dronningen.

O, vær taalmodig; — stille! —

Prindsesse, Datter, rolig! — Min Gemal,
I lade os alene; skjenk Jer selv
fornuftig Rolighed.

Cymbeline.

Gid hun hentares

en Draabe Blod hver Dag, og alderstegen
af denne Galskab dee!

(gaaer.)

Dronningen.

O, giv dog efter!

(Pisano kommer.)

Her kommer Jer Betjent. — Tal dog, hvad Nyt?

Pisano.

Jer Son drog Sværdet mod min Herre.

Dronningen.

Ha!

er noget Uheld handt? —

Pisano.

Der kunde blevet;

men da min Herre leged meer end sægted
og ei af Brede drevs, blev de stille
af nogle Adelsmand.

Dronningen.

Det glæder mig.

Imogen.

Jer Son, han er i Forbund med min Fader. —
At drage mod en Landsforviist! — Den Tappre! —
O, gid de var i Afrika tilsammen,
og jeg der med en Synaal, for at prikke
den Vigende. Hvi gif Du fra Din Herre?

Bisano.

Paa hans Befaling; han mig ei tillod
at følge sig til Havnen. Dette Blad
han efterlod, og Eder at adlyde
det byder mig.

Dronningen.

Bisano var stedse
mod Eder tro; jeg vadede for min Ære,
at han forbliver det.

Bisano.

Jeg takker ydmygt.

Dronningen.

Kom, lad os gaae.

Imogen.

Du om en liden Stund
maa tale med mig; Du, som mindst, bør see
Din Herre gaae ombord. Forlad mig nu.

(De gaae.)

Tredie Scene.

En offentlig Plads.

Cloten og to Lorder.

Første Lord.

Jeg vil raade Jer at fliste Skjorte; Tægtmin-

gens Hestighed har bragt Jer til at dampe som et Offer-Altar. Hvor der er Luft inde, maa Luft ud, og der er ingen Luft udenfor saa sund som den I udstrømmer.

Cloten.

Der som min Skjorte var blodig, vilde jeg skifte den. Har jeg saaret ham?

Anden Lord (affides.)

I Sandhed, nei; ikke engang hans Taalmodighed.

Første Lord.

Saaret ham? Hans Legeme maa være et gennemfigtigt Skelet, eller en Alfavei for Sværd, der som I ikke har saaret ham.

Anden Lord (affides.)

Hans Sværd er i Eders Gjæld; det vendte stedse sin støve Ryg imod Eders.

Cloten.

Den Slynge vilde ikke staae imod mig.

Anden Lord (affides.)

Nei; thi han flygtede stedse fremad imod Jer.

Første Lord.

Staae imod Jer! Omendstjondt I havde rigelig Plads at røre Eder paa, foregedes han den dog ved at vige.

Anden Lord (affides.)

Saa mange Sommer som I eier Oceaner, Grenskolling!

Cloten.

Jeg vilde ønske at Ingen var kommen imellem os.

Anden Lord (affides.)

Saa vilde jeg; indtil Du havde maalt, langs ad Jorden, hvor lang en Nar Du er.

Eloten.

Alt hun skulde elske den Knægt og afflaae mig!

Anden Lord (affides.)

Derfom det er Synd at gjøre et rigtigt Valg,
er hun fordoemt.

Første Lord.

Som jeg saa ofte har sagt Jer, min Prinds:
hendes Skjenhed og hendes Hjerne gaae ei i Skridt
med hinanden. Hun er et smukt malet Skildt, men
jeg har kun seet ringe Gjenskin af hendes Vid.

Anden Lord (affides.)

Hun skinner ikke paa Narre, for at Gjenskinnet
ikke skal skade hende selv.

Eloten.

Kom, jeg vil paa mit Bærelse; jeg vilde ønske
der var haendt en Ulykke!

Anden Lord (affides.)

Det ønsker jeg ikke, undtagen det havde været
et Ufæls Fald, som dog ikke var nogen stor Ulykke.

Eloten.

Vil I gaae med os?

Første Lord.

Jeg følger Jer.

Eloten.

Nei, lad os gaae tilfammen.

Anden Lord.

Vel, min Prinds.

(De gaae.)

Fjerde Scene.

Et Bærelse i Cymbelines Pallads.

Imogen og Pisanio.

Imogen.

O! gid du naglet var til Havnens Strandbred
og fritted ud hver Seiler; hvis han skrev
og jeg ei fik det, var det Tab saa stort
som Himlens Salighed. Hvad var det Sidste
han sagde til Dig?

Pisanio.

Hans Elskede, hans Hustru!

Imogen.

Og han med Klædet vinked?

Pisanio.

Og det kyssed.

Imogen.

Det føleløse Linned! mere heldigt
end jeg! Og det var Alt?

Pisanio.

O nei, Brindsesje!

Saa lange som mit Die skjælned ham
fra Andre, saae jeg ham paa Dækket,
med Handsker, Hat og Klæde vinkende,
alt som de bedst udtrykte Sindets Uro,
hvor nødigt Sjælen og hvor hurtigt Skibet
bortskjærned sig.

Imogen.

Du skulde have stirret
til han blev liden som en Spurv, ja mindre,
før du ham slap af Syn.

Pisanio.

Saa gjorde jeg.

Imogen.

Jeg mine Dienerer havde sprængt
kun for at see ham, indtil i det Tjerne
han var formindsket til en Naalespids,
ja fulgt ham til han som et Gran i Lusten
hensmeltede; og derpaa vendt mit Die
fra ham og grædt. Siig mig, Pisanio,
naar kan vi høre fra ham?

Pisanio.

Vær forsikket,
med første Leilighed.

Imogen.

Jeg hindret blev
at tage Afsked med ham, skøndt jeg havde
sær skjenne Ting at si: Før jeg fik
ham sagt hvordan jeg vilde paa ham tænke
med Et og Andet og til visse Tider;
og før han gav mig Løfte om at ei
Italiens Dvinder skulde snildt forraade
hans og min Vre; — før jeg fik ham paalaagt,
om Morgnen Kloffen ser, ved Middag, Midnat,
med mig at bede fromt, thi da er jeg
i Himmelen for ham; og før jeg gav ham
det sidste Afskedslys, som skulde staaet
imellem tvende underfulde Død,
da kom, lig en tyrannisk Norden-Storm,
min Fader og forhindred Elskovsblomsten
i at udfolde sig.

(en Dame kommer.)

Damen.

Dronningen, Frue,
Jert Selskab ønsker sig.

Imogen.

Du glemme ei

det som jeg bad Dig for mig at udrette. —
Jeg gaaer til Dronningen.

Bisano.

Skal see, min Frue!

(De gaae.)

Femte Scene.

Rom. Et Bærelse i Philarios Huus.

Philario, Sachimo, en Franskmand, en
Hollænder og en Spanier.

Sachimo.

Tro mig, min Herre, jeg har seet ham i Britanien. Han var dengang i Stigende og man ventede alt dengang, at han skulde blive ligesaa fuldkommen, som man siden har udfreget ham; men jeg skulde have kunnet seet ham uden Beundring, om endog Fortegnelsen paa alle hans Ypperligheder var hængt ham paa Siden, og jeg havde læst det ene Item efter det andet.

Philario.

J taler om ham, da han endnu ei havde de udvortes og indvortes Fortjenester som nu.

Franskmanden.

Jeg har seet ham i Frankrig; vi havde mange der, som kunde see ligesaa stivt imod Solen som han.

Sachimo.

Jeg tvivler ikke om at den Omstandighed, at han ægtede sin Konges Datter, — hvorved han veies snarere efter hendes end efter sine egne Fortjenester — jo gjør Rygtet om hans Værd meget utilforladeligt.

Franskmanden.

Og derpaa hans Forviisning. —

Jachimé.

Ja, og de som paa hendes Begne begræde denne uhyrdige Adskillelse søge i Besynderlighed at opløste ham ved Røvtaler; maaskee ene for at have hendes Dommekraft, som et svagt Batteri ellers let kunde kaste overende, ved at tage en Betler uden store Fortjenester. Men hvorledes kommer han til at opholde sig hos Eder? Hvorledes skete Bekjendtskabet?

Philario.

Hans Fader og jeg vare Krigskammerater, og jeg er ham meer end een gang Tak skyldig for mit Liv. —
(Posthumus kommer.)

Her kommer Britten; lad ham blive saaledes modtaget iblandt Eder, som det sommer sig Mænd af Eders Opdragelse at handle imod et Menneske af hans Stand. Jeg beder Eder Alle at blive nærmere bekjendte med ham, og jeg anbefaler ham til Eder som en af mine ædlestes Venner. Hans Værd vil jeg heller overlade Tiden at udvikle end rose ham i hans Mærkværelse.

Franskmænden.

Vi have kjendt himanden i Orleans.

Posthumus.

Fra hvilken Tid jeg har været Eders Skyldner for Tjenester, hvilke jeg stedse vil søge at afbetale.

Franskmænden.

J skatter denne Ubetydelighed for høit; jeg var glad ved at kunde forlige min Landsmand og Eder. Det havde været Skade om J skulde have mødt himanden med de dræbende Hensigter, som hver af Jer dengang havde, for en saa ubetydelig Marsag.

Posthumus.

Jeg beder om Tilgivelse, min Herre. Jeg var

dengang en ung Rejsende, og fulgte heller min egen Tilskyndelse, end led mig veilede af Andres Erfaring; men efter modnere Dømmekraft — dersom jeg ikke fortørner ved at sige den er modnet — synes mig dog Trættens var ei aldeles ubetydelig.

Franskmændene.

I Sandhed, jo, for at afgjøres ved Sværdet; og af saadanne To, som efter al Sandsynlighed vilde have faaret hinanden, ja maaskee vare faldne begge To.

Jachimø.

Kan det være passende at spørge om hvori Tvisten bestod?

Franskmændene.

Ganske sikkert! Det var en offentlig Trætte, som uden Modsigelse kan taale offentlig Fortælling. Det lignede meget den Ordstrid vi havde igaar Aftes, da enhver af os priste sine Landsmændinder. Denne Herre paastod dengang, — og vilde blodigen bekræfte det med sit Sværd — at Hans var skjønnere, dydigere, klogere, kydskere, bestandigere og bedre modstod enhver Fristelse, end vore ypperste Qvinder i Frankrig.

Jachimø.

Den Qvinde er nu ei meer i Live, eller ogsaa den Herres Mening ude af Brug nu om Tide.

Posthumus.

Hun holder endnu lige fast ved sin Dyd og jeg ved min Paastand.

Jachimø.

I maa ikke sætte hende saa høit over vore i Italien.

Posthumus.

Naar jeg bliver modfagt til den Grad, som i Frankrig, drager jeg Intet fra, omendskjøndt jeg til-

staaer at være ligesaa meget hendes Tilbeder som hendes Ven.

Jachimo.

Ligesaa skjen som god — næsten en for søsterlig Sammenligning — er noget for skjønt og for godt for en britisk Dame. Dersom hun stod saa høit over andre Dvinder, som den Diamant paa Eders Finger overgaaer mange andre jeg har seet, kunde jeg kun troe at hun opveiede Mange; men ei endnu er den kostbareste Diamant, som er til, kommen for mit Die, og heller ei for Eders den ypperste Dvinde.

Posthumus.

Jeg røste hende som jeg skattede hende, og saaledes ogsaa min Ring.

Jachimo.

Hvor høit skatter I den?

Posthumus.

Hoiere end at al Verden kan erstatte mig dens Tab.

Jachimo.

Enten er Eders uforlignelige Elskerinde død, eller hun er overtruffen af denne ringe Ting.

Posthumus.

J feiler; den Gne kan sælges eller bortgives naaer der er Rigdom nok til Kjøbet, eller Fortjenester nok for Gaven; den Anden er ei til Salg, men kun Guderne Gave.

Jachimo.

Som Guderne have givet Eder?

Posthumus.

Og som jeg, ved deres Naade, vil beholde.

Jachimo.

Hun kan tilskyndelende være Eders, men I veed

fremmed Fugl gøtter sig tidt i Naboen's Have. Eder's Ring kan ogsaa bortstjales, og borte ere begge Eder's uvurdeerlige Skatte. Den ene er kun svag, den anden ved Tilfælde Eder's; en listig Tyv eller en i dette Fag erfaren Hofmand kan let vove at stille Eder ved begge.

Posthumus.

Eder's Italien eier ikke nogen erfaren Hofmand, at han kunde berøve min Elskede sin Øre, dersom I med Hensyn paa dens Tab kalder hende svag. Jeg tvivler ikke paa at her jo er Forraad paa Tyve, men desuagtet frygter jeg ikke for min Ring.

Philario.

Lader os afbryde her, mine Herrer.

Posthumus.

Af mit ganske Hjerte. Denne værdige Signor, jeg takker ham derfor, behandler mig ikke som en Fremmed: vi ere strax fortrolige.

Jachimo.

Med fem Gange saa megen Samtale skulde jeg faae Indpas hos Eder's skønne Elskerinde, bringe hende til at vige, ja, til at give efter. Havde jeg kun Udgang til hende og Leilighed til at forsøge det.

Posthumus.

Nei, nei.

Jachimo.

Jeg vover at sætte det Halve af min Formue derpaa imod Eder's Ring, hvilket jeg troer overgaaer den noget i Værd; men mit Væddemaal er mere imod Eder's Tiltro end imod hendes Øre, og for ei at fornærme Eder ved dette, tør jeg forsøge det imod enhver Kvinde i Verden.

Posthumus.

J seiler vidt i denne dristige Dverbeviisning, og jeg er vis paa J vilde faae fortjent Lon ved Forsøget.

Jachim'o.

Hvilken?

Posthumus.

Et Afslag; omendstjendt Eders Forsøg, som J kalder det, endydermere fortjener en Revselse.

Philario.

Mine Herrer, nok om dette; det begyndte for pludselig, lad det doe som det fødtes. Jeg beder Eder, bliver bedre bekendte med hinanden.

Jachim'o.

Gid jeg havde sat min hele Formue og min Naboes med til Pant paa Sandheden af hvad jeg har sagt.

Posthumus.

Hvilken Dame vil J vælge til Eders Angreb?

Jachim'o.

Eders, hvis Bestandighed J har saa megen Lid til. Jeg vædder titusinde Ducater mod Eders Ring, naar J anbefaler mig til det Hof hvor hun opholder sig, med ingen videre Fordele end et Par Samtaler, at jeg vil bringe tilbage med mig hendes Øre, som J antager saa godt forvaret.

Posthumus.

Jeg sætter Guld mod Eders Guld; min Ring er mig saa kjær som min Finger; den er en Deel deraf.

Jachim'o.

J er hendes Ven, og derfor saa forsigtig. Om J end kjøbte Qvindeskjød for en Million Qvintinet, kunde J ei ansvarlig dets Forraadnelse; men jeg seer at J frygter, da J er saa samvittighedsfuld.

Posthumus.

Dette er kun saaledes Eders Maade at tale; I tænker med mere Alvor, haaber jeg.

Jachimo.

Jeg staaer inde for min Tale, og sværger at udrette hvad jeg har fremsagt.

Posthumus.

Vil I? — Jeg laaner Eder kun min Ring til Eders Tilbagekomst. Lad Villkaarene blive opfatte skriftlig imellem os: min Elskedes Dyd er høit opbeiet over Eders uværdige Mening. Jeg opfordrer Eder til Bæddemaal; her er min Ring.

Philario.

Jeg vil ikke have noget Bæddemaal.

Jachimo.

Ved Guderne, det er afsluttet. — Dersom jeg ikke bringer Eder tilstrækkeligt Beviis for at jeg har nydt den dyrebareste Gunst hos Eders Elskede, ere mine titusinde Ducater Eders saavel som Eders Diamant. Dersom jeg bliver afviist og efterlader hende med den Ære uplettet, som I troer saa sikker, er hun, Eders Juvel og mit Guld Eders; — forudsat at I anbefaler mig til fri Udgang.

Posthumus.

Jeg antager disse Betingelser; vi vil have dem nedskrevne mellem os. Kun dette betinger jeg mig: Dersom I reiser til hende og bringer mig Beviis for at I har seiret, er jeg ei videre Eders Tjende, thi da er hun ikke en Trætte værd; men dersom hun forbliver uskyldig og I ei kan godtgjøre det Modsatte, skal I, for Eders lave Mening og det Angreb I har gjort paa hendes Dyd, svare derfor med Sværdet.

Jachimo.

Eders Haand — det gjælder. Vi vil have det

lovformelig nedskrevet, og derpaa strax afsted til Britanien, at jeg kan smede medens Jernet er varmt. Jeg vil hente mit Guld og bringe to Afskrifter af Væddemaal.

Posthumus.

Vel.

(Posthumus og Iachimo gaae.)

Franskmændene.

Hvorledes mener I dette vil ende?

Philario.

Signor Iachimo vil ikke slippe det. Kom, lad os følge dem.

(De gaae.)

Sjette Scene.

Britanien. Et Bærelse i Cymbelines Pallads.

Dronningen, Hofdamer og Cornelius.

Dronningen.

Mens Duggen er paa Jord, pluk disse Blomster; skynd Jer! Hvo kender dem?

Første Dame.

Jeg Frue,

Dronningen.

Hurtig!

(Hofdamerne gaae.)

Nu Doctor, har I bragt mig disse Draaber?

Cornelius.

Ja, Ederes Majestæt; her ere de.

(giver hende en Boddise.)

Dog uden Harm (Sambittigheden kyder)
jeg spørger Ederes Raade, hvi I har

forlangt af mig sli^g giftig Sammensætning,
som tærende bevirker sikker Død
og, om end langsomt, dræber.

Dronningen.

Det mig undrer,

Du spørger mig saaledes. Var jeg ei
Din Lærling længe? Har Du mig ei lært
at lave Røgelse? at distillere?

saa at vor Konge selv mig ofte beder
om sli^g Ting. Da jeg saa vidt er kommen,
bør jeg da ei — hvis Du ei troer mig djævelsk —
ved Slutninger forøge vunden Kundskab?

Jeg Kræften vil paa sli^g Dyr forsøge,
som ei vi til en Strikke holde værdige
(men ei paa Mennesker,) og derved prøve
hvad Styrke de besidde, og anvende
imod dem Vindringsmidler, hvorved jeg
erfarer deres Virkning.

Cornelius.

Sligt Forsøg,

min Dronning, kun forstener Ederes Hjerte,
og Synet deraf er modbydeligt
og stinkende.

Dronningen.

O, sørg Du ei derfor. —

(Pisanio kommer.)

(affides) Der kommer han, den Gyllert! Jeg paa ham
først prøve vil: han er sin Herre tro
og fjendtlig mod min Søn. — Pisanio! —
(til Lægen) For denne Gang Jer Tjeneste er endt;
gaa hvor I vil.

Cornelius (affides.)

Jeg tør ei hende troe;
men hun ei skade skal.

Dronningen (til Pisano.)

Hør mig, et Ord.

Cornelius (affides.)

Jeg lider hende ei. Hun troer at have
en tærende Forgift; jeg kjender hende
og ei betroer en Saadan blot et Gran
af slig fordømt Natur. Kun det hun sit
vil fløve Sandsen for en Tid, maaskee
hun først paa Rætte, Kunde det vil prøve,
og siden videre; dog Fare ei,
tilsyneladende Vortvandring følge vil:
ei meer end Sjælens Slummer for en Stund,
for karskere at vaagne. Med den Drik
hun er bedragen, og jeg gjør min Pligt
ved denne Falskhed.

Dronningen.

Doctor, til I kaldes

J kan gaae.

Cornelius.

Jeg ydmygt tager Afsked.

(gaaer.)

Dronningen.

Hun græder, siger Du? Men troer Du ei
hun kjelet blier og lader Klogskab bygge,
hvor nu kun Daarskab boer? Stræb! — Naar Du
bringer

det Budskab til mig, at min Sen hun elsker,
jeg siger Dig, da er Du fra den Stund
saa stor som selv Din Herre, ja end større;
thi stum hans Lykke er, hans Navn alt drager
sit sidste Mandedræt. Tilbage han
ei komme kan, ei blive hvor han er:
at skifte Sted er kun at skifte Jammer.
For hver en Dag som kommer, visner bort

en af hans Dage. Stig, hvad kan Du vente
ved Dig at støtte til en Faldefærdig,
som har ei Støtte selv, og ingen Bæxner.

(Dronningen taber en Bodise. Pisanio tager den op.)

(affides.) Saa meget til hans Hjælp! — Der tog Du op
Du veed ei hvad; behold det for Din Møie.

Det er en Ting jeg laved, som har Kongen
fra Døden løst fem Gange. Intet veed jeg
meer styrkende; — jeg beder dig, behold det:

det kun Haandpenge er paa alt det Gode
jeg har Dig tiltænk. Stig Din Herskerinde
hvorledes Sagen staaer, men fra Dig selv.

Mærk hvor Dit Held til Verling staaer; betænk

Du hende vil beholde, Cloten vinde,

som vil udmærke Dig. Ved Kongens Gunst

Du stige skal saa høit, som selv Du attraaer;

jeg virker paa ham, og hvad mig angaaer,

som gav Dig dette Hver, da er jeg pligtig

Dig rigt at lenne. — Rald nu mine Qvinder;

tænk paa mit Drd.

(Pisanio gaaer.)

En træst, standhaftig Slyngel,
som ei bevæges kan: sin Herres Tuldmagt,
som minder hende om ham og som holder
hans Haand til hendes fast. Men det jeg gav ham,
hvis han det tager, snart skal stille hende
ved Kjærligheds-Gesandten, og hun selv,
hvis hun ei skifter Lune, sikkerlig
skal smage det.

(Pisanio og Damerne komme.)

Saa, saa; ret vel! Dioler

Kobblommer, Pindselilier; — paa mit Kammer

J bringe dem. Farvel, Pisanio,

tænk paa mit Drd.

(Dronningen og Damerne gaae.)

Pisanio.

Ja, det skal skee! —

Men før jeg skal min Herre utro blive,
jeg vil mit Hjerte af min Varm udrive.

(gaaer.)

Syvende Scene.

Et andet Værelse i Palladset.

Imogen kommer.

Imogen.

En grusom Fader og en falsk Stedmoder,
en udsel Veiler til en Egtehuften
hvis Husbond er forviist! O denne Husbond!
Hvor dog min Kummer idelig sig gjenta'er!
Hvor lykkelig, hvis jeg som mine Brødre
var stjaalen bort! Dog høist elendig
ophoiet Stræben er. Lyksalig den,
hvis Villie, skøndt i ringe Stand, er fri,
ved Nøisomheden krydret! — Hvem er der?

(Pisanio og Jachimo komme.)

Pisanio.

En Adelsmand fra Rom, min Frue, kommer
med Brev.

Jachimo.

J skifter Farve, ædle Frue?

Den værdige Leonatus lever vel,
og hilser Eder hjærtligt.

(giver hende et Brev.)

Imogen.

Tak, min Herre;

J er mig inderlig velkommen her.

Jachimo (sagte.)

Hvor yndigt alt det Ddre! Hvis hun er

begavet med en Sjæl saa ypperlig,
 da er him Fuglen Phoenix, da er tabt
 mit Bæddemaal. — Vær, Tapperhed, min Ven!
 Væbn mig med Driftighed fra Tod til Jæse;
 hvis ei, hiin Parther lig, jeg flygtende
 skal sægte, eller bedre flye paa Stand.

Imogen (læser.)

Han er af den ædlestes Byrd; ved hans udmærkede
 Forekommenhed er jeg bunden til ham ved de
 stærkeste Bånd. Modtag ham derfor saaledes, som
 I skatter Eders trofaste

Leonatus.

Saa vidt jeg læser høit;
 men selv mit Hjertes Junderste opvarmes
 ved det som følger, og med Tak det modta'er. —
 I saa velkommen er, som jeg har Ørd
 at byde Eder det, og I skal finde
 mig saa i al min Daad.

Jachimo.

Tak, skønne Frue!

Har Mænd Fornuften mistet? Gik de Dine
 for Himlens Kreds at see og rigest Høst
 af Land og Hav, som skjelne kan imellem
 den hvalte Bue hift og Kiselstenen
 paa Strandens vaade Bred? og kan vi ei
 med slige dyre Brillen Grændsen drage
 imellem Skjont og Grimt?

Imogen.

Hvad undrer Jer?

Jachimo.

Det er ei Diets Feil; en Bavian
 selv mellem tvende Slige vilde svadse
 med sine Abenoder ligegyldig;
 Fornuftens heller ei: thi selv den Dumme

i denne Skjenheds Strid blev viis bestemt;
 Begjærets heller ei: den skidne Plumphed,
 modsat saa mange Under, forarsaged
 Vellysten Mavevrid, naar den sig lod
 forlokke ved slig Koft.

Imogen.

Hvad mener I?

Jachimo.

Den overmattede Billie,
 som plages af utilfredsstilte Lyster,
 (hiin Ballie fyldt og oversfyldt,) som sluger
 først Lammet, ja dets Indvold selv ei sparer.

Imogen.

Hvad bringer Jer i Dyrer? Er I vel?

Jachimo.

Tak, Frue, vel! (til Pisanio.)

Jeg beder Jer, min Ven,
 see efter min Betjent hvor jeg forlod ham;
 han fremmed er og dum.

Pisanio.

Min ædle Herre,
 jeg gaaer til ham og byder ham velkommen.

(Pisanio gaaer.)

Imogen.

Hvorledes, Mylord, er min Husbonds Helbred?

Jachimo.

Min Frue, vel.

Imogen.

Og munter, haaber jeg?

Jachimo.

Ufigelig! Der er ei nogen Fremmed
 saa lattermild; han Bretlands Mattesvarmer
 blier kaldt blandt os.

Imogen.

Han her tungfærdig var,
og ofte uden selv at vide Grunden.

Iachimo.

Alvorlig jeg ham aldrig saae. En Franskmænd
hans troe Ledfager er; det er en Herre,
som hjemme elsker heit en gallisk Mo.
Den muntre Britte, (Her Gemal jeg mener,)
hans Tungfærdigs Tanker fjerner bort og leer
saa Lungen ryster og udraaber: D!
maa jeg ei sprække ved at see en Mand,
— som af Erfaring veed hvad Qvinden er,
ja, hvad hun ei undlade kan at være, —
hensmægte sine Glædes-Timer som
en Træl?

Imogen.

Saa taler min Gemal?

Iachimo.

Ja, Frue;

med Diet lattervædet. Det en Fryd er
nærværende at være, og at høre
Franskmænd ham at drille. Himlen veed
at Somme lastes bør!

Imogen.

Han ei, jeg haaber.

Iachimo.

Han ei; dog burde Himlens Godhed mod ham
fortjene mere Tak. — Han Meget fik —
og Eder — som jeg troer er Hans aldeles —
dog alt mens jeg beundrer, maa jeg føle
Medlidenshed.

Imogen.

Hvem maa I ynke, Herre?

Jachimo.

To, hjerteligt.

Imogen.

Er jeg den ene, Mylord?

J seer paa mig; hvad Brag opdager I,
som Medhynk fordrer?

Jachimo.

O, beklageligt!

At skjule sig for Sol og sege Lys
i Fængslet ved en Praas.

Imogen.

Jeg beder Eder,
med mere Aabenhed giv Eders Svar
paa mine Spørgsmaal. Siig mig dog hvorfor
I ynker mig?

Jachimo.

Det Andre gjør, min Frue; —
jeg vilde si: — nyder Eders — men
det Guderne tilkommer sligt at hevne,
ei mig derom at tale.

Imogen.

Noget veed I,
saa synes jeg, som angaaer mig. — Jeg beder,
— da tvivlsom Ting tidt meer end Visshed saarer,
thi Sikkerhed er enten uden Hjælp,
eller i Tide kjendt derved helbredet —
opdag mig hvad paa een gang I vil si
og dog fortie.

Jachimo.

Havde jeg slig Kind
til mine Læbers Indsegl; slig en Haand,
som ved hvert Tryk det rorte Hjerte nødte
til Trostkaas Gød; sligt Mafyn, som til Dange
har taget mine Dines vilde Stirren,

nu her kun stadig: — skulde jeg (o Skjændsel!) af Læber savles saa almindelige som Capitolets Trapper? Haandtryk give den Haand, som Falskhed hærder, (hærdet som Hæm) ved Slæb og Meie)? speiles i et Die, saa nedrigt, væmmeligt, som Taagelyset af raaddden Talg ernært? Da var det billigt at alle Helveds-Plager skulde straffe slikt Uffald strar.

Imogen.

Jeg frygter, min Gemal har Bretland glemt.

Jachimo.

Ja, og sig selv. Ei jeg tilboielig til Sladder har forkyndt hans Verdens Udselshed; men Eders Naade har fra min stummeste Samvittighed op til min Tunge tryllet Sandhed frem.

Imogen.

Lad mig ei høre meer.

Jachimo.

O, Elskeligste!

Til Medynk Eders Uret har alt bragt mit Jnderste og gjort mig syg. En Dame, saa skøn og Arving til et Monarchi, som Konger kappes om: at blive blandet med Skjøger, leiede for Eders Penge! med usle, skrantne Lykkejægere, der lege med enhver Uffældighed, som Naadenhed Naturen laane kan! saa pesthygt Stof, som Gift kan selv forgifte! Hevn Eder, eller I er ei Tyrstinde, og fra Jer høie Slægt udarter.

Imogen.

Hørne!

Hvorledes hørne? Dersom det er sandt,
(endstjondt mit Hjerte ei sig lader stusse
af mine Dren), men hvis det er sandt,
hvordan skal jeg mig hørne?

Iachimo.

Skulde jeg,

lig en Præstinde i Dianas Tempel,
imellem kolde Lagen hvile ene,
imens han bolttrer sig med alskens Skjeger,
til Trods for Jer, paa Eders Bænk? Nei, hørn det!
Jeg helliger mig selv til Eders Ombed,
meer ædel end den skændige Træfaldne,
og vil forblive fast i Eders Vanker,
saa taus som trofast.

Imogen.

Hei, Pisanio!

Iachimo.

Min Gylldning jeg paa Eders Mund besegler.

Imogen.

Vort! Jeg forbander mine Dren, som
saa længe har Dig hert. Hvis Du var ædel,
Du havde talt for Sandheds Skyld, ei for
en Hensigts Fremme, væmmelig som nedrig.
Du uret gjør en Mand, som er saa fjern
fra Din Beretning, som Du er fra Vren,
og søger Gunst hos En, der Dig foragter
som selve Djævelen. — Kom, kom Pisanio! —
Min Fader, Kongen, underrettes skal
om dette Angreb. Hvis han troer det ret,
at ved hans Hof en nærværende Fremmed kjælskaer
som i et romersk Bad, og her udfolder
sin Dyriskhed for os, da serger han

kun lidet for sit Hof og agter ringe
sin Datters Væ. — Kom Pisanio! —

Jachimo.

O, lykkelige Posthumus! Jeg siger,
den Tiltro, som Din Hustru har til Dig,
fortjener Din, og Din fuldkomne Godhed
gjengjælder hun. — I signet leve længe,
en Hustru til den Værdigste, som Jorden
har end betraadt, og I, hans Elskerinde,
kun skabt for denne Værdigste. Tilgiv mig:
om Jer Hengivenhed rodfæstet var
jeg ifkun vilde prøve. Eders Husbond
skal glædes ved Stadsfæstelsen. Han er
Sædeligheden selv: en saadan Helgen,
at han fortryller Alle trindt omkring sig
og vinder alle Hjerter.

Imogen.

J gjer Usigt?

Jachimo.

Lig en nedstegen Gud blandt Mænd han sidder;
han har et Høiheds Udtryk i sin Mine,
meer end en Dodelig. O, vredes ei,
glorværdigste Prindsesse, at jeg voved
at prøve Eder ved en falsk Beretning,
der høit har hædret Eders Dommeskraft,
lig Balget af saa sjelden en Gemal
som feiler ei. Min Kjærlighed til ham
forledte mig, men Guderne Jer skabte
heel ulig Andre: brodefæri. Tilgiv mig!

Imogen.

Alt vel. Hvad jeg formaaer ved Høffet Eders er.

Jachimo.

Oprigtigst Tak! Jeg havde næsten glemt

at bede Eder om en ringe Ting,
og vigtig dog, da den Jer Husbond angaaer:
jeg selv og flere adle Venner ere
Deeltagere deri.

Imogen.

Jeg beder, siig det.

Jachimo.

En heel Deel Romere og Eders Husbond,
— vor Binges bedste Hjar — har sammensludt
en Sum og kjøbt for Reiseren en Gave,
som jeg i Frankrig paa de Andres Begne
besørget har: skjent forarbejdet Guld,
Juveler sjeldne, af udmærket Værd. —
Da jeg er fremmet her, er det mig vigtigt
at de er sikke; vilde I dem tage
i Eders Værelse?

Imogen.

Ja; og jeg sætter
til Pant for dem min Værelse. Da min Husbond
har Deel i dem, saa skal de gjemmes i
mit Sovestue.

Jachimo.

De ere i en Koffert,
og fulgt af mine Folk jeg er saa dristig
at sende dem, ikkun for denne Nat;
jeg reise maa i Morgen.

Imogen.

O, nei, nei!

Jachimo.

Jeg maa, hvis jeg ei svigte vil mit Ord
ved at oprette Reisen. Jeg fra Gallien
gif over Havet, kun for efter Løfte
at hilse Eders Naade.

Imogen.

Tak for Meien;
men ikke bort i Morgen.

Iachimo.

O, jeg maa.

Derfor, hvis det behager Jer at fryde
Jer Gusbond med et Brev, da skriv i Aften.
Min Tid udløben er, og den er vigtig
for Gavens Hensigt.

Imogen.

Strax jeg skrive vil.

Send Eders Koffert: den skal worde gjemt
til I afhenter den. — Saa vær velkommen!

(De gaar.)

Anden Akt.

Første Scene.

En Plads udenfor Cymbelines Pallads.

Cloten og to Adelsmænd.

Cloten.

Var nogeninde en Mand saa lykkelig! Endskjøndt
min Kugle rerte Maalet, kom hans dog nærmere.
Jeg havde sat hundrede Pund paa min, og saa be-
brejder den Horeunge mig ovenikjøbet min Banden,
som om jeg havde laant mine Eder af ham og maatte
ei bruge dem efter eget Behag.

Første Adelsmand.

Hvad vandt han derved? J havde slaget ham Hovedet i Stykker med Eders Kugle.

Anden Adelsmand (affides.)

Derfom hans Forstand havde været lig dens, som slog ham, vilde den have lobet ud.

Cloten.

Naar en Mand har Lyst til at bande, bør da nogen Nærværende skjære Halsen af hans Eder; Hø?

Anden Adelsmand.

Nei, Mylord; (affides) men heller ikke studsø Dreng paa dem.

Cloten.

Gjerdømte Hund! — Jeg give ham Erstatning? Gid han havde været af min Stand!

Anden Adelsmand (affides.)

Saa havde han staaet som en Nar.

Cloten.

Der er intet i Verden jeg ærgres mig saaledes over, — Ganden tage det! Gid jeg ikke var saa adelig, som jeg er; de vove ikke at slaes med mig, for Dronningen, min Moders Skyld. Enhver Træl har Bugen fuld af Tægtning, og jeg maa gaar op og ned lig en Hane paa en Modding, som Ingen tør maale sig med.

Anden Adelsmand (affides.)

J er baade Hane og Kapun tillige.

Cloten.

Sagde Du Noget?

Anden Adelsmand.

Det er ikke passende at Eders Naade skulde tilfredsstille Enhver som J fornærmer.

Cloten.

Nei, det veed jeg; men det er passende, at jeg fornærmer mine Undermand.

Anden Adelsmand.

Ja, og det semmer sig kun ene for Eders Naade.

Cloten.

Det er ogsaa mine Ord.

Første Adelsmand.

Har I hørt tale om en Fremmed, som er kommen til Hoffet i Aften?

Cloten.

En Fremmed! og jeg veed Intet derom!

Anden Adelsmand (affides.)

Han er selv en meget fremmed Person, og veed Intet derom.

Første Adelsmand.

Det er en Italiener, og man siger, en af Leonatus's Venner.

Cloten.

Leonatus! en forviist Slynge! og denne er nok ogsaa saadan en, hvem han saa er. Hvem fortalte Jer om denne Fremmede?

Første Adelsmand.

En af Eders Naades Pager.

Cloten.

Er det passende at jeg gaaer ind for at see ham? Er der nogen Fornedrelse deri?

Første Adelsmand.

Jeg kan ikke fornedres, Mylord.

Cloten.

Ikke lettelig, troer jeg.

Anden Adelsmand (affides.)

J er en erklæret Daare, derfor kan J ikke fornædres ved at vedblive at være det.

Eloten.

Rom, jeg vil see den Italiener; hvad jeg idag har tabt i Kuglespillet vil jeg vinde fra ham i Alten. Rom, lad os gaae.

Anden Adelsmand.

Jeg følger strax.

(Eloten og første Adelsmand gaae.)

Alt saadan listig Djævel som hans Moder
sligt Usen skulde føde! Hun, en Dvinde
saa klog som trædst, og denne hendes Søn
fra Tyve kan ei drage To, og lade
tilbage Alten. — Stakkels troe Prindsesse!
Du himmelske Imogen, hvad Du lider!
En Fader, af Stedmoderen regjeret!
Hun lægger Snarer for Dig, og en Veiler
meer hadelig end Din Gemals Forviisning,
ja meer end selv den grusomme Skilsmisse
han tænker paa! Gid Himlens Magter slaae
en Bognberg om Din Hæd og beskytte
Din ædle Sjæl, som Dydens Tempel er!
gid snart Din Husbonds Gjensyn Dig maa fryde,
og hele Landet Dig som Dronning lyde!

(gaaer.)

Anden Scene.

Et Sovværelse; (paa den ene Side en stor Koffert.)

Imogen liggende i en Bog. Helene.

Imogen.

Hvem der? Helene?

Helene.

Hvad behager, Frue?

Imogen.

Hvad er vel Klokken nu?

Helene.

Hentimod Midnat.

Imogen.

Mit Dje blandes; jeg har læst tre Timer;
fold Bladet hvor jeg horte op. Til Sengs;
men tag ei Lyset bort. Lad det kun brande,
og hvis Du kan, da vaagn mig lidt før fire;
glem ei at kalde! Sønnen griber mig.

(Helene gaaer.)

D tag mig i Beskyttelse, I Guder!

For Trylleri og Mørkheds Frister

I vogte mig!

(Hun sover. Iachimo stiger ud af Kofferten.)

Alt Faarekyllingen

sin Sang istemmer. Mandens trætte Sjæl
begiver sig til Ro. Saaledes vor Tarquin
betraadte Sivets sagte, før han vaagned
den Kydsfæd, som han saared. — Cytherea,
hvor skøn Du er paa Leiet! Friske Lilie,
langt hvidere end Dit Lagen! Gid jeg turde! —
Et Kys, kun eet! — Rubiner uden Lige,
I smykke Læben! — Hendes Aande spreder
sin Bellugt overalt, og Lysets Flamme
mod hende bøier sig og titter under
de lukte Dielaag, før der at møde
det skjulte Lys, som under disse Vinduer
saa deiligt funkler: Azur i Snæe indfattet,
Det Blaa af Himlens laant! Nu til mit Bænk!
Til min Grindring jeg optegner Alt:

Saadanne Malerier — Vinduet der —
 og Sengens Pryd — Tapeter med Figurer —
 saa og saaledes — samt Historiens Indhold. —
 Blot et naturligt Tegn paa hendes Legem
 meer end ti tusinde Optegnelser
 af Huusgeraad mit Udsagn vilde styrke.
 O Sovn, Du Dødens Ake, lul Du hende!
 Gjør hendes Sandser lig et Monument,
 som paa et Gravsted hviler! — Vær Du mit!

(tager et Armbaand af hendes Arm.)

Alt løse let, som gordisk Knude svar! —
 Nu er det mit — og dette Tegn skal virke
 meer end den indre Stemme til at bringe
 ham til Ufsindighed. — — Paa venstre Bryst
 en Plet med Prikker, som de røde Draaber
 i Primlens hvide Bager. Dette Bidue
 har meer end Lovskraft, denne Hemmelighed
 vil nøde ham at træe jeg Rosen plukket
 og tog hans Gres Skat. — Alt nok! — Hvorfor
 skal jeg nedskrive det, som er indprentet
 dybt i mit Minde? — Hun har nylig læst
 Terei Kronik; Bladet foldet er
 hvor Philomel ophørte. — Jeg har nok: —
 i Kofferten igjen og Laaget i.
 Skynd Jer, I Rattens Gangere, at Dagning
 kan aabne Ravnens Blik! Min Sjæl har trygt;
 her Helved er, der Englen hviler trygt!

(Kloffen slaaer.)

En, to, tre. — Nu er det Tid!

(Lægger sig i Kofferten igjen.)

Tredie Scene.

Et Jorgemat udenfor Imogens Værelse.

Cloten og to Adelsmænd.

Første Adelsmand.

Eders Naade er den taalmodigste Mand ved Tab; den koldeste, som nogensinde slog et Es op.

Cloten.

Det kan bringe Enhver til Kulde naar man taber.

Første Adelsmand.

Men Enhver er ikke saa taalmodig og viser Eders Naades ædle Sindelag. J er særdeles varm og hidsig naar J vinder.

Cloten.

Binding giver Mod; dersom jeg kunde faae denne naragtige Imogen, skulde jeg have Guld nok. Det er næsten Morgen, er det ikke?

Første Adelsmand.

Dag, Eders Naade.

Cloten.

Gid den Musik vilde komme! Man har raadet mig at bringe hende Musik om Morgen; de sige, at det vil virke.

(Musikantere komme.)

Rom, spil op; dersom J kan trænge igjennem med Eders Spilleri, saa vil vi forsøge hvad Tungen kan udrette. Dersom Intet hjælper, saa lad hende ligge, men jeg slipper hende ikke. Først en meget fortræffelig, veludført Musik, derefter en underfuld sød Arie med beundringsværdig rige Ord: — lad hende saa overveie.

Sang.

Ved Himlens Port slaaer Lærken sine Triller,
Dg Phoebus sadler alt;

Han vander Hesten ved de Kilder,
som Duggen lagde i Blomstens Kalk,
og Morgenfruerne begynde

at lukke gyldne Dine op.

Alt fryder sig ved Dagens Nede,
derfor, min Dame fød, stat op!

Stat op, stat op!

Vel, gaa nu Jer Bei. Dersom dette trænger
igjennem, skal jeg betale Eder saa meget bedre; vir-
ker det ei, er det en Heil i hendes Dren, som hverken
Hestehaler eller Kattestrænge, ja ikke engang en Cas-
strat-Stemme ovenikøbet kan raade Ved paa.

(Musikanterne gaae.)

(Cymbeline og Dronningen komme.)

Anden Adelsmand.

Kongen kommer.

Cloten.

Jeg er glad ved at jeg var saa sildig oppe, thi
det er Marsagen til at jeg er saa tidlig oppe. Han
kan ikke andet end optage faderligt hvad jeg har
gjort. — God Morgen til Eders Majestæt og min
naadige Moder.

Cymbeline.

Her ved vor strenge Datters Der J varter?
Vil hun ei komme frem?

Cloten.

Jeg har beleiret hende med Musif; men hun værdiges
ikke at lægge Mærke til den.

Cymbeline.

Her ny er hendes Dindlings Landsforvisning;

hun har endnu ei glemt ham. Nogen Tid
maa til før hans Grindring at udslette;
saa er hun Eders.

Dronningen.

J bør takke Kongen,
som giver Jer hver Leilighed at vinde
hans Datters Gunst. Med snildt Anstændighed
J beile maa, og passe Tid og Sted;
ved Afslag Eders Iver bør tiltage,
og Jer Begeistring J maa vise ved
Bedholdenhed og stadig Lydighed.
Jkkun naar hendes Bud paa Afslag tyder,
J vorde føleløs!

Cloten.

Jeg føleløs, ei saa.

(Et Bud kommer.)

Budet.

Gesandten Cajus Lucius fra Rom
er nølig kommen hid.

Cymbeline.

En værdig Mand,
endstjøndt han kommer nu i fjendtlig Hensigt:
men det er ei hans Skyld. Vi ham modtage
med al den Ære, som hans Herre skyldes,
og glemme ei de ædle Tjenester
han har tilført os viist. Vor kjære Son,
naar J har Eders Elsterinde hilst,
følg Dronningen og os; vi har Jer nødigt
at tage mod Gesandten. — Kom, vor Dronning!
(Cymbeline, Dronningen, Adelsmand og Budet
gaar.)

Cloten.

Hvis hun er oppe, taler jeg med hende;

hvis ei, lad hende drømme. — Med Forlov!

(Banker.)

Jeg veed at hendes Dvinder er om hende:
hvad om jeg fodrer en af deres Hænder?
Guld kjober ofte Udgang; ja, og gjer
falsk mod sig selv Dianas Jægermester,
saa at mod Skyttens Skjul han jager Dyret.
Guld dræber ærlig Mand og redder Tyven,
ja hænger stundom Tyv og ærlig Mand.
Hvad skal jeg gjøre? En af hendes Dvinder
jeg vil udkaare til min Advokat,
thi selv forstaaer jeg ikke dette Virvar.

(Banker.)

(En Dame kommer.)

Damen.

Hvem banker der?

Cloten.

En Adelsmand.

Damen.

Si Andet?

Cloten.

En fornem Dames Son.

Damen.

Det mere er,
end Mangen sig kan bryste af, hvis Stræder
er dyr som Eders. Hvad befaler I?

Cloten.

Din Frue heel og holden; er hun færdig?

Damen.

Ja, til at blive paa sit Bærelse.

Cloten.

See, her er Guld; sælg mig Jer gode Mening.

Damen.

Mit gode Rygte? eller skal for Andre
jeg Jer betænke med en gunstig Dom?

(Imogen kommer.)

Cloten.

God Morgen, skjenne Søster. — Eders Haand!

Imogen.

God Morgen, Prinds! I har for megen Moie,
for kun at kjøbe Uro; thi min Tak
vil sige Jer, at jeg paa Tak er fattig
og ingen spare kan.

Cloten.

Dog sværger jeg: jeg elsker.

Imogen.

Det, uden Eder, er mig ligegyldigt;
men naar I sværger bliver Jer Belønning,
at jeg ei agter det.

Cloten.

Det er ei Svar.

Imogen.

Men for I ei skal troe jeg taus samtykker,
jeg tale maa: jeg beder Eder, spar mig.
Jeg Eders Kjærlighed ifkun med Kulde
gjengjælde kan, og En med Eders Klogskab,
som kjender Dverbærelse saa noie,
ker vise den.

Cloten.

I slig Affindighed
at slippe Jer, var Synd: det vil jeg ei.

Imogen.

Affindige er Daarer ei.

Cloten.

I kalder

en Daare mig?

Jmogen.

Ja, da jeg er affindig.

Var fœielig, og jeg er ei affindig;
det begge læge vil. Det smerter mig,
at J mig bringer til ved megen Tale
at glemme Dwindens Pryd; men viid bestemt,
at jeg, som selv mig kjender, her forkynder
i fuld Oprigtighed jeg ei Jer skjotter
og mangler Kjærlighed i saadan Grad,
at jeg maa tilstaae at jeg hader Eder;
men bedre var det at J følte det,
end jeg, at bryste mig deraf.

Cloten.

J synder

imod den Lydighed J skylder Kongen;
thi Pagten mellem Eder og hiin Usling,
— hiin Betler-Kjeltring, født med Levninger
af Hoffets Affald — det er ingen Pagt,
og skjøndt det tilstaaes kan i lave Stænder,
— dog hvo er lav som han? — at knytte Sjæle
(hvor der er ikke meer Afhængighed
end Tiggerungens) ved selvbundne Knuder,
saa hindres fra slig Frihed J ved Fordringen
J har paa Kronen; J maa ei besudle
dens Kostbarhed ved Pagt med nedrig Slave:
en Træl i Tjenerdragt, ei Kjørtlen værd,
en Huuskarl, neppe det.

Jmogen.

Forvorpne Skurk!

Var Du en Søn af Zeus, og intet Mere
end det Du er, var Du ei værd at være
hans Staldkarl. Nei, Du var opheiet nok,
selv til Misundelse, ifald i Forhold
til Dine Dyder Du blev udnævnt til

hans Riges Bøddelsknekt, ja, derved hædret; —
thi Lykken var for stor.

Cloten.

Ham Taager raadne!

Imogen.

Hans største Vanheld er at vorde nævnet
af saadan Mund. Og uslept Klædebon
som har berørt hans Legem er meer kostbart,
hvad mig angaaer, end alle Dine Haar,
blev de end Mænd som Du. — Pisanio! —

(Pisanio kommer.)

Cloten.

Hans uslept Klædebon? For Djævelen —

Imogen.

Gaa øiebliklig hen til Dorothea —

Cloten.

Hans Klædebon?

Imogen.

En Nar har drillet mig;
dog angstet meer end vredet. — Ved Du hende
at søge en Jubeel, som jeg fra Armen
— for stjedesløs — har tabt. Den var Din Herres.
A Guder! For et Kongeriges Indkomst
jeg vil ei miste den. Det synes mig,
at jeg den saae imorges; sikkert veed jeg,
at jeg iastes havde den paa Armen.
Jeg kysset den, og haaber ei den vandred
til min Gemal, for ham at sige at
jeg Andet kysset har end ham.

Pisanio.

Den findes nok.

Imogen.

Det haaber jeg.

(Pisanio gaaer.)

Cloten.

J har fornærmet mig. —
Hans uslest Klædebon?

Imogen.

Saa sagde jeg.
Kald Vidner, hvis det bringes skal for Retten.

Cloten.

Jeg Eders Fader underrette vil.

Imogen.

Og Eders Moder; hun er min Veninde:
Jeg veed hun tænke vil om mig det Værste.
Saaledes jeg forlader Jer, af Alle
forfulgt og efterstræbt.

Cloten.

Jeg hevnes vil. —
Hans uslest Klædebon? — Vel, vel.

Fjerde Scene.

Rom. Et Bærelse i Philarios Huus.

Posthumus og Philario.

Posthumus.

Frygt ei; jeg ønsker at jeg var saa vis
at vinde Kongen, som paa hendes Ære.

Philario.

Hvad Midler vil I gribe til mod ham?

Posthumus.

Slet ingen; jeg maa ikkun Tidens Verlen
afvente; skjæve under Vintrens Frost,
imens jeg til mit Solskins Dage længes.
I dette Frygtens Haab jeg ikkun svagt
gjengjælder Eders Venskab; svigter det,
da døer jeg Eders Skyldner.

Philario.

Eders Bønſkab

og ædle Dmgang vederlægger Alt.

Nu Eders Konge har ſaaet Budſkab fra den vældige Auguſtus. Cajus Lucius til Bunds ſin Dont udretter, og jeg troer han tilſtaaer vil den manglende Tribut og mindes Rom, hvis Ihukommeliſe er endnu friſt i Saaret.

Poſthumus.

Dog jeg troer,

-- ſkjøndt jeg ei Statsmand er og neppe blier det — at dette bringer Krig; og før I hører at Hæren ſom i Gallien ſtaaer har landet i uforſagte Bretland, end ſaaer Budſkab om nogen Hvid betalt; thi Englands Mænd er ei ſom før, da Julius Caſar ſmiilte ad deres Genfold, men ei deres Mod ſandt værd et rynket Bryn. Nu deres Krigstugt, med Modet blandet, deres Alvindsmænd bevife vil at de er nu et Folk, ſom ſtedſe ſkrider fremad.

(Zachimo kommer.)

Philario.

See! Zachimo!

Poſthumus.

Den rafke Hjort har draget Jer til Landet, og alle Vinde kyſed Eders Seil og hvirvled Snekken frem.

Philario.

Velkommen vær!

Poſthumus.

Det Svar I ſil jeg haaber har paafkyndet den ſnelle Reife hjemad.

Jachimo.

Eder's Hustru
er nær den Skjønneste jeg end har seet.

Posthumus.

Den Bedste og; lad ellers hendes Skjønhed
til Skue staae og friste falske Hjerter,
og blive falsk med dem.

Jachimo.

Her Breve er.

Posthumus.

Alf frydsuldt Indhold haaber jeg.

Jachimo.

Kan være.

Philario.

Var Cajus Lucius ved Britaniens Hof
da I var der?

Jachimo.

Han dengang ventet var,
men ei ankommen.

Posthumus.

Alt er endnu vel. — —

Har Stenen vanlig Glands? hvad heller er den
for slet for Eder?

Jachimo.

Hvis jeg havde tabt den,
da havde jeg fortabt dens Værd i Guld.
Jeg reiste nok engang saa langt, kun for
een Nat af saadan yndig Korthed,
som min i Bretland var; Jer Ring er tabt.

Posthumus.

Juwelen var for haard.

Iachimo.

Paa ingen Maade,

da Eders Hustru var saa bled.

Posthumus.

Spog ikke

med Eders Tab; jeg haaber at I veed
vi Benner ei vedblive kan.

Iachimo.

Vi maae,

ifald I holder Ord. Hvis jeg ei havde
bragt Kundskab om Jer Hustru, tilstaaer jeg
det uafgjort; men nu jeg mig fremstiller
som den der hendes Ære vundet har,
samt Eders Ring, og dog jeg strafles er,
da jeg har handlet efter begges Villie.

Posthumus.

Hvis I beviser klart, at I har nydt
min Hustrues Gunst, da er min Haand og Ringen
Jer Eiendom; hvis ei, Jer lave Mening
om hendes Ære vinder eller taber
mit eller Eders Sværd, og eierløse
maafsee de gives hen til hvo dem finder.

Iachimo.

Bevise, som til Tro maae lede, ville
dertil Jer bringe. Deres Sandhed jeg
med Ed bekræfter; dog jeg haaber I mig
derfor fritager, ifald ei fornødent
I finder det.

Posthumus.

Jar fort!

Iachimo.

Først hendes Kammer,

(hvor jeg tilstaaer at jeg ei ser, men nød

det som var Baagen værd,) Tapeterne af Sølvs og Silkes, hvori var indvirket Cleopatra, da hun sin Romer mødte, og Cydnus, over Bredden søulmende, af Stoltthed, eller for hiin Mængde Snekker: saa rigt, saa herligt udført at det kæmped imellem Pragt og Konst. Til stor Beundring det sjældent var og rigtigt udarbejdet: Et saadant Liv i Alt —

Posthumus.

Ja, det er sandt; dog sligt af Andre, eller mig, J gjerne kan have hørt.

Jachimo.

Men fleer Omstændigheder maae styrke mit Beviis.

Posthumus.

Ja, rigtigt; ellers vil Ederes Hre krænkes haardt.

Jachimo.

Kaminen

staaer syd i Værelset; en kydst Diana i Badet pryder den. Jeg aldrig saae saa talende Figurer; Konstneren gif i Naturens Tjød og overgif den: der mangled blot Berørgelse og Nænde.

Posthumus.

Det kan J ligeledes have hørt, da det er meget omtalt.

Jachimo.

Kamrets Loft

med gyldne Cherubimer ziret er; Kaminen bæres (nær jeg havde glemt dem)

af to Selv-Ameriner, som sig helde
til Falken let og hvile ifkun paa
den ene Fod.

Posthumus.

Om hende Talen er. —

Det tilstaaes I kan have seet Alt dette,
(Tak Jer Gufommelse.) Beskrivelsen
om Alt i hendes Kammer siikrer ei
Jert Væddemaal.

Jachimo.

Da, hvis I kan, bliv bleg!

(tager Armbaandet frem.)

Tillader I jeg luster dette Armbaand!

Nu er det skjult igjen; det vies skal
til Eders Diamant.

Posthumus.

O Jupiter! —

Lad mig end eengang see det; ja — det er
det, som jeg hende gav.

Jachimo.

Jeg hende takker;

hun tog det fra sin Arm. End seer jeg hende,
hvor hendes Ynde Gaven selv forringed
og dog forhoied den; hun gav og sagde:
„jeg engang skatted det.“

Posthumus.

Maaskee hun Eder

gav det til mig.

Jachimo.

Saa; skriver hun det? Gjer hun?

Posthumus.

O, nei, nei; det er sandt. Tag ogsaa denne;

(giver ham Ringen.)

det er en Basilisk, hvis Syn mig dræber! —
 Med Gren bort, hvor der er himmelsk Skjønhed,
 med Trostak, hvor der er en anden Mand!
 Lad Dvinden werde sine Løfter tro
 som hun er tro sin Dyd, og det er Intet:
 o, falsk i heiest Maade!

Philario.

Vær taalmodig;
 tag Eder's Ring igjen, end er den Eder's.
 Sandsynligt har hun tabt det; eller ogsaa,
 hvem veed om en af hendes Dvinder ei
 bestukken har det stjaalet.

Posthumus.

Meget sandt;
 saa er det, haaber jeg. Ha, hid med Ringen!
 Giv mig et Tegn end meer beviseende,
 et Legems-Tegn; thi dette stjaalet er.

Jachimo.

Ved Jupiter, fra hendes Arm jeg fik det.

Posthumus.

Han sværger; her, ved Jupiter han sværger!
 O, det er sandt, tag Ringen. Jeg er vis paa
 hun kunde det ei tabe; hendes Tjenere
 er troe og svorne; de bragt til at stjæle?
 Og af en Fremmed? — Nei; han fik sin Billie.
 O, altfor klart beviist er hendes Utugt. —
 Hun kjøbte Skjogenavnet saare dyrt! —
 Der, tag Din Løn; gid alle Helveds Aander
 sig dele mellem Eder!

Philario.

Vær taalmodig!
 Gi stærkt nok er Bevist, ser at troes
 af Een saa sikker paa —

Posthumus.

Tal ei derom: —

Hun var hans Vole.

Jachimo.

Derjom I endnu

er ei tilfreds, da under hendes Bryst
— hvor værd at trykkes — er en spættet Plet,
ret stolt af denne Bolig. — Ved mit Liv,
jeg kysked den og hungred sieblisklig,
skøndt overmættet, efter mere Nyden.
Erindrer I hiin Plet?

Posthumus.

Ja, den stadfæster

en anden Plet, som kan udsylde Helved,
var der kun den.

Jachimo.

Vil I ei høre mere?

Posthumus.

Spar Eders Regnekunst; tal ei hvor ofte: —
Gengang, en Million.

Jachimo.

Seg sværger.

Posthumus.

Engen Eder!

Hvis I vil sværge det var Loan, da lei I;
og jeg vil dræbe Dig, isald Du nægter
at jeg er Hanrei.

Jachimo.

Seg benægter Intet.

Posthumus.

Gid hun var her, da sonderrev jeg hende!
Jeg rejse vil og gjøre det; — ved Hoffet,
for hendes Nader, vil jeg handle —

(gaaer.)

Philario.

Ganske
 Fornustens Brug berøvet; — J har vundet!
 Vi følge ham, og Diebliffets Harne
 bortvende fra ham selv.

Jachimo.

Ja, Hjertens gjerne.

Femte Scene.

Et andet Bærelse.

Posthumus (ene.)

Kan Mænd ei skabes uden at en Qvinde
 skal have Deel deri? Uægte Born
 vi Alle er, og den høist ædle Mand,
 jeg kaldte Fader, var jeg veed ei hvor
 da jeg blev formet. Anden Myntemester
 har præget mig, og dog min Moder syntes
 sin Tids Diana som min Hustru sin,
 høit over alle Qvinder. Hevn, o Hevn!
 J løvlig Nyden hun indskrænked mig
 og bad om Skaansel, med en Blyjsomhed
 saa selv Saturnus alderstegen kunde
 derved opvarmes og jeg troed hende
 kyss som nyssfalden Snee. O, alle Djæble!
 Den gule Jachimo har i en Time,
 ja mindre — strax — maaffee han talte ei,
 men lig en oldensjed, germanist Dene
 freg Oh, og steg — og fandt ei anden Modstand
 end den han ønsked sig. O gid jeg kjendte
 i mig blot Qvindens Deel! J Manden findes
 Tilboielighed ei til Vast: den gif i Arv
 fra Qvinden. Mærk: — Usandhed hendes er,
 Bedrag er hendes, Smigreri er hendes,

og Hvernelyst og fule Tanker hendes,
 Ergjerrighed og Stoltthed, Havesyge,
 Bagtalelse, løsagtig Længsel, Verlen,
 hver Feil som nævnes kan, som Helved kjender,
 tildeels, om ikke ganske, ere hendes;
 ja selv i Lasten er de ei bestandige,
 men skifte den, som har Minuttets Alder,
 for en kun halv saa gammel. Jeg forbander
 og affkyer dem, — af Had jeg beder til
 det efter deres Villie maa gaae;
 thi bedre kan ei Dævle selv dem plage.

Credie Akt.

Første Scene.

Britanien, Sal i Cymbelines Pallads.

Cymbeline, Dronningen, Cloten og Lorder
 komme fra den ene Side; Cajsus Lucius og
 Følge fra den anden Side.

Cymbeline.

Nu sig, hvad vil Augustus Cæsar es?

Lucius.

Da Julius Cæsar — som i Manges Minde
 end lever, og saalænge Dren, Tunger
 kan høre og kan tale, leve vil —
 var seirende i Bretland her, Din Dnkel
 Cassibelan — af Cæsar roest ei mindre
 end han fortjente det — for sig og Afkom

bevilged Roma trende tusind Pund
i aarlig Skat, som i den sidste Tid
er ubetalt.

Dronningen.

Og før at dræbe Uldren
blier stedse saa.

Cloten.

Der bliver mange Keisere,
før nok en Julius. Britanien er
en Verden for sig selv; vi ei betale
for Lov at bære vore egne Klæder.

Dronningen.

Den Leilighed, hvorved han dengang tog,
vi have nu før at tilbagetage.
Mind Dig, min Konge, Dine hvide Fædre,
vor Des medfødte Tapperhed; den stander
lig Neptuns Have vogtet og omgjerdet
med steile Klipper og med vrede Bølger,
med Sand, hvor Fjendens Snekker ei kan flyde,
men suges ned til Toppen. Cæsar gjorde
et Slags Erobring her, men pralte ei med
sit komme, see og seire; nei, med Skam
(den første som ham handte) blev han dreven
to Gange fra vor Strandbred, og hans Snekker
— Uvidenhed dem styred — sonderslagne,
lig Egeskaller paa den vrede Bølge,
mod vore Klipper, og af Fryd derover
Gassibelan den tappre (som var nærved
— o Skjæbne-Verling — Cæsars Sværd at vinde)
lod Glædes-Jld i Luds By brande hoit,
og Britten kryste sig af Mod.

Cloten.

Alt nok; der bliver ikke mere nogen Skat be-
talt; vort Kongerige er stærkere nu end dengang, og

som jeg sagde før, der er ikke flere saadanne Keisere. Andre af dem kan vel have krumme Næser; men saa stærke Arme har ingen.

Cymbeline.

Søn, lad Din Moder tale.

Cloten.

Der er endnu mange af os, der kan gribe lige saa fast som Cassibelan. Jeg siger ikke at jeg er iblandt dem, men jeg har ogsaa en Haand. Hvad Skat? Hvorfor skulde vi betale Skat? Dersom Cæsar kan skjule Solen for os med et Teppe, eller putte Maanen i sin Lomme, vil vi betale ham Skat for Lyset; ellers ingen Skat, forstaaer I?

Cymbeline.

I vide maa: til Romerne med Vold udpresset denne Skat, vi vare frie; men Cæsars Vreslyge saa opsvulmed, at Verdens Sider den omfattede vilde.

Han mod al Ret i dette Nlag os smedede, og atter at afkaste det vel anstaaer det Krigerfolk vi regne os at være.

Din Cæsar sig: Han vi nedstamme fra var den Mulmutius, som gav os Love, hvis Brug Din Cæsars Sværd forstyrret har; men dem at gjenoprette og befæste af al vor Magt vort Mod og Stræben er, om end sig Roma ærgrer. Mulmutius den første var i Bretlands Rige, som sin Jæse med den gyldne Krone jired og Konge kaldte sig.

Cajus.

Det smerter mig

at jeg erklære skal Augustus Cæsar,
— den Cæsar, som behersker flere Konger

end Trælle Du kan tælle — for Din Fjende.
 Modtag det da fra mig: Krig og Fordærvelse
 i Cæsars Navn jeg Dig forkynder her;
 hans Brede Dig vil knuse. Saa udfordret,
 modtag min Tak.

Cymbeline.

Velkommen er Du, Cæsar!

Din Cæsar gav mig Ridderflag; min Ungdom
 tilbragte jeg hos ham, vandt hos ham Ære,
 som, da han vil med Magt den røve atter,
 jeg til det Yderste forsvare bor.
 Jeg sikkert veed, Panonier og Dalmatier
 til Friheds Kamp sig ruste; hiint Exempel,
 hvis ei det fulgtes, viste Britten frygtssom —
 det Cæsar ei skal finde.

Lucius.

Daad bør tale.

Cloten.

Hans Majestæt byder Eder velkommen. Bliv
 hos os en Dag eller to, eller længere. Derfom I siden
 vil søge os paa andre Maader, skal I finde os i
 vort Saltvands Belte. Hvis I kan slaae os derfra,
 er det Eders; hvis I falder i Forsøget, ville vore
 Krager leve saameget bedre derved, og dermed er der
 en Ende paa Sagen.

Lucius.

Sær vel.

Cymbeline.

Jeg veed Din Herres Villie, og han min;
 i øvrigt vær velkommen!

(gaaer.)

Anden Scene.

Et andet Bærelse.

Pisanio (ene.)

Hvad! Egtebrud? Hvi nævnes ei Uhyret,
 som har anlagt hende? — Leonatus!
 Hvad fremmed Smitte har befængt Dit Dre?
 Hvad falsk Italiener, giftigtunget
 som giftbehandling, har formaaet min Herre
 til sliq Lettroenhed? Hun utro? Nei!
 Hun straffes for sin Troskab og maa lide
 — Gudinde meer end Kvinde lig — et Angreb,
 som mindre Dyd besejred. O min Herre,
 lav er Din Tænkemaade nu mod hende,
 lav som Din Skjæbne hidtil. — Myrde hende?
 Som Følge af den Troskab, hvormed jeg
 adlød Dit Bud? — jeg hende — hendes Blod? —
 Er det saaledes man er ivrig Tjener,
 saa er jeg ei tjenstivrigh. Seer jeg ud til
 saaledes Menneskelighed at fattes,
 som sliq Daad forudsætter? (læser) „Gjør det. Brevet
 „jeg sendte hende Leilighed Dig giver
 „paa hendes eget Bud.“ Fordømte Blad,
 som Blækket paa det sort. Du Folesløse!
 Medsporen i hiin Daad, Du synes dog
 udbvendig saa uskyldig. See, hun kommer!
 Jeg lader som mig Intet var befalet.

Imogen (kommer.)

Hvad Nyt, Pisanio?

Pisanio.

Min adle Frue,
 her fra min Herre er et Brev.

Imogen.

Fra hvem?

Din Herre? Det er min. Fra Leonatus?
 I Sandhed, grundlærd var den Aftrenom,
 der kjendte Stjernens Gang som jeg hans Skrift:
 for ham laa Fremtid aaben. Gode Guder!
 Lad det Indsluttede om Kjærlighed,
 om Helbred og Tilfredshed handle kun.
 Dog lidt det smerte ham at vi er skilte:
 den Sorg er lægende; den er af dem,
 som styrke Kjærlighed; — kun den han kjende!
 Tillad mig, Bør: — I Bier, varer signede,
 som danned denne Hemmeligheds Laas!
 Gi Elskeren og den gjeldbundne Mand
 eens agte Eder: ham I fængsle, mens
 I luttret Elskers Blade sammenføie. —
 Godt Nyt, I Guder!

(læser.)

„Retfærdigheden og Din Faders Brede, dersom
 han greb mig inden sit Riges Grændser, kunde ikke
 være saa grusomme imod mig, som Du, Elskeligste
 af alle Skabninger, ifald Du ikke opliver mig med
 Dit Dies Blik. Vid: jeg er i Cambria, i Milford-
 havn. Folg hvad Din Kjærlighed indskyder Dig.
 Saaledes ønsker Han Dig al Lyksalighed, som forbli-
 ver sit Løfte tro og, tiltagende i Kjærlighed, Din
 Leonatus Posthumus.“

O, en bevinget Hest! — Pisanio, her,
 han er i Milfordhavn! Læs, og fortæl mig
 hvor langt der er didhen. Naar man sædvanlig
 en Uge bruger, kan da jeg ei glide
 derhen en Dag? Min troe Pisanio,
 hvo langes kan som jeg at see Din Herre?
 Vel langes! — men dog mindre — ei som jeg,
 dog langes — men svagere — o, ei som jeg;
 jeg langes grændseles. — O, sliig mig, sliig

(Elskovs Raadgiver Dret fylde maatte til Høresandsen vælges) hvor langt er der til dette kjære Milford? Midlertid siig mig hvorledes Bales blev saa heldig at eie saadan Havn? Men fremfor Alt, hvorledes stjaale vi os bort, og finde Undskyldning for det Gub vi gjør i Tiden paa Reisen did og hid? Dog allerførst, hvorledes komme did; thi hvorfor skulde Undskyldning fødes for dens Marsag avles? Det vi afgjøre siden. Siig mig, tal! Hvormange Sneje Miil kan vi vel ride fra Time indtil Time?

Pisanio.

Imellem Sol og Sol
en Snees er nok for Eder; ja for meget.

Imogen.

Hvad? Den som reiser til sit Rettersted gaaer fastere. Om Bæddeløb jeg hørte, hvor Hestene med Lethed snelt som Sandet i Timeglasset løbe. O hvad Daarskab! Bed Helena paadigte sig en Sygdom, — siig, hun vil til sin Fader hjem, og skaf mig en Ridedragt, ei bedre end sig sommer en Landmands Hustru.

Pisanio.

Men betænker I — —

Imogen.

Jeg fremad seer, til høire, venstre ei, ei Følgerne; de hyllet er i Taager jeg ei kan gjennefsue. Skynd Dig bort, gjør som jeg bad Dig og modsig mig ei: tilgængelig er ickun Milfords Wei.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Wales. Sjergegn med en Hule.

Belarius, Guiderius og Arviragus.

Belarius.

En vakker Dag i frie Luft for dem
hvis Dag er lavt som vort! Bei Eder, Drenge!
Den Dør Jer lærer at tilbede Himlen
og boie Jer til Morgnens hellige Andagt.
Monarkers Porte hvælved' er saa høit,
at Kæmper opreist gaar igjennem dem
med frække Turban*), uden Sol at byde
dens Morgen-Hilsen. Hil Dig, skønne Himmel!
Vi boe i Klippen, men see op til Dig
med mere Grefrygt end de i Borgen.

Guiderius.

Vi hilse, Himmel, Dig!

Arviragus.

Vær hilset Himmel!

Belarius.

Nu til vor Jagt. Paa Klippen J, thi unge
er Eders Been; jeg bliver her paa Sletten.
Betænk naar J mig see en Krage lig,
at Standpunkt kun forstørrer eller mindsker;
der skal J minde Eder mine Taler
om Prindser og om Krigerlist, om Hoffet,
hvor Daad er Daad ei for saavidt den øves,
men som dens Udfald er. Alt fatte dette
Fordelte yder os af Alt vi see,
og ofte til vor Trost vi finde skal

*) Til Joreskillingen om en Kæmpe knyttede sig paa den
Dag altid en Turban.

Skarnbassen mere sikker i sit Gul,
 end en bevinget Drn. D, dette Liv
 for ædelt er til Frygt for Lykke=Verlen,
 for rigt for at henleve det med Smaating
 og altfor stolt for borget Silkepragt: —
 vel bræmmet Hofmand hilser Krammeren,
 dog i hans Skyldbog staaer han; saa ei vi.

Guiderius.

J taler af Erfaring: Vi Hjarløse
 fra Neden aldrig løstet Vingen, kjende
 kun Hjemmets Lust. Hvis roligt Liv er bedst,
 er dette Liv vel bedst; — for Dig beqvemt,
 hvis Syn er skærpet, og det stemmer med
 Din stive Alder; men for os er det
 en Celle for Uvidenhed og Genfold,
 et Fængsel for en Skyldner, som ei rober
 at krænke Grændsen.

Arviragus.

Hvorom skal vi tale
 naar vi er vordne gamle, naar December
 i Mørket slaaes af Vind og Regn? Hvorledes
 skal vi i frosne Hvalving her bortsnakke
 de kolde Timer vel. Vi Intet saae,
 vi dyriff ere, snue til Rov som Ræven
 og krigeriske som Ulven for vor Føde;
 vort Mod er kun det Flygtende at jage,
 vort Buur vor Kirke, hvor, lig fangen Fugl,
 vor Trældom vi lovsynge.

Belarius.

Hvilken Tale!

D, kjendte Du blot Stadens lede Nagen
 af dyrefjæbt Erfaring? Hoffets Konster,
 at slippe som at holde svære; Toppen
 at naae er sikkert Fald, saa slibrig Veien

at Frygt som Fald er haard! — Og Krigen's Moie!
 Med vild Begjærighed at søge Faren
 i Urens Navn, som dræbes i Forsøget
 og faaer saa tidt et rygtesværtet Minde,
 som ædel Vandel lastes! Ja, heel ofte
 Stordaaden lønnes smaat, og hvad er værre,
 Bagvaskeren maa smigres. Verden kan
 det lase i mit Livsløb, thi mit Legem
 med Romersværd er mærket og mit Rygte
 var engang herligt. Cymbeline mig elsked;
 kom Helt paa Tale var mit Navn ei fjernt:
 Dengang jeg var et Træ, hvis Grene bugned
 af gylden Frugt; men i een Nat en Storm,
 hvad eller Plyndring — kald det hvad I vil --
 berøved mig min Høft, ja hvert et Blad,
 og lod mig nogen i Uveiret staae.

Guiderius.

Uffikre Gunst!

Belarius.

Min Feil var kun, I veed det,
 at tvende Riddinger, hvis falske Sed
 mit Uresord besejred, svore paa
 at jeg med Romerne i Forbund stod:
 og Landsforviisning fulgte. Tyve Aar
 har denne Klippeegn min Verden været,
 hvor jeg i ærlig Frihed levet har
 og afbetalt meer Gudsfrygts-Gjæld til Himlen,
 end i al fordums Tid. — Nu op paa Fjeldet;
 ei dette Jagtsprog er. Hør, den som fælder
 det første Bildt skal være Festens Herre,
 de andre Tvende varte skal hans Vink.
 Vi vil ei frygte Giften, som har hjemme
 i Borg og Slot. Jeg moder Jer i Dalen.

(Guiderius og Arviragus gaar.)

Hvor svært det er Naturens Gnist at skjule!
 De Drengs veed ei de er Kongesønner,
 ei ahner Cymbeline at end de leve:
 de troe de mine er, og, skjendt opfostrede
 i denne Hule, hvor de maae sig boie,
 naaer Tanken dog til Borgens Tag. Naturen
 dem lærte selv den mindste Ting at skue
 fra et ophoiet Standpunkt. Polidor,
 Britaniens og Cymbelines Arving,
 hvem Faderen Guiderius har kaldt:
 I Guder, naar jeg fra trebenet Stol
 ham mine Krigsbedrifter vil udmale,
 hans Land i min Historie da flyver,
 og siger jeg: „Saaledes faldt min Fjende,
 saa satte jeg min Fod paa Nakken af ham,“
 da rødmer Fyrste-Blodet smukt hans Kind,
 han strækker sine Sener, hans Gebærder
 udmale mine Dåd. Hans Broder Cadwal
 (Arviragus tilforn) paa lige Maade
 min Tale giver Liv og klart udtrykker
 sin egen Tankemaade. — Hør, de jage: —
 O Konge, Himlen og mit Hjerte veed
 at uretfærdig Du mig landsforviste;
 da Dine Børn, kun to og tre Aar gamle,
 jeg raned, for Dit Alfom Dig at røve
 som Du mig reved Alt. — Euriphile!
 Du fostred dem! De troe Dig deres Moder,
 og daglig hædre de Din Grav. Mig selv,
 som engang Morgan kaldtes, de antage
 for deres Fader. — Bildtet er opjaget!

Fjerde Scene.

Nærved Milfordhavn.

Pisanio og Imogen.

Imogen.

Du sagde mig, dengang vi steg af Hesten, at vi var nær. — Min Moder saa ei længtes at see mig første Gang, som jeg. — Pisanio, Mand! hvor er Posthumus? Du stirrer vildt; hvorpaa nu tænker Du? Hvi fra Dit Indre saa dybe Sukke? I et Maleri, der ligned Dig, man vilde finde Radsel betegnet, som ei Ordet finde kan. Forjag dog denne Frygt, at Banvid ei min Hjerne overvælder. Hvad er hendet? Hvi rækker Du mig det Papir med saadant ukjærligt Die? Er det Sommernyt, da smil først til det; er det vinteragtigt, da passer godt Dit Blik? — Min Husbonds Haand! — Den fule Romer har ham overlistet; hans Liv i Fare er. Tal Mand! Din Tunge det Bæste kan formilde, som mig dræbte ifald jeg læste det.

Pisanio.

Au, læs dog, læs;
og I skal finde mig, fordømt af Skjæbnen,
den meest uhyggelige Mand.

Imogen (læser.)

Din True, Pisanio, har været min Egteseng
utro, og Beviset derfor ligger blødende i mig. Jeg
taler ikke efter svage Formodninger, men ifølge Bevi-
ser, ligesaa stærke som min Sorg og ligesaa visse som
min forventede Havn. Denne Deel, Pisanio, maa
Du udrette for mig, dersom Din Trostak ikke er

smittet ved Bruddet paa hendes. Lad Din egen Haand berøbe hende Livet; jeg skal give Dig Leilighed dertil i Mildfordhavn: i den Hensigt har hun faaet Brev fra mig. Versom Du frygter for at støde til og give mig sikkert Beviis paa at det er skeet, er Du hendes Banæres Kobler og ligesaa utro imod mig som hun.

Pisano.

Hvi skal jeg drage Sværdet? Alt Papiret har hende dræbt. — O nei, det er Dagvaskelse, hvis Eg er skarpere end Sværd, hvis Tunge forgifter Milens Engle selv, hvis Aande paa Vinden rider og hvert Verdens Hjørne belyser. Konger, Dronninger og Hofmand, Matrener, Moer, ja selve Gravens Løndom hiin Sugorm fuult angriber. — Nu, hvor gaar det?

Imogen.

Ham utro! Hvad er det at være utro? Alt slumre vaagen og at tænke paa ham? Alt græde Natten hen? Naar Sovn indtræder, da fare op i angstfuld Drom om ham — og vaagen skrike sig? Er det Ultroskab? er det?

Pisano.

O, Ulyksalige!

Imogen.

Jeg falsk!

Vær Vidne Din Samvittighed! — Iachimo, dengang Du ham besyldte for Ultroskab, Du ligned en Misgjerningsmand; maaftue jeg nogen Uret gjorde Dig. — En spraglet Italienerinde har forført ham! — Et Klædebon af Moden er jeg Arme, men dog for rig til Hængen hen paa Knagen; jeg maa opsprættes. O tilintetgør mig!

Vort Kjens Forræder Mandens Eder er!
 Hvert aabent Blik skal ved min Husbonds Trafsald
 betragtes som et Skjul for Middingsdaad:
 ei hjemme hvor det viser sig, men baaret
 kun som en Loffemad for Qvinden.

Pisanie.

Her mig!

Imogen.

Som i Ueneas's Tid den sanddrue Mand
 blev holdt for falsk lig ham: som Simons Graad
 vanæred Fromheds-Taaren og beroved
 den sande Sorg Medlidenhed, saaledes
 Du, Posthumus, gjør Urligheden mistænkt.
 Ved dette Feiltrin vil alt Edelt ansees
 som falskest Meeneed selv. — Kom, vær Du ærlig;
 udret Din Herres Bud, og naar Du seer ham,
 ham om min Lydighed fortæl. Du seer,
 jeg drager Sværdet selv; tag det og find
 uskyldig Elskovs Bolig: dette Hjerte.
 Frygt ei; — tomt staaer for Alt det uden Sorgen.
 Din Herre er der ei; han var i Sandhed
 dets bedste Skat. Udret hans Bud, stod til!
 Maaskee Du modig er for bedre Sag,
 men nu Du synes feig.

Pisanie.

Vort fæle Værktoi!

Min Haand Du ei besjædle!

Imogen.

Jeg maa døe;
 og hvis ei ved Din Haand, da er Du
 Din Herres Djener ei. Hift fra oven
 kom Loven imod Selvmord, den afkræfter
 min svage Haand. Kom, kom; her er mit Hjerte.
 Hvad finder jeg? — Lys, stille; intet Forsvar, —

som Skeden lydigt. — Stille! hvad er dette?
 — O, Breve fra min sanddrue Leonatus,
 ei mere sanddrue, bort! — I har berøvet
 mig Troen paa alt Godt. Ei meer I hvile
 ved dette Hjerte her! Saaledes Daarer
 den falske Lærer troe: Skjendt de Bedragne
 maae føle haardt Bedragets hvasse Braad,
 saa lider dog Bedrageren end mere.
 Du, Posthumus, Du lærte mig at være
 ulydig mod min kongelige Fader,
 Du lærte mig at skue ned med Haan
 til mange Fyrsters Beilen: Du i Tiden
 min Vandel finde skal ei dagligdags,
 men saare sjelden, og det smerter mig
 at forudsee, naar Du er bleven mæt
 af hende Du nu elsker, hvor mit Minde
 vil mæltre Dig. — Nu hurtig, — Sammet
 bønfaller Slagteren; hvor er Din Kniv?
 Du er for langsom til Din Herres Bud,
 naar ogsaa jeg Dig beder.

Pisanio.

O, Fyrstinde,
 fra den Tid jeg modtog hiint Rædselsbud,
 jeg aldrig sov.

Imogen.

Stod til, og saa til Sengs!

Pisanio.

Jeg før vil blind mig vaage.

Imogen.

Hvorfor da
 paatog Du Dig hans Hverv? Hvi var Du taus
 saa mange Mile? Paa hvad Paaskud? Stedet,
 bort Forhold til hinanden, Alt, selv Tiden
 indbyder Dig, og Hoffet som er angest

ved min Graværelse, — (derhen jeg aldrig tilbage vil). Hvi er Du gaaet saa vidt, og spænder Buen ei, da faarne Vildt nu for Dig staaer?

Pisanio.

Kun for at vinde Tid
og ei at tabe Middel til Jer Redning.
Fyrstinde, jeg har overtænkt en Udvei:
her mig taalmodig.

Imogen.

Tal Din Tunge træt!

Alt jeg er utro har jeg hørt; mit Dre
efter sligt et Slag ei saares kan,
ei heller fatte det, men tal.

Pisanio.

Jeg har ei troet

J vilde hjem igjen.

Imogen.

Naturligt;

da for at dræbes jeg er her.

Pisanio.

Nei, aldrig;

var jeg kun klog som ærlig, skulde vel
mit Forslag lykkes. Jeg er sikker paa
at Leonatus er bag Lyset ført;
en Skjelm og Mester i sin Kunst har smedet
mod Eder Begge denne Helvedsplan.

Imogen.

En romersk Skjoge.

Pisanio.

Nei — nei, ved mit Liv!

Jeg melder J er død, og sender ham
et blodigt Tegn derpaa; saaledes bed han.

J savnet bliver ved Hoffet, derved end meer bekræftes det.

Imogen.

Hvad gjør jeg midlertid?

Hvor skal jeg være og hvorledes leve?

og i mit Liv hvad Trøst, naar for min Husbond jeg dog er død!

Pisanio.

Ja, hvis J vil til Hoffet — —

Imogen.

Ei Hof, ei Fader! Aldrig, aldrig meer til dette raace, fornemme, simple Intet; til denne Prinds, hvis Beilen var mig rædsom som en Beleiring.

Pisanio.

Men hvis ei ved Hoffet, da intet Sted i Bretland.

Imogen.

Eigemeget!

Er hele Solen Bretlands? Dag og Nat, er de i Bretland kun? J Verdens Bog er Bretland vel en Deel, men ei det Hele; en Ewanerede i en mægtig Dam. Men ei der lever Folk paa andre Steder?

Pisanio.

Mig glæder denne Uttring. Lucius, den romerske Gesandt, imorgen kommer til Mildfordhavn. Hvis J en Mine kunde paatage Eder, mærk som Eders Skjæbne, og skjule Eders Herkomst, altfor farlig at aabenbare end, J kan betræde en Wei, heel skjøn og fuld af Haab, som fører maaskee til Posthumus; som mindst saa nær,

at om J og hans Handlinger ei seer,
vil Rygtet dog fortælle Eders Dre
hvad han sig foretager.

Imogen.

Jeg det vover,
saafremt det ikke min Undseelse
til Døden saarer.

Pisanio.

Vel! J maa forglemme
at J en Qvinde er; Befaling verle
med Lydighed; Blufærdighedens Frygt
(hver ædel Qvindes Leder, eller bedre
hver Qvindes eget Selv) med Mod — og være
i Stikken snild, og snel i Svar og nærvær,
fivagtig som en Væsel, ja J maa
(det Børste, men der er ei andet Middel)
forglemme Kindens ypperste Klenod,
udsætte den for graadige Berøren
af kyssende Titaner, og forvise
hiin Ziirlighed og Smag i Eders Dragt,
som gjør selv Juno skinsyg.

Imogen.

Nu, vær kort!

Jeg seer Din Plan, og jeg er allerede
halv en Mand.

Pisanio.

Først: klæd Jer lig en saadan.

Jeg til den Hensigt allerede har
i denne Badsæk Trøie, Buxer, Hat
og alt Nødvendigt; vil J nytte det,
og med den Lighed J kan laane Eder
fra sig en Yngling gaae til Lucius,
begjære Tjeneste og sige ham
hvad J forstaaer. Det vil han snarlig fatte,

(hvis han har Dre for Musik) og sikkert
antage Eder, thi han ædel er
og saare dydig. Hvad I har behov,
da jeg er rig, I aldrig mangle skal,
ei nu, ei siden.

Imogen.

Du er al den Trøst,
som Guderne mig gav. Nu bort herfra!
Vel meer er at betænke, men vi vil
som Tiden byder handle. Til Forsøget
jeg Styrke har, og vil gaae det imøde
med Heltemod. Kom, hurtig bort herfra!

Pisanio.

Ja vel, Prindsesse, vi maae tage Afsted,
at jeg, hvis savnet, ei mistænkes for
at have hjulpet Eder. Edle Frue,
hiin Bodike har Dronningen mig givet.
Dens Indhold er af Værd; naat I er søgvalm
hvad eller syg iland, da vil en Draabe
det Onde plat fordrive. Nu i Skjul,
og gjør til Mandsdaad Eder stikket. Guderne
ledsage Eder til det Bedste!

Imogen.

Amen!

Jeg takker Dig.

Femte Scene.

Et Bærelse i Cymbelines Pallads.

Cymbeline, Dronningen, Cloten, Lucius
og Adelsmand.

Cymbeline.

Og saa, Farvel!

Lucius.

Tak, kongelige Herre!

Min Keiser skrev, og jeg maa bort herfra.
Det gaaer mig nær, jeg maa Jer melde som
min Herres Tjende.

Cymbeline.

Bore Undersaatter

vil bryde Aaget; hvis vi viste mindre
Selvstændighed end de, det vilde synes
ufølgelig.

Lucius.

Vel; jeg udbeder mig
frit Leide over Land til Milfordhavn. —
Min True, Held for Eder og Hans Høiher!

Cymbeline (til nogle Adelsmænd.)

Mylords, I er bestemt til dette Hverv;
Gesandten yde I vedborlig Ære.
Saa Lucius, lev vel!

Lucius.

Prinds, Eders Haand!

Cloten.

Som Ven modtag den; men fra denne Time
jeg fjendtlig bruger den.

Lucius.

Udfaldet vil

den Seirende benævne. Lev I vel!

Cymbeline.

Den ædle Lucius, Mylords, I ei forlade
for paa hiin Side Severn. — Held og Hæder!
(Lucius og Adelsmænd gaae.)

Dronningen.

Han vred gaaer bort herfra; men det os hædrer
at vi ham Marsag gav.

Cloten.

Saa meget bedre!

De tappre Briters Dnske bliver opfyldt.]

Cymbeline.

Til Keiseren har Lucius alt skrevet
hvad handt er; vore Hestfolk og Stridsvogne
det sommer os derfor at have rede.

De Tropper, som i Gallien staae, med Hast
han sende vil og oversføre Krigen
til Bretland.

Dronningen.

Altsaa her vi vaage,
og handle med Jlsfærdighed og Alvor.

Cymbeline.

Hvad skeet er har vi længe forudseet,
og har alt handlet. Men, min elste Dronning,
hvor er vor Datter? Ei for Romeren
har hun sig ladet see, og Dagens Pligt
ei udviist mod os. Dplagt synes hun
til Ondskab mere end til Lydighed:
vi have mærket det. Kald hende for os;
vi var for overbærende.

(En Betjent gaaer.)

Dronningen.

Min Konge!

Fra den Tid Posthumus blev landsforviist,
hun levet har i Stilhed; ifkun Tiden
kan være Løge her. Jeg beder, Herre,
vær ei for skarp mod hende; hun er Kvinde, og
saa om ved haarde Død, at Død er Slag
og Slag er Død for hende.

(Betjenten kommer tilbage.)

Cymbeline.

Tal! hvor er hun?

Hvor kan hun sin Forsømmelse undskylde?

Betjenten.

Tilluft er hendes Kammer; intet Svar
erholdes kan paa stærkest Raab og Banken.

Dronningen.

Da sidst jeg hende saae, hun mig paalagde
sin Gensomhed hos Eder at undskylde;
hun dertil tvungen var formedelt Sygdom,
saa at hun daglig skyldigst Urefrygt
ei kunde vise. Derfor hun sig udbad
Tilgivelse; men jeg har reent forglemt det
ved Hoffets Tummel.

Cymbeline.

Døren lukt i Laas?

og hun usynlig? Himmel, gid min Frygt
maa være uden Grund.

(gaaer.)

Dronningen.

Min Son, følg Kongen!

Cloten.

Jeg ei Pisanio, hendes gamle Tjener,
har seet i tvende Dage.

Dronningen.

Gaa, se efter! —

(Cloten gaaer.)

Pisanio vover Alt for Posthumus! —

Han mine Draaber har; gid hans Forsvinden
sig reiste fra han havde druffet dem!

Han troer det er en Skat. Men hvor er hun?
Fortvivlelse maaskee har grebet hende;
maaskee hun af bevinget Elskovs Iver
til Posthumus er flygtet. Gangen er hun

til Skændsel eller Død, og begge Dele
besordre kan min Hensigt. Hun tilside,
fra Kongens Hoved Kronen snart skal glide.

(Cloten kommer.)

Hvad nu, min Søn?

Cloten.

Vist er det, hun er flygtet.

Gaa ind at muntre Kongen op; han raser.

Engen tør sig nærme.

Dronningen.

Desto bedre:

det tyder, snart han gaaer til sine Fædre!

(Dronningen gaaer.)

Cloten (ene.)

Jeg elsker, hader hende: hun er Kjen,
af Byrd, og eier alle Indigheder
i større Grad end nogen anden Qvinde,
— end alle Qvinder — end det hele Kjen —
ja, dammet af hver Enkelt's Fortrin, hun
dem alle overgaaer. Derfor jeg elsker.
Men da hun viser mig Foragt og ynder
den lave Posthumus, og i slig Grad
derved sin bedre Dømmekraft bestæmmer,
at hver Guldkommenhed fordunklet bliver,
jeg mig til Had beslutter; ja, i Sandhed,
jeg hevner mig paa hende. Thi naar Daarer --

(Pisano kommer.)

Hvem der? Hvorefter smiser Du, Din Skyngel?
Kom hid, Du dyrebare Kobler! Sturt,
hvør er Din Frue? Hurtig, eller Du
til Helved farer flur.

Pisano.

Min ædle Prinds!

Cloten.

Hvor er Din Frue? Tal! Ved Jupiter!
jeg spørger ei igjen. Forvorpne Skarn,
frem med Dit Hjertes Hemmelighed, eller
jeg senderriber det, for den at finde.
Hos Posthumus? — Af hvis uhyre Slethed
ei eet Gran Adel man uddrage kan.

Pisanio.

Hvor var det muligt vel? Han er i Rom.
Af, gode Herre, flig, naar blev hun savnet?

Cloten.

Rom nærmere; hvor er hun? Uden Ophold,
flig lige ud hvor hun er bleven af.

Pisanio.

Heist værdige Herre!

Cloten.

Du heist værdige Ridding!

Opdag mig hvor hun er, i dette Nu,
med næste Ord! — Gi meer af værdige Herre! —
Tal ud, Din Taushed siebliflig er
Død og Fordømmelse.

Pisanio.

Velan, min Prinds!

da denne Seddel fortæller al min Kundskab
om hendes Flugt. (Han giver ham et Brev.)

Cloten.

Lad see — jeg søger hende
ved Casars Throne selv.

Pisanio (affides.)

Kun mellem Døden
og dette Skridt mig Valg stod aabent. Dog,
hun er langt nok herfra og denne Kundskab
blot bringer ham Besvær, ei hende Fare.

Cloten.

Hum!

Pisanio (afficet.)

Jeg skriver til min Herre hun er død.
Gid hurtigt Hjemkomst ende hendes Nød!

Cloten.

Er Brevet ægte?

Pisanio.

Prinds, saavidt jeg veed.

Cloten.

Det er Posthumus's Haand; jeg kjender den.
Dersom Du ikke vilde være en Slyngel, men tjene
mig tro og paatage Dig saadanne Forretninger, som
jeg vilde paalægge Dig, med Alvor og Sindighed —
det vil sige — at udrette hvilke smaa Spisbuberier
jeg paalagde Dig redelig og oprigtig — vilde jeg troe
at Du var en ærlig Karl, og Du skulde aldrig mangle
Understøttelse, ei heller min Stemme til videre Befor-
dring.

Pisanio.

Vel, min ædle Herre.

Cloten.

Vil Du tjene mig? Siden Du saa taalmodig
og med saa megen Bestandighed har klistret Dig til
den Tigger Posthumus's skaldede Lykke, kan Du ikke
Andet, i Følge Taknemmelighedens Grundsætninger
end blive min troe Tilhænger. Vil Du tjene mig?

Pisanio.

Ja, jeg vil.

Cloten.

Giv mig Din Haand, her er min Pung. Har
Du nogle af Din forrige Herres Klædningsstykker i
Din Forvaring?

Pisano.

Jeg har hjemme de samme Klæder han har, da han tog Afsked med min Brue.

Cloten.

Den første Tjeneste Du gjør er at hente dem hid. Lad det være Din første Tjeneste. Gaa!

Pisano.

Strax, min Prinds.

(gaaer.)

Cloten.

Møde Dig i Milfordhavn. — Jeg forglemte at spørge ham om een Ting; siden vil jeg erindre det — Just der, Din Kjeltring Posthumus, vil jeg dræbe Dig. Gid jeg havde Klæderne! Hun sagde engang — det var saa bittert at det endnu kvalmer mig ont Hjertet — at hun agtede Posthumus's Klæder høiere end min ædle, opøiede Person, med alle mine Fortjenesters Prydelse. Med disse Klæder paa vil jeg voldtage hende. Først vil jeg dræbe ham for hendes Dine; da skal hun see min Tapperhed, og det skal være til Straf for hendes Foragt. Naar han nu ligger paa Jorden, holder jeg min spottende Liigtale over hans døde Legeme — og naar mine Lyster ere tilfredsstillende, (hvilket jeg, for at drille hende, vil udføre i de Klæder hun satte saa høi Priis paa) vil jeg banke hende tilbage til Hoffet og føse hende hjem igjen. Hun har sat sin Fornøielse i at foragte mig, nu vil jeg ogsaa være munter i min Hern. (Pisano kommer med Klæderne.) Er det Klæderne?

Pisano.

Ja, min ædle Prinds.

Cloten.

Hvorlænge er det siden hun reiste til Milfordhavn?

Pisano.

Hun kan neppe være der endnu.

Cloten.

Bring den Dragt paa mit Bærelse; det er den anden Ting jeg har besejlet Dig; den tredje er, at Du vil være stum ved mit Foretagende. Gjør Din Pligt, og Befordring skal være Din Løn. — Min Hævn er nu i Milsfordhavn; gid jeg havde Vinger for at naae den. Kom, og vær mig tro.

(gaaer.)

Pisanio (ene.)

Du lokker til Fordærvelse, thi tro mod Dig var falsk; det vil jeg aldrig være mod Ham, som er saa tro. Gaa Du til Mildsfjord og find ei den Du søger. Over hende fra Himlen drysse Fryd og Held! — Du Daare, Din Til ved Trængsel støves, Nag Dig saare!

(gaaer.)

Sjette Scene.

Udenfor Hulen.

Imogen (i Drengeskæder.)

Jeg seer at Mandens Liv er kjedeligt: saa mat jeg er, og tvende Nætter Jorden mit Leie var. Ja syg jeg vilde været, naar ei mit Forsæt styrked mig. O Milsfjord, da mig Pisanio viste Dig fra Bjerget, jeg saae Dig klart. O Jupiter! jeg troer at Stæderne Ulykken flyer, naar man der Hjælpen søger. Tvende Bettlere mig sagde, at jeg ei Veien let forseile kunde. Kan Armod lyve i sin Sorg? — Ei Linder, naar Rige gjøre det. I Rigdom synde er værre end i Nød at lyve: Falskhed tilgives for en Bettler end en Konge. Nu, elskte Husbond, er Du falsk: min Hunger

ved denne Tanke svinder, skjøndt jeg var
 nærved af Gult at segne. Hvad er det?
 En Sti, som leder til en Bildmands Bolig?
 Bedst ei at kalde; — jeg ei tør — dog Hungren,
 før den Naturen dræber, giver Mod.
 Kun Dverflod opjotrer nedrig Feighed;
 til Mod er Trængslen Moder — Hei! hvem er der?
 I Hulén, Hei! Ei Svar? Jeg vil gaae ind.
 Jeg drager Sværdet; hvis min Fjende frygter
 det's Dd som jeg, saa tør han neppe see den.
 Giv mig kun slige Fjender, milde Himmel!

(Hun gaaer ind i Hulén.)

Belarius, Guiderius og Arviragus komme.

Belarius.

Du, Polydor, har været bedste Skytte:
 er derfor Festens Helt. Cadwal og jeg
 skal være Kof og Tjener; det er aftalt.
 Svæddraaben styrkner, Arbeidslysten doer,
 naar ei til Maal hensigtes. Kom, vor Madlyst
 vort ringe Maaltid frydrer. Træthed
 paa Stenen sove kan, naar Læthed finder
 Duundynen haard. Fred med Dig, stakkels Bolig;
 Du er Din egen Støtte!

Guiderius.

Jeg er træt.

Arviragus.

Af Arbeid er jeg mat, men stærk i Madlyst.

Guiderius.

Kold Mad i Hulén er; det vil vi gnave,
 mens Bildtet bliver lavet.

Belarius (seer ind i Hulén.)

Gaa ei ind!

Jeg skulde tree, hvis ei det aad vor Mad,
 at det en Lustaand var.

Guiderius.

Hvad er paa Hærde?

Bellarinus.

Ved Jupiter, en Engell! Hvis ei det,
et jordist Mesterværk. See Gunders Billede,
ei aldre end en Dreng.

Imogen (kommer.)

O vredes ei!

Godt Folk, jeg kaldte først: — Min Mening var
at bette eller kjøbe hvad jeg tog;
jeg Intet stjal, ei vilde, om end Gulbet
med Guld var strøet. Her Penge er for Maden;
jeg vilde dem paa Bordet efterladt
naar jeg var mæt, og gaaet bort med Benner
for dem, som Hungren stillede.

Guiderius.

Penge, Ungling?

Gid Guld og Sølv til Støv forvandle sig,
da det af dem kun agtes, som tilbede
dets falske Guder.

Imogen.

J er vred; men viid,
hvis J for min Forseelse mig dræbe,
at jeg alt havde været død, hvis ei
jeg havde den begaaet.

Bellarinus.

Hvor gaaer Din Vej?

Imogen.

Den gaaer til Milsfordhavn.

Bellarinus.

Hvad er Dit Navn

Imogen.

Fidele, Sir! Jeg har en Fætter, som

til Rom vil reise, med et Skib fra Milford;
didhen jeg gik, og næsten død af Hunger
jeg har fortørnet Eder.

Bellarius.

Yngling, her,
hold os for Bilde ei; dem os ei efter
det Sted vi her beboe, men vær velkommen!
Det snart er Nat: Et bedre Maaltid Du
skal nyde før Du gaar, med Tak dertil,
naar Du vil dele det med os. Nu, Vorn,
byd ham velkommen!

Guiderius.

Vær Du Vinde, Yngling,
jeg beilede til Dig.

Arviragus.

Det er min Trost
han er en Mand; jeg elsker ham som Broder. —
Slig Velkomst, som jeg efter langt Travær
ham vilde give, gives Dig: Velkommen!
vær munter, Du blandt Venner er.

Imogen.

Blandt Venner! —

(affides)

dog heller Brodre! O, gid disse vare
min Faders Sønner; da jeg havde været
af mindre Vægt, og Posthumus da ei
saa dybt var sunket.

Bellarius.

Noget nager ham;
gid blot jeg kunde hjælpe.

Arviragus.

Eller jeg;
og Faren trodse, koste hvad det vilde.

Bellarius (hvissende.)

Hør Børn!

Imogen (affides.)

Den største Mand, hvis Hof

ei større var end denne lave Gule,
som i sin Vondom var sin egen Tjener
og hvis Samvittighed bar Dydens Indsegl,
som haaned Mængdens Smiger, overgik
ei disse Tvende. Guder! hvis mit Kjen
jeg kunde verle for med dem at leve,
da Posthumus er falsk.

Bellarius.

Saa være det!

Tillaver Bildtet, Børn. Kom, Ungling, ind!
Da Hunger standser Taler, ei vi bede
om Dine Hændelser, før Du har spist
saa meget som Du synes.

Guiderius.

Kom dog ind!

Arviragus.

Før Uglen Natten og før Lærken Morgnen
ei meer velkommen^{er}.

Imogen.

Jeg takker Eder.

Arviragus.

Jeg beder Dig, kom ind.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Rom.

To Senatorer og Tribuner.

Første Senator.

Saaledes lyder Keiserens Befaling:
 Da menig Mand til Fjels er dragen nu
 imod Panonier og Dalmatier:
 da Legionerne i Gallien ere
 for svage til at foretage Krigen
 mod de frasaldne Britter, hyde vi
 at Alden det udretter; til Proconsul
 udnævnes Lucius, og Jer, Tribuner,
 til denne Hverving uindskrænket Fuldmagt
 han Eder givet har. Vor Cæsar leve!

Tribun.

Er Lucius Hovedsmand for Hæren?

Anden Senator.

Ja.

Tribun.

Er han i Gallien nu?

Første Senator.

Med hele Styrken
 hvorum jeg talte, hvilken Eders Hverving
 forstærke skulde. Ordrens Ord antyder
 saavel det hele Antal, samt hvad Tid
 de skal afgaae.

Tribun.

Vor Pligt vi vil opfylde.

Fjerde Akt.

Første Scene.

Stoven nær ved Grotten.

Cloten (enc.)

Jeg er nær ved Stedet hvor de skulde mødes, der som Pisanio har afslagt Kortet rigtigt. Hvor net disse Klæder passe mig! Hvorfor skulde hans Elsterinde, som er skabt af den samme som skabte Stræderen, ikke finde mig passende! Jeg vover at sige det til mig selv (thi det er ikke Forsængelighed, naar en Mand raadfører sig med sit Speil i sit eget Kammer, mener jeg) at Contouren af mit Legeme er ligesaa smuk som hans; jeg er ligesaa ung, stærkere bygget, ikke under ham i Formue, over ham i Fødsel, hans Overmand ved tilfældige Omstandigheder, ligesaa forretningsdygtig som han og mere berygtet i Gnekamp, og dog elsker denne haardnakkede Skabning ham mere end mig. Hvad dog Dødelighed er! Posthumus, Dit Hoved, som nu vorer paa Dine Skuldre, skal inden en Time være væk, Din Elsterinde voldtaget, Dine Klæder sonderrevne for hendes Dine, og naar jeg har udrettet dette, jager jeg hende hjem til hendes Fader, som maaskee vil blive lidt vred over en saa haard Behandling; men min Moder, som har Magten fra ham, skal snart vende Alt til Lovtaler. Min Hest er sikkert bunden. Herud, Sværd, og det i en blodig Hensigt! O Skjæbne, bring dem i mine Hænder! Dette er efter Beskrivelsen Modestedet, og Krabaten vover ikke at bedrage mig.

Anden Scene.

Udenfor Hulen.

Bellarinus, Guiderius, Arviragus og
Imogen.

Bellarinus.

J er ei vel. Forbliv i denne Hvalving;
vi komme efter Jagten.

Arviragus.

Bliv her, Brøder;
er vi ei Brødre?

Imogen.

Vor ei Mænd det være?
Men Leer og Leer, skjøndt Støv er fælleds Dphav,
i Værd dog Forskjel har. — Jeg er saa syg.

Guiderius.

Gaa J til Jagten; jeg vil blive hos ham.

Imogen.

Saa syg jeg er ei heller, skjøndt ei vel;
og ei et saa forskjælet Barn fra Staden,
som troer at døe før syg. Forlad mig kun!
Bliv ved Jert vante Arbeid; Brud paa Banen
er Brud paa Alt, og at hos mig J bliver
ei hjælper mig, thi Selskab før den Tause
er ingen Trøst. Ei heller er saa syg jeg,
da jeg derom kan tale. Lad mig ene;
jeg kun mig selv bestjæler hvis jeg døer,
et ringe Tyveri.

Guiderius.

Jeg har sagt Dig,
jeg elsker Dig med samme Kraft og Varme
som jeg min Fader elsker.

Bellarius.

Hvad? Hvorledes?

Arviragus.

Hvis det er Synd, min Fader, deler jeg
min gode Broders Feil; jeg veed ei hvi
jeg denne Ungling elsker. I har sagt
at Elskov grundløs er; stod der Dødsbaaren
og spurgtes jeg, hvo skulde bort? jeg svared:
min Fader, ei hiin Ungling.

Bellarius (affides.)

Høie Drift

og ædle Værdighed hos Storheds Afkom!
Kun Feighed Feighed, Lavhed Lavhed føder; —
dog blander stundom Klinten sig med Hveden.
Jeg er ei deres Fader, dog hvor selsomt,
at denne høiere end mig de elske. —
Ni Timer siden Midnat!

Arviragus.

Lev vel, Broder!

Imogen.

God Jagt jeg ønsker Jer.

Arviragus.

Jeg Dig god Helbred.

Imogen (affides.)

De gode Skabninger! — Hvor usandsfærdigt!
Man sagde mig kun Hofmand er ei Bildmand:
Erfarenhed et andet Billed viser.
Ulykker føder det skumdækte Hav,
men i den stille Bæk Guldfisken svømmer.
Hvor jeg er hjertesyg. Pisanio,
Din Røgedom herstem!

(gaaer lidt tilside.)

Guiderius.

Han sagde blot

at han var adelsbaaren, men uheldig,
og høist uærligt frænkst, men dog ærlig.

Arviragus.

Saa svared han og mig, men lovede
jeg skulde vide meer.

Bellarius.

Til Hjelds, til Hjelds!

(til Imogen)

Gaa ind og hvil; vi nu forlade Dig.

Arviragus.

Det skal ei vare længe.

Guiderius.

Bliv ei syg;

Du styre skal vort Hums.

Imogen.

Syg eller frisk,

jeg Eder er taknemlig nu og stedse.

(Imogen gaar.)

Bellarius.

Skjendt dybt nedtrykt, han synes vare født
til bedre Skjæbne.

Arviragus.

Engleligt han synger.

Guiderius.

Dg nu hans Kogekunst; han Rødder skær
i yndige Figurer, krydrer Maden
som om han var for Juno Sygevogter.

Arviragus.

Han parrer Smil med Suk, dog som om Sukket
blev forrigsfuldt fordi det ei var Smil,
og Smilet haaner Sukkene, der undflye
fra et saa himmelsk Tempel og sig blande
med Bindene, som Semand byde Trods.

Guiderius.

Hos ham har Sorg og Taalmod sig forenet
og sættet Rod tilfammen.

Arviragus.

Vox da, Taalmod!

Lad Sorgens runkne Hyld med Rod henvisne,
men Taalmods skjonne Ranker spire freidigt!

Bellarius.

Det er hoi Morgen alt; nu bort! Hvem der?

Cloten (kommer.)

Hvor er de Flygtninge? — Den Slynge har
mig narret; — jeg er træt.

Bellarius.

De Flygtninge!

Han mener vistnok os? Jeg halv ham kjender:
en Søn af Dronningen. Jeg frygter Baghold.
I mange Aar jeg ham ei saae, og dog
jeg kjender ham. Vi er Fredløse. Bort!

Guiderius.

Han ene er; I søge med min Broder
om der er flere nær. Jeg beder, gaa;
lad mig alene med ham.

(Bellarius og Arviragus gaae.)

Cloten.

Hvo er I,

som flyer for mig? En Kjeltring-Drop af Bjergfolk?
Jeg for har hørt om Jer. Hvad Træl er Du?

Guiderius.

Min største Trælledaad er ei at svare
en Træl med en Dragt Prygl.

Cloten.

Du er en Røver,
en Nidding, en Forbryder; giv Dig, Tyv!

Guiderius.

Til hvem? Til Dig? Hvo er Du? Har jeg ei
en Arm saa brav som Din? saa brødt et Hjerte?
Dit Ord er bravere, thi jeg ei bærer
min Dødt i Munden. Siig mig hvo Du er?
Hvi jeg skal give mig?

Cloten.

Du lave Udsling,
kan Du ei kjende mig paa Klæderne?

Guiderius.

Din Skraeder heller ei, som var Din Farfa'er.
Han skabte Klæderne, som nu det synes
kun skabe Dig.

Cloten.

Du aabenbare Slynge,
min Skraeder har ei skabt dem.

Guiderius.

Gaa da, og ta
den Mand, som gav Dig dem. Du er en Nar,
som jeg ei gider prygle.

Cloten.

Udsle Tyr,
hør blot mit Navn og skjælv.

Guiderius.

Hvad er Dit Navn?

Cloten.

Din Slynge, Cloten.

Guiderius.

Dobbelt Slynge, Cloten,
Dit Navn fremdeles være; jeg ei skjælver.
Om det var Ludse, Hugorm, Edderkop,
jeg knap blev angest.

Cloten.

Til Din end større Rædsel,

ja, for at knuse Dig, Du vide skal:
jeg er en Dronnings Sen.

Guiderius.

Det gjør mig ondt.

Din Rædsel Du bestammer.

Cloten.

End ei frygtfom?

Guiderius.

Jeg frygter Klogskab, frygter den jeg agter;
ad Narre leer jeg kun.

Cloten.

Saa dø da Døden!

Naar jeg har slaget Dig med egen Haand,
jeg dem forfølger som kortsflygted nys
og Eders Hoveder paa Portene
af Luds By planter. Dvergiv Dig flur,
Du usle Stimand!

(De gaae bort stridende. Bellarius og Arviragus komme.)

Bellarius.

Er ei Noget her?

Arviragus.

Aldeles Ingen. I tog Feil af ham.

Bellarius.

Maaskee; thi jeg i mange Aar ei saae ham.

Dog Tiden har det Ansigt ei forandret

han dengang bar: det samme Stødende

og Stemmens huse Klang; jeg er forvisset

det Cloten var.

Arviragus.

Vi her forlode dem.

O gid min Broder vel var færdig med ham!
 I siger han er ond.

Bellarinus.

Ja, i sin Barndom
 han frygted aldrig for den værste Daad.
 Men Virkningen af Overlæg er ofte
 til Frygten Aarsag. See, Din Broder kommer.

Guiderius

(Kommer med Clotens Hoved.)

Den Cloten var en Nar, en ledig Pung
 foruden Guld; ei kunde Herkules
 udslaae hans Hjerne, thi han havde ingen.
 Var det ugjort, den Nar mit Hoved havde
 hidbaaret, som jeg hans.

Bellarinus.

Hvad har Du gjort?

Guiderius.

Jeg veed det: hugget Hovedet af Cloten,
 en Son af Dronningen, som selv han sagde.
 Forræder, Stimand kaldte han mig; svor
 med egen Haand at bringe os for Retten,
 og flytte vore Hoveder fra Skuldren
 til Jir paa Luds Dyes Port.

Bellarinus.

Vi er fortabte.

Guiderius.

Hvi saa, min Faer? Hvad have vi at tage
 undtagen Livet, som han svor at tage?
 Ei Lov beskytter os; hvi skal vi da
 os lade true af en opblæst Kjædflump,
 der Dommer spille vil saavel som Bøddel,
 fordi vi frygte Leven? — Har i siden
 opdaget noget Følge?

Bellarius.

Ikke Een

kan vi faae Die paa; men heift sandsynligt
er han ei uden Følge. Skjendt hans Lune,
foranderligt, bestandig overgif
fra Slet til Værre, vilde det dog grændse
til Daarskab, ja til næsten afgjort Vanvid,
at komme ene her. Maaskee det dog
ved Hoffet er fortalt, at vi Fredløse
her boe og jage, og i Tiden kunde
en Bande samle; har han dette hørt,
det ligner ham at bryde løs og sværge
han vilde fange os. Dog ikke let
han ene er her; — hverken voved han det
og fik ei heller Lov: derfor med Grund
vi frygte maa at Tingen har en Hale,
end værre end dens Hoved.

Arviragus.

Som det tykkes

de gode Guder; men hvad end der skeer,
min Broder handled ret.

Bellarius.

Jeg har ei Lyft

idag at jage, thi Fideles Sygdom
forlanger Veien.

Guiderius.

Med sit eget Sværd,

som han imod min Strube svinged, tog jeg
hans Hoved bort; jeg kaster det i Vigen
bag Klippen hist, at det til Havets Fiske
fortælle kan: han var en Dronnings Son.

(gaaer.)

Bellarius.

Seg frygter det bliver hevet. Polydor,

gid Du ei havde gjort det, Skjendt Dit Mød
Dig klæder godt.

Arviragus.

Gid hiin Idræt var min,
saa Hævnen ene mig forfulgte! — Broder,
jeg elsker Dig, men dog jeg Dig misumder
den Daad Du roved mig. O, gid den Gjengjæld,
som mulig Magt kan møde, søgte os
og fordred os til Svar.

Bellarius.

Nu er det skeet: —

Vi jage ei i Dag, ei søge Fare
hvor ingen Fordeel er. Afsted til Klippen!
Du og Fidele koge; — jeg vil vente
her Polidor, hvorpaa jeg bringer ham
ved Middagstid.

Arviragus.

Fidele, Stakkels Syge!

Jeg gaaer til ham: — For ham at skaffe Helbred,
jeg gjerne lod et Soqn af Slige bløde,
og sang min egen Roes.

(gaaer.)

Bellarius.

O, Du Gudinde,
Du himmelske Natur! Du disse Brindser
Dit Stempel har paatrykt! De ere milde
som Zephyr, naar den under Blomsten vifter
og rører ei dens Krone, men saa djarve,
naar Kongebloedet ildnes op, som Stormen,
der griber Fjeldets ranke Gran ved Toppen
og styrter den i Dalen ned. Forunderligt,
at en usynlig Drift har dem indgivet
Sands for det Kongelige og det Edle,
for Høflighed, som de har aldrig seet,

for Mod, som vører vilddt i dem og giver
en Gøst som var den udsaaet. Men Cloten her! —
Jeg fatter Grunden ei, ei hvad hans Død
vil bringe os.

Guiderius (kommer.)

Er ei min Broder her?

Jeg sendte Clotens Hoved ned ad Strømmen
med Bud til Moderen; hans Krop er Gidsel
for hans Tilbagekomst.

(Høitidelig Musik.)

Bellarius.

Mit Instrument!

lys, Polidor, det lyder! Af hvad Marsag
har Cadwal sat det i Bevægelse?

Guiderius.

Er han hjemme?

Bellarius.

lys han gif herfra.

Guiderius.

Hvad mener han? Dets Strange lod ei siden
min Moders Død. Kun høitidsfulde Ting
ved høitidsfuld Anledning bruges bør.

Triumph for Intet, Klagelyd ved Smaating
er Legetoi for Uler, Sorg for Born!

Er Cadwal fra Forstanden?

(Arviragus kommer og bringer Imogen som død.)

Bellarius.

Hist han kommer

og bringer Sorgens Marsag i sin Arm:
hvi har vi lastet ham?

Arviragus.

Død Fuglen er,
som vi saa gjerne pleied! For jeg vilde

fra mine sexten Aar til treds hensprikke,
og have vandret al den Tid paa Krykker,
end at opleve dette.

Guiderius.

Skjenne Lillie!

Min Broder bærer Dig ei halv saa smukt
som da Du vorte selv.

Bellarius.

O dybe Tungfind!

Hvo kan udgrunde Dig? hvo kan udfinde
den Havbugt, paa hvis Kyst Din træge Snekke
kan lettest finde Havn? — Du Signedel!
Kun Himlen veed hvad Du som Mand var bleven;
dog af, Dit Tungfind rev Dig bort som Ungling.
Hvorledes fandt Du ham?

Arviragus.

Stiv, som J seer,
men smilende, som af en Flue rørt i Sovne
og ei af Dødens Pæl. Den høire Kind
han hviled paa en Pude.

Guiderius.

Hvor?

Arviragus.

Paa Gulvet,
med sine Hænder foldede; jeg troede
han sov og astog Skoene, hvis Larm
for høit gjensvared mine Trin.

Guiderius.

Han sover!

Hvis han er død, da blier hans Grav en Seng,
som qvindelige Feer vil omsvæve
og Drm ei nærme sig.

Arviragus.

Med skjenne Blomster,

imedens Somren varer og jeg lever,
 jeg pryde vil Din Grav. Du skal ei savne
 den Blomst som ligned Dig, den blege Lillie,
 Blaakloffen heller ei, lig Dine Aarer,
 og Gedekladet, som — jeg det ei laster —
 i Duft ei kom Din Aande lig. Rodkjellen
 Dig skal med venligt Næb — som ret beskjæmmer
 de rige Arvinger, hvis Fædre hvile
 foruden Mindesteen — Dig bringe dette,
 samt Mos naar Blomsten salmet er, til Skjul
 i Vintren for Dit Liig.

Guiderius.

Saa hold dog op,
 og brug ei kvindevæge Ord til det
 som Alvor er! Lad os begrave ham,
 og ei ved Lov og Nøds forhale det,
 som nu er Pligt.

Arviragus.

Hvor skal vi jorde ham?

Guiderius.

Tæt ved Euriphile, vor Moder.

Arviragus.

Vel!

Og lad os, Polidor, skjøndt vore Stemmer
 nu mere mandligt klinge, synge for ham,
 som for vor Moder fordum; samme Tone,
 blot at Euriphile Fidele bliver.

Guiderius.

Min Broder Cadwal, jeg ei synge kan:
 Jeg græder kun og taler efter Dig.
 Mishyd i Sorgetoner værre er
 end Præstelog.

Arviragus.

Lad os fremsige Sangen.

Bellarinus.

Dyb Sorg den mindre Bunde læger. Cloten
er ganske glemt. Han var en Dronnings Søn,
og skændt han kom som Tjende, mindes dog
han fik sin Løn. Den Ringe med den Høie
blier samme Støv igjen, men Hrefrygten
— hiin Verdens hulde Skyttsaand — Forffjel gjer
imellem dem. Vor Tjende var en Prinds,
og roved Du ham Livet end som Tjende,
begrav ham som en Tyrste.

Guiderius.

Bring ham hid!

Thersites' Lig saa godt som Ajax's er,
er begge døde.

Arviragus.

Vil I hente ham
mens vi fremsige Sangen? — Du begynder!
(Bellarinus gaaer.)

Guiderius.

Først vi hans Hoved lægger imod Osten;
vor Fader sine Grunde har derfor.

Arviragus.

Sandt!

Guiderius.

Vi vil flytte ham.

Arviragus.

Nu da, — begynd.

Guiderius.

Frygt ei mere Somrens Brand,
frygt ei heller Vintrens Kulde:
Du har endt i Støvet's Land,
og Du er betalt tilfulde.
Mand og Mo som Skovens Løv
smuldre hen og worde Støv.

Arviragus.

Frygt ei mere Jordens Rod,
Fred i Graven blev Dig givet;
Sørg ei meer for dagligt Brød,
Egen er for Dig som Sivet.
Scepter, Vid, som Skovens Lov,
smuldre hen og vorde Støv.

Guiderius.

Frygt ei mere Lynets Slag,

Arviragus.

Frygt ei heller Himlens Torden,

Guiderius.

Frygt ei Klaffer og Vedrag:

Arviragus.

Endt er Fryd og Sorg paa Jorden.

Begge.

Elfskov selv, som Skovens Lov,
smuldrer hen og vorder Støv.

Guiderius.

Ei Besværger nærme sig!

Arviragus.

Ingen Trolddom ramme Dig!

Guiderius.

Fjendske Aander sjerne sig!

Arviragus.

Intet Dndt skal naae til Dig!

Begge.

Roligt som et speilklart Hav
stående skal bekrandst Din Grav!

Vellarius kommer tilbage med Elotens Legeme.

Guiderius.

Viigfesten har vi endt, kom, læg ham ned.

Bellarius.

Her Blomster er; ved Midnat komme flere,
thi Urter sprangt med Nattens kolde Dug
for Grav sig passe bedst. — Paa Ansigtet! —
J var som Blomster før, nu visned' hen:
saa disse Urter visne skal igjen!
Nu bort! Vi knæle hver for sig i Løndom.
De blev af Leer, nu atter Lerets Borger.
Den Jord, som gav dem, tog dem nu igjen,
forbi er deres Fryd som deres Sorger!

(Bellarius, Guiderius og Arviragus gaar.)

Imogen (opvaagnende.)

Ja Ven, til Mildfordhavn! Men hvor er Beien?
Taf, taf, — bag Pusken hist? — Hvor langt er dertil?
Bevar os Guder — er der end sex Mile? —
Den hele Nat jeg vandred — jeg vil sove. —

(bliver liget vaer.)

Men ingen Sovestammerat! — O Guder!
See, disse Blomster er lig Verdens Glæder,
og Manden i sit Blod dens Sorg; — jeg drømmer!
Mig synes at jeg boede i en Hule
og kogte Mad for gode Folk — men Nei:
det var en Piiil af Intet, Skud til Intet,
som Hjernen danner sig af Dunst. Bort Die
er tidt som Dømmekraften blind. J Guder,
jeg skjælver end af Frygt; men hvis der er
i Himlen en saa liden Draabe Medynd
som Spurvens Die, skjenk mig Deel deraf!
End drømmer jeg, men vaagen; Alt i mig
som udenfor er indbildt ei, men handet. —
En Hovedløs — Posthumus's Klædedragt!
Jeg kjender Venet, dette er hans Haand,
hans Fod som en Merkurs, hans Lænd som Mars's,
hans Sener Herkules' — hans Ansigt Zeus's — —

I Himlen Mord? — Hvordan? Pisanio!
 Gid de Forbandelser som Hecuba
 i Naseri tilensked Grækerne,
 og mine med, Dig ramme! Sammensvoren
 med den fordemte Djævel Cloten har du
 bortranet dette Hoved — Skrift og Læsning
 fra nu af vær Forræderi! — Den Fule
 har ved sit efterskrevne Brev — den fule
 Pisanio Verdens kosteligste Skib
 sin Stortop rovet har. — O Posthumus,
 hvor er Dit Hoved? Vee mig! Vee! Hvor er det?
 I Hjertet kunde han Dig have dræbt
 og levnet Dig Dit Hoved. Hvad? Pisanio?
 Hum, han og Cloten, onde, vindeshyge,
 har øvet denne Udaad — det er klart!
 De Draaber han mig gav, og som han sagde
 var styrkende for mig, har jeg ei fundet
 dem sandsberovende? Ja, det bekræfter
 at det er Clotens og Pisanios Daad.
 O, gid Dit Blod min blege Kind maa rødme,
 at jeg end mere skrækkelig maa synes
 for dem jeg møder. O, min Posthumus!
 (Lucius, en Hovedsmand, flere Anførere samt en
 Sandsiger komme.)

Hovedsmanden.

De Legioner som i Gallien laae
 er efter Eders Bud gaaet over Søen
 og nu i Mildfordhavn med Eders Skibe;
 de rede er til Alt.

Lucius.

Hvad Nytt fra Rom?

Hovedsmanden.

Senatet hvervet har paa Grændserne
 og iblandt Landets Edle, raske Mander,

som love herlig Jdræt, og de komme,
ansorte af den tappre Jachimo,
Siennas Broder.

Lucius.

Vel; naar kan de ventes?

Hovedsmanden.

Med første gode Medber.

Lucius.

Denne Jil
os giver Haab. Byd Krigerne sig samle;
lad Hovedsmandene see til det skeer.
Nu Ven, hvad har J drømt om denne Krig?

Sandsigeren.

J Nat har Guderne mig viist et Syn:
Jeg fasted, bad om Kundskabs Lys — da saae jeg
Jupiters Tugl, Roms vingestærke Drn
fra dugsprængt Syd sig svinge imod Vesten,
hvor den i Solens Straaler svandt; det tyder
— hvis ei min Synd min Spaadomssevne mærkner —
for Romas Banner Held.

Lucius.

Drøm ofte saa,
og aldrig falsk. — See der, hvad Bul er det
foruden Top; Ruinen spaaer det var
engang en værdig Bygning. Hvad — en Ungling,
død eller slumrende, sig til ham hviler?
Dog vistnok død! Naturen affklyer Leie
saavel som Sovn og Hvile hos den Døde. —
Lad os hans Ansigt see.

Hovedsmanden.

Han lever, Herre!

Lucius.

Saa kan han lære os hvem dette er. —

Siig os Din Skjæbne, thi det synes som
den værdig er at høre. Hvem er det
Du gjorde til Din blodige Hovedpude?
og hvem er det, som har forstyrret hvad
Naturen ædelt formed? Siig, hvad Deel
Du har i denne Udaad, hvi den skete
og hvo Du er?

Imogen.

Et Intet. Er jeg Noget,

da Intet var langt bedre. Dette var
min Herre, og en god og tapper Britte,
som her af Bjerghøboere blev myrdet.
Der er ei meer sliig Herre; jeg kan vandre
fra Øst til Vest og søge Tjeneste,
forsøge mange gode, tjene tro,
men aldrig finde Magen.

Lucius.

Her mig, Ungling!

Din Klage rører mig ei mindre end
Din Herre i sit Blod; hvad var hans Navn?

Imogen.

Richard du Champ. (affædes) Jeg haaber Guderne,
som høre mig, tilgive en Usandhed,
som Ingen skader.

Lucius.

Siig Dit Navn.

Imogen.

Fidele.

Lucius.

Du synes værdig til Dit Navn at bære:
det passer med Din Trostak, tro som Navnet.
Skald Du prøve vil hos mig Din Lykke,
jeg siger ei Du finder bedre Herre,
men fuldt saa venlig. Gi et Keiser-Brev,

fra Roma sendt, Dig kunde anbefale
saa herligt som Dit eget Værd. Følg med!

Imogen.

Ja vel! Men først, med Gudernes Samtykke,
min Herre jeg for Fluerne vil skjule
saa dybt som disse Spader *) grave kan,
og Graven stroe med Skovens Løv og Urter;
og naar jeg fremsagt har et hundred Benner,
to Gange hver, da vil jeg sukke, græde,
hans Tjeneste forlade og Jer følge,
vil I mig nære.

Lucius.

Jeg, gode Yngling, vil
Din Fader mere end Din Herre være.
Hør, mine Benner!
den Dreng har lært os Mandens Pligt. Vi vil
et blomsterprydet, yndigt Sted opsoge,
og grave ham en Grav med vore Spyd.
Tag ham i Eders Arme. — Da han er
ved Dig os anbefalet, skal han jordes
paa Krigerviis. — Vær fro, stands Dine Taarer;
den Sorgende til Fryd tidt Skjæbnen kaarer.

(De gaar.)

Tredie Scene.

Et Bærelse i Cymbelines Pallads.

Cymbeline, Adelsmænd og Ptsanio.

Cymbeline.

Bring mig Bæstet hvordan hun sig befinder.
En Heber, fordi Sønnen er forsvunden,

*) Hendes Fingre.

Johnson.

et Banvid hvorved Livet er i Fare!
 Hvor dybt, O Himmel, Du nedtrykker mig!
 Mit Hjertes bedste Fryd, Smogen, borte;
 paa Sotteseng min Dronning, paa en Tid
 da Krig mig truer; Sennen er her ei,
 nu saa nøddendig. Det nedtrykker mig
 til Haabløshed. Men du, Pisanio,
 som sikkert Alting veed om hendes Bortgang,
 og tier qvær, af Dig vi det fremtvinge
 paa Pinebanken.

Pisanio.

Eders er mit Liv;
 jeg ydmyg boier mig for Eders Villie.
 Dog om Prindsessen veed jeg ei det Mindste,
 ei hvor hun gif, ei naar hun atter kommer;
 min Konge, mistro ei en sanddru Tjener.

Første Adelsmand.

Den Dag hun savnet blev, da var han her.
 Jeg borge tør for ham at han er tro,
 og undersøgtlig Pligt jeg vil opfylde.
 Man søger Gløten overalt med Iver,
 han findes sikkert.

Cymbeline.

Trængselfuld er Tiden; —

(til Pisanio.) Du slipper for en Stund, men vor Mistanke
 er ei udryddet.

Første Adelsmand.

Eders Majestæt,
 fra Gallien Romas Hær sig hid har draget
 og landet paa vor Kyst, med en Forstærkning
 af Romas Ungdom, tilsendt af Senetet.

Cymbeline.

Nu mangler jeg min Søn, min Dronnings Raad;
 jeg overvældet er.

Første Adelsmand.

Min høie Konge,
saa stor en Magt kan Eders Hær modstaae,
og komme Flere, gøres Flere rede.
I Virksomhed de mangle blot at sættes,
derefter langes de.

Cymbeline.

Nu vel, affted
at mede Tiden, som den søger os. —
Vi frygter ei Italiens hele Magt,
men kun hvad hænder her. — Nu, — bort herfra!
(De gaae.)

Pisanio (ene.)

Jeg fra min Herre har ei Breve siden
jeg skrev ham at hun myrdet var; høist selsomt.
Gi horte jeg fra hende, som mig loved
at skrive ofte; heller ikke veed jeg
hvad Cloten hændet er, men bliver stedse
i Alt forvirret. Dog lad Himlen raade!
Ved Falskhed er jeg ærlig, tro ved Utrofskab.
Alt jeg har Fædrelandet kjær skal Krigen,
om end jeg falder, selv min Konge vise.
Alt anden Tvivl i Tidens Fylde beer,
tidt bjerger Skjæbnen Skib med mistet Roer.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

Udenfor Hulen.

Bellarius, Guiderius og Arviragus.

Guiderius.

Rundt om os Larmen er.

Bellarius.

Vi den undflye!

Arviragus.

Hvad Fryd i Livet finde vi, i Skjul
for Livets Hændelser?

Guiderius.

Hvad kan vi haabe

i dette Skjul? Her ville Romerne.

som Briter slaae os, eller os modtage

som unaturlige Dyrerere

mens vi dem gavne, og derpaa os dræbe.

Bellarius.

Goit op i Bjergene vi sikke os.

Til Kongens Hær kan ei vi gaae, da Cloten er

saa nylig dræbt, og da vi er ufsendte

og monstred' ei, vi nodes til at tilstaae

hvor vi har levet og Beksjendelsen

afvinges os, hvorpaa vor Lon blier Døden

paa Pinebanken.

Guiderius.

Dette er en Frygt,

som paa en saadan Tid ei sommer Eder,

ei tilfredsstiller os.

Arviragus.

Hvor usandsynligt,

at naar de høre Romas Heste vrinske,

see Leirens Jld og have Diet, Dret

henvendt paa Ting af større Vigtighed,

at de vil spille Tiden med at spørge:

hvem og hvorfra vi ere.

Bellarius.

Jeg er kjendt

af Mange udi Leiren. Skjøndt jeg længe

ei Cloten havde seet, saa var han dog

end i mit Minde, og desuden har vi

ei Grund vor Kjærlighed at skjenke Kongen.

J har ved min Forviisning maattet savne
Opdragelse som Følge af vort Levnet,
J ned den Omhed ei Jer Bugge loved:
J ere blot den hede Sommers Slaver
og Vintrens skrumpne Trælle.

Guiderius.

Ei at leve
er bedre end at leve saa. Til Leiren!
Mig og min Broder Ingen kjende kan;
J er forglempt, saa ældet nu, at Ingen
udfritter Eder.

Arviragus.

Ved hiin Soel som skinner,
jeg vil derhen! Hvad er det at jeg aldrig
har seet en Mand at doe? kun stuet Blodet
af feige Harer og af geile Geder?
Jeg knap en Hest besteg; kun den der kjendte
en Rytter som mig selv, der aldrig bar
paa Hælen Sporehjul. Jeg skammer mig
ved at beskue Solens Glands og nyde
dens Straalers signede Virkning, og forblive
en ukjendt Stakkel.

Guiderius.

Jeg vil did, ved Himlen!

Hvis J vil signe mig og give Drlov,
saa blier jeg meer forsigtig; vil J ei,
saa falde Faren ene paa mig selv
fra Romas Haand.

Arviragus.

Jeg siger ogsaa: Amen!

Bellarus.

Da J saa liden Priis paa Livet satte,
saa veed jeg ei hvorfor jeg skulde spare,
til større Kummer, mit. Afsted da, Bern!

Hvis J for Fædrelandets Frelse falde,
 det ogsaa blier min Seng: dets Røst mig kalder.
 (affides.) De langes haardt, og svarlig koger Blodet,
 til det udslyer og viser Prindsmodet.

(De gaar.)

Femte Akt.

Første Scene.

En Mark imellem den britiske og romerske Leir.

Posthumus med et blodigt Lommeterklæde.

Posthumus.

Du blodige Klæde, jeg vil gjemme Dig;
 jeg har jo ønsket Dig saaledes farvet.
 J Egtemand, hvis saa J Alle handled,
 hvormange, for et ringe Feiltrin, dræbte
 en Viv langt bedre end J selv! Pisanio,
 ei alle Bud den gode Tjener rygter:
 kun bunden til de rettlige. J Guder!
 hvis mine Feil J havde straffet, ei
 jeg havde levet og iværksat dette;
 Imogen da til Anger sparet var
 og jeg Glendige — som, meer straffskyldig,
 fortjente bedre Eders Havn — var revset.
 For Smaafeil J af Godhed kalde Nogle,
 at ei de dybere skal falde; Andre
 tillade J at dlynge Ondt paa Ondt,
 og lade dem i Ugtelse henleve.

Imogen Eders er, fkee Eders Willie
 og boi mig under den, I hoi Guder!
 — Med Romer-Hæren kom jeg, for at fægte
 imod Imogens Rige; det er nok
 at jeg har dræbt Din Herskerinde, Bretland,
 jeg vil ei saare Dig. — Derfor, I Himle,
 mit Forsæt hor med Taalmod: jeg mig skiller
 ved denne Romer-Dragt og klæder mig
 som britisk Bonde; derpaa vil jeg stride
 imod den Hær jeg kom med, derpaa doe
 for Dig, Imogen, — Dig, for hvem mit Livs
 hvert Aandedrag er Død. Saaledes ufsendt,
 ei ynket og ei hadet, vil jeg offre
 til Kampen mig; da skal man see at Hæder
 og Mod ei kan bedømmes efter Klæder.
 I Guder, skjænk mig Leonati Mod!
 Til Verdens Skam den Sætning den skal lære:
 Alt synes Lidet og dog Meget være.

(gaaer.)

Anden Scene.

Samme Sted.

Fra den ene Side kommer Lucius, Iachimo og
 den romerske Hær, fra den anden den britiske; Leo-
 natus Posthumus følger den som en simpel
 Soldat. De marschere over Skuepladsen. Krigslarm.
 Derpaa komme ind i Fægning Iachimo og Post-
 humus, som overmander Iachimo, gjer ham
 vaabenløs og forlader ham.

Iachimo (ene.)

Min Brodes Tyngde i min Barm bortrever
 mit Mod. Her jeg en Qvindes Rygte skjænded,
 Britaniens Prindsesse, og dets Lust

hevntørfstig svækker mig. O, kunde ellers
 hiin Karl, Naturens Udskud, mig betvinge
 i eget Kald? Mit Ridderskab og Ere,
 — som jeg dem opretholder — nu forhaanes.
 Hvis Bretlands Kæmper overgaae hiin Træl
 saameget som han os, da det bebuder,
 at neppe Mand vi ere, men de Guder.

(gaaer.)

Slaget vedvarer; Britterne flygte; Cymbeline bliver
 taget til Fange. Bellarius, Guiderius og
 Arviragus komme ham til Hjælp.

Bellarius.

Saa staa dog, staa! Vi Fordeel har af Marken;
 besat er Passet. Ifkun ussel Frygt
 os kan beseire.

Guiderius og Arviragus.

Staa dog; staa og strid!

Posthumus kommer og understøtter Britterne. Cym-
 beline befries. De gaae. Lucius, Iachimo
 og Imogen komme.

Lucius.

Bort Ungling, bort herfra og red Dig selv!
 Ven dræber Ven; en slig Uorden hersker
 som om vi alle bare Falskehætter.

Iachimo.

Der er en ny Udsætning.

Lucius.

Lykken veksler:

Nu enten stride tappert eller flygte!

Tredie Scene.

En anden Deel af Marken.

Posthumus og en britisk Adelsmand komme.

Adelsmanden.

Kom Du fra dem som holde Stand?

Posthumus.

Ja, rigtig.

Og I fra dem som Flugten tog?

Adelsmanden.

Ja rigtig.

Posthumus.

Det ei beklammer Eder. Alt var tabt, men Himlen for os fægted. Kongen selv, berøvet sine Gloie, Linien brudt, kun Briter-Nygge saae; ad snevre Pas de flygted alle. Fienden, fuld af Mod, af Blodtorst Tungen udstrakt, havde Arbeid til Overslod for sine Vaaben, saarede, slog ned for Fod og dræbte. Flere løb af Frygt, saa Passet oplydt var med Døde, i Nyggen ramt, og feige Levende, til Død af Skam bestemt.

Adelsmanden.

Hvor var hiint Pas?

Posthumus.

Balpladsen nær, med Terv og Steen inddiget, hvoraf en gammel Kriger Fordeel tog, en ærlig tapper Karl, som vel fortjente for denne ædle Daad den høie Alder, hans hvide Haar antyded. Døds for Passet — med tvende Ungersvende, bedre flikkede saa saae de ud, til Bornevæddeløb end til slikt Myrderi, med Ansigtet

som Mæsker skjenne, ja, end skjønnere
 end dem som Skjønhed eller Blufærd dække —
 han tog sin Plads, tilraabte dem som flygted:
 „Run Bretlands Hjort, dets Mænd ei døe i Flugten;
 „til Mørket flyer den Sjæl som flygter baglands!
 „Staa, eller vi som Romere Jer give
 „lig Dyr hvad I saa dyrist undgaae ville
 „ved Flugt, og hvad I undflye kan ved Blikket
 „mod Fjenden vendt! Hold Stand!“ Nu disse Tre,
 — tre Tusinde — i Gjerningen saa mange —
 (Tre udgjør Hæren, naar de Andre Intet
 udrette tør) ved Ordet: „Holder Stand!“
 af Pladsen understøtted' og af Diet,
 der straalød Tapperhed, som kunde verlet
 til Landse Teen, — de blege Kinder ildnød
 og livnød op til Skam og Mod de Feige,
 som ved Exemplet nu henvendte Blikket
 den rette Vej, og raste Løver lig
 mod Fjendens Hellebarder. Da begyndte
 et Stop i Jagten, et Tilbagetog;
 lig Kyllinger de flygtede den Vej
 hvor Drønen svæved nys — med Trælleskridt
 hvor før de seired. — Nu blev vore Feige
 — som Krummer før en Tigger — Liv i Nøden,
 og da de til hvert ubevogtet Hjerte
 en Bagder fandt, o Himmel, hvor de sloge:
 tilførn alt Slagne, Døende og Benner,
 som ei var druknød i den forrige Bølge.
 Ti, af en Enkelt jagne før, blev nu,
 hver enkelt, Tyves Bøddel. De, som heller
 før vilde døe end kæmpe, bleve nu
 Balpladsens Skrak.

Adelsmanden.

Det var høist underligt:
 et snevert Pæs, en Olding og to Drengel!

Posthumus.

Nei, undres ikke, Ven! Dog I er skabt
meer til at undres over Ting I horer,
end til at gjøre Under. Vil I rime
til Spot derover, vel, her har i Et:
Et snebert Paa, en Olding og to Dreng
har Bretland frelst, kan Rom tilbagetrænge.

Adelsmanden.

Bliv dog ei vred.

Posthumus.

Hvad kan jeg derved vinde?

Jeg er dens Ven, som flygter for sin Fjende,
thi han som Bogenborg om sit Krigerdygte,
jeg veed det, snart vil fra mit Venstebud flygte.
— I laer mig rime.

Adelsmanden.

I er vred; Farvel.

(gaaer.)

Posthumus.

Det er en Adelsmand. O usle Adell!
Om Nyt han spørger, og var selv i Marken? —
I Dag, hvormange vilde have givet
for deres Kroppe, Vren? Flugten tog de
og døde dog. Jeg, i min Sorg fortryllet,
ei Døden fandt hvor den hørte sukke,
ei følte hvor den traf. Det er dog selsomt,
at den, et slikt Uhyre, skjuler sig
i friskest Væger, blødest Seng, i Drd
som Honning søde; har dog fleer Redskaber,
end vi som drage Sværd. Jeg vel den finder,
thi da jeg atter nu en Romer er,
ei Britte længer, har jeg mig idraget
min gamle Dragt; ei vil jeg sætte meer,
men til den første Træl mig overgive,

der nærmer sig. Stort dette Blodbad var,
 som Romerne har øvet, stor den Gjengjæld,
 som Bretland tage maa. For mig kun Død
 er Løsefjerv; gid Livet snart henflød,
 som jeg ei pleie vil, ei længer bære; —
 det offret til Imogens Minde være!

(To britiske Hovedsmand og Krigere komme.)

Første Hovedsmand.

Sak Jupiter: nu Lucius er fangen!
 Den Gamle og hans Sonner vare Engle.

Anden Hovedsmand.

Der var en Fjerde, flådt i Landbodrægt,
 som Fjenden Bryttet led.

Første Hovedsmand.

Saa er fortalt;
 men ingen af dem findes kan. — Hvem er der?

Posthumus.

En Romer, som ei stod forladt, om Hjælp
 ham ydet var.

Første Hovedsmand.

Læg Haand paa ham, den Hund!

Ei Led af Rom skal vende hjem og sige
 hvad Krager her dem haffet har. Han praler
 som om han Noget var; bring ham for Kongen.

Cymbeline kommer med Følge; Bellarius, Guide-
 rius, Arviragus, Pisanio samt fangne Romere.
 Hovedsmændene fremstille Posthumus for Cymbeline, som
 overleverer ham til en Fangevogter. Alle gaae.

Fjerde Scene.

Et Fængsel.

Posthumus og to Fangevogtere.

Første Fangevogter.

Du bliver ei bortstjaalen: Du har Klodsen. *)
 Ved, hvor Du finder Græs.

Anden Fangevogter.

Ja, eller Madlyst.

(Fangevogterne gaae.)

Posthumus.

Vær mig velkommen, Lænke! Du er Veien,
 jeg troer, til Frihed; jeg mig føler bedre
 end den Bærbrudne, som langt heller vil
 bestandig lide, end helbredes af
 den sikke Læge: Død, som Nøglen er
 til Livets Lænke. — Min Samvittighed,
 meer end min Haand og Fod Du lænket er!
 I gode Guder, skjenk mig Angrens Bærktoi,
 som aabner Volten og gjør fri for evig.
 Er Sorgen nu mig nok? Saa lindres her
 af jordist Fader Barnets Dvide — Guderne
 meer naadrige er. Skal jeg da angre?
 Det gjør jeg bedst i disse meer attraaede
 end mig paatvingue Lænker! Livets Frihed,
 det første Gode, gav jeg Eder; kræv ei
 et større Dffer af mig, end jeg eier.
 Jeg veed, I er meer naadig, end den Mager,
 som tager Tredies, Sjette, Tolvte-Delen

*) Fangevogterens Vittighed har Hensyn til en Skif man
 dengang flere Steder brugte, at fæste en Klods om
 Jorbenet paa Hestene naar de bleve satte paa Græs.
 Johnson.

af Skyldneren, og lader ham af Resten
ernære sig; men saa er ei min Bøn.
Tag mit Liv for Imogens: endskiøndt ei
det er saa kostbart, I dog mynted det,
og ei paa Jorden veies hver en Penge —
tag Mynten, endskiøndt let, for Prægets Skyld,
og jeg er Eders. Saa, I store Magter!
modtager i Afregning dette Liv
og udslæt al min Skyld paa Regnebrettet. —
Min Imogen, jeg taus nu til dig taler!

(sover ind)

Heitidelig Musik. Som Skygger fremkomme Sicilius
Leonatus, Fader til Posthumus: en gammel Mand,
klædt som en Kriger, levende en gammel Matrone, hans
Hustru og Moder til Posthumus, med Musik foran dem.
Derpaa følge, efter anden Musik, de to unge Leonater,
Brødre til Posthumus, med de Saar hvoraf de døde i
Krigen. De omringe den slumrende Posthumus.

Sicilius.

Du Jordengud, tilbagehold
din Garm mod Støvets Sønner.
Lad Mars og Juno derimod,
— saa lyde vore Bønner —
Din Straf og Brede føle.

Hvad har min stakkels Søn forbrudt,
hvis Blik jeg aldrig saa?
Jeg maatte doe imedens han
i Moders Skjed end laa.
Du, som en kjærlig Fader er
for Faderløses Hær,
Du kunde ham for Jordens Bee
bevogte fjernt og nær.

Moderen.

Lucina gav mig ingen Hjælp,

jeg puintes til min Død,
 da Posthumus til Verden kom;
 han græd da han blev fød,
 et Sorgs, et Smertens Barn.

Sicilius.

Ret som hans Fædre Himlen gav
 ham Pund til stor Idret,
 og han fortjener Lov og Pries,
 som Cicils høie Et.

Første Broder.

Da han var voret op til Daad
 i Bretland — hvilket Bryst
 har turdet vove sit mod hans,
 i Kamp og mandig Dyst?
 Han nød et stort, et herligt Held
 og blev Smogens Dyst.

Moderen.

Da blev af Vandet han forvilst,
 man Egtepagten brød;
 fra Fædrehuset man ham rev,
 da Smertens Stemme lød:
 den deilige Smogens.

Sicilius.

Hvi lod Du fra Italien
 Jachinos fule Daad
 beangste og forfølge ham
 med sæl Skinsyges Braad,
 og lod ham lide Haan og Spot
 for Andres onde Raad?

Anden Broder.

Derfor fra stille Baaning nu
 vi stakkels Nander drog:
 vi som, for Fædrelandets Sag.

sandt Døden da vi slog;
vi som af Dødsfald mod vor Drot
Tanatii Hjender vog.

Første Broder.

Før Cymbeline Posthumus har
det samme rettet ud;
hvi har du ham da brat forladt,
Jupiter, Gunders Gud,
og gjort i hans Lyksalighed
et saadant vældigt Brud?

Sicilius.

Åbn de krystalne Porte vidt
og her vor svage Ven:
J Naade giv den tappre Slægt
dens velfortjente Løn!

Moderen.

Bortryd paa Livets Tornesti
alt Uheld fra vor Son!

Sicilius.

See til os arme Mander ned
fra Din marmorne Skj,
og send Lyksalighed og Fred
ned fra Dit Guddoms-Ly!

Anden Broder.

Hvis Du ei hjælper os, vi maae
til andre Guder fly.

Jupiter nedstiger i Torden og Lynild, sidende paa en
Drn: han udslynger en Tordentile. Skyggerne
falde paa Knæ.

Jupiter.

Ei meer, J Støvet's lave Mander!
Jbove, at fortørne Tordnens Gud?
J veed at Jordens Sen med Skræk sig vaander,

naar han sin Tordenkile slynger ud.
 Skyssums svage Skygger, bort! I vige
 didhen hvor Blomster evig staae i Flor!
 Ei agte I hvad hændes Dødelige;
 min Haand regjerer Skjæbnerne paa Jord.
 Jo senere min Gave er, jo bedre;
 jeg revser den jeg elsker, derfor til!
 Jer Sen, skøndt nu i Stebet, vil jeg hædre,
 og reise ham naar Proven er forbi.
 Min høie Stjerne styrede hans Fødsel;
 han i mit Tempel viet blev — Forsvind!
 Naturen var med Gaver mod ham ødsel;
 han med Imogen naaer til Lyffens Tind.
 Læg dette Pergament paa Heltens Hjerte,
 vor Villie det antyder og hans Held.
 Nu bort med Eders Klager, Eders Smerte,
 opir mig ei, men øs af Taalmods Væld. —
 — Til mit chrystalne Slot, min Dn, vær snel!
 (stiger op igjen.)

Sicilius.

Han kom i Torden, og hans Guddoms Ande
 uddunster Svool. Den hellige Dn trued
 at sendertræde os. Dens Himmelfstigen
 var herligt Syn: den kongelige Fugl
 udsprede sine Vinger, hvæsfed Næbet,
 som var dens Gud tilfreds.

Alle.

Taf, Jupiter!

Sicilius.

See, Hvalvingen sig lukker; han er indtraadt
 i lyse Himmelbelig. Guders Gud,
 lad til vort Held os rette ud Dit Bud!

(Skyggerne forsvinde.)

Posthumus (vaagnende.)

O Søn, Du mig en Stammefader blev;
Du avled mig en Fader, og Du skakte
en Moder og to Brødre — men, o Haan!
de svandt i Fødselen da jeg opvaagned.
O, I Glendige, som er ahangige
af Stores Gunst, drøm I som jeg har drømt,
vaagn op, og find et Intet! Men jeg svarmer: —
Heel Mange drømte ei at finde Noget
og usfortjent nød Lyffens Gunst, — saa jeg,
som faae det skønne Syn og veed ei Grunden.
— Hvad Feer nærmed sig? — En Bog, en sjelden!
Var ei, paa Verdens Viis, udvendig smykket;
en Skæl foruden Kjerne. Lad Dit Indre,
en Nutids Hofmand ganske uligt, svare
til det Dit Idre lover!

(læser.)

„Naar en Leveunge, sig ubevidst, uden Sagen finder,
og vorder savnet af en Himmeldust, og naar de
den ranke Cedar berøvede Grene, efter i flere Aar at
have henligget visnede, atter opblomstre og forenes
med den gamle Stamme og bore paa ny, da skal
Posthumus ende sine Banheld, Britanien vorder lykke-
ligt og blomstre i Fred og Overflod.“

Er det en Drøm, hvad eller er det Banvid,
som mig omgiver? Begge eller Intet?
Banvittig Tale eller saadan Tale,
som Sands ei fatter? Hvad det er, det være!
Mit Livs Dmiskistelser det ligner, og
for Sympathiens Skyld jeg vil det gjemme.

(Fangevogterne komme tilbage.)

Fangevogteren.

Kom Ven, er I bered til Døden, har I nok
af Livet?

Posthumus.

Ja, meer end nok.

Fangevogteren.

Galgen er Ordet, min Ven; har I nok deraf, saa er I vel tillavet?

Posthumus.

Dersom jeg bliver et godt Maaltid for Tilskuere, saa maa Fadet betale Regningen.

Fangevogteren.

En svær Regning for Jer, men det er en Trøst at det bliver den sidste. I har nu ingen flere Vertshuus-Regninger at frygte for. Som oftest frembringe de lige saa megen Bedrøvelse ved Afsteden, som Glæde ved Ankomsten. I kommer, svag af Mangel paa Mad, og I gaaer bort, rævende fordi I har drukket for meget, bedrøvet fordi I har udgivet saa meget og bedrøvet fordi I er indgivet saa meget. Pung og Hjerne lige tomme: Hjernen for svær, fordi den er for let; Pungen for let, fordi den har mistet sin Tyngde. Alle disse Modsigelser slipper I nu paa een gang for. Hvilken Medlidenhed der dog er i en Tostillings-Strikke! Den summerer i et Dieblis et tusinde Ubehageligheder. I har ingen Skyldner uden den; den afgjør det Kommende som det Forløbne. Jer Hals bliver Pen, Blæk og Diss, og Dwitteringen følger.

Posthumus.

Jeg er gladere ved at døe, end Du ved at leve.

Fangevogteren.

I Sandhed, den som sover, sofer ingen Tandpine; men en Mand, som skal til at sove Gders Sovn og har en Bøddel til at hjælpe sig til Sengs, troer jeg gjerne byttede Plads med sin Hjalper, for seer I, Ven, I veed ikke hvad Vei I skal gaae.

Posthumus.

Jo, i Sandhed, det veed jeg.

Fangevogteren.

Har da Jeres Død Dine i Hovedet? Jeg har ikke seet ham saaledes asmalet. I maa enten lade Jer underrette af Nogen, som veed det, eller tage Det paa Jert eget Ansvar, som jeg er vis paa I ikke veed, eller I maa springe i Faren paa Jer egen Risiko, og hvorledes Reisen vil løbe af, troer jeg ikke I kommer tilbage og fortæller Nogen.

Posthumus.

Jeg siger Dig, min Ven, der er Ingen som mangler Dine der kunne lede dem den Vej jeg gaaer, naar de kun ville bruge dem eller lade være at blinke.

Fangevogteren.

Hvad er det for en urimelig Spas, at en Mand skulde have den bedste Brug af sine Dine for at see Veien til Blindhed. Jeg er vis paa, at Galgen er Veien til at blinke.

(Et Bud kommer.)

Budet.

Tag Lænkerne af ham, bring Eders Fange for Kongen.

Posthumus.

Du bringer gode Tidender; jeg kaldes til Frihed.

Fangevogteren.

Saa vil jeg hænges.

Posthumus.

Derved bliver Du friere end en Fangevogter. De Døde bruge ingen Lænker

(Posthumus og Budet gaae.)

Fangevogteren (ene.)

Naar en Mand ikke vil gifte sig med en Galge og avle smaa Gabestofke, har jeg aldrig seet Nogen

saa usforsagt. Jeg er, paa min Samvittighed, vis paa, at der er større Stryngler end han, der ønske at leve, og omendstjondt han er en Romer, saa er der dog vist ogsaa Røgle af dem som doe imod deres Villie; det vilde jeg, dersom jeg var En. Sid vi Alle havde een Tænkemaade og en god Tænkemaade; hvilken Odelæggelse iblandt Fangerogtere og Galger! Jeg taler imod min egen Fordeel, men mit Ønske bringer dog Befordring med sig.

(gaaer.)

Femte Scene.

Cymbelines Telt.

Cymbeline, Bellarius, Guiderius, Arviragus, Pisanio, Adelsmand og Folge.

Cymbeline.

Staaer frem, I som de høie Guder valgte til Thronens Støtter. Det mig smelter dybt, at den Soldat som sægtede saa tappert, hvis Pjalter skammed gyldest Pandser ud, hvis nøgne Bryst holdt Prove, ei kan findes. Den lykkelige skal blive som ham bringer, hvis i vor Magt det staaer.

Bellarius.

Jeg aldrig skued saa ædel Harmen i saa ussel Dragt, saa herlig Daad af En hvis Ydre loved kun Tiggeri.

Cymbeline.

Veed man ei Noget om ham?

Pisanio.

Han er blandt Levende og Døde søgt, men findes ei.

Cymbeline.

Saa er jeg Arving til
den Ven ham tilkom, som jeg overdrager
(til Bellarius, Guiderius og Arviragus.)
til Eder, Bretlands Hjerte, Hjerne, Alt
ved hvad det lever end. Nu er det Tid
at spørge Jer hvorfra I kom.

Bellarius.

Min Konge,
i Cambrien er vi født, er Adelsmænd;
meer til vor Roes var Ubeskedenhed,
kun: vi rettskafne ere.

Cymbeline.

Veier Knæ: —

Reis Eder, Slagets Riddere! — Nu I være
om min Person, jeg vil beklæde Eder
med Værdighed, som passer Eders Stand.

(Cornelius og endeel Hofdamer komme.)

Hvor mørke Blik! Hvi hilse I saa traurigt
vor Seiersdag? I ligne Romere,
og ikke Bretlands Hoffolk.

Cornelius.

Hil Dig, Konge!

Til Uheld i Dit Held jeg melde maa,
at Dronningen er død.

Kongen.

Som Læge slet

den Melding semmer Dig; men omendstjondt
vel Lægedom forlanger Livet, Døden
ei sparer Lægen. — Hvordan endte hun?

Cornelius.

Med Rædsel — rasende: lig hendes Liv,
der her saa grusomt var, hun endte grusomt

for hende selv. Jeg vil berette Eder
 hvad hun tilstod, og disse Qvinder kan
 mig rette, feiler jeg; med vaade Kinder
 de vare nær, dengang hun døde.

Kongen.

Tal!

Cornelius.

Først tilstod hun, hun aldrig elsked Eder,
 kun Eders Magt og Storhed, Eder ei;
 hun agtede kun Kongeværdigheden,
 Jer haded hun.

Cymbeline.

Det vidste ene hun,
 og var det ei paa Dødens Leie sagt,
 jeg havde aldrig troet det. Videre!

Cornelius.

Jer Datter, som hun foregav at elske
 med saadan Omhed, var i hendes Dine
 en Skorpion, hvis Liv, saa tilstod hun,
 ved Gift hun vilde revet, men blev hindret
 ved hendes Flugt.

Cymbeline.

O, lumskeste Uhyre!

Hvo læse kan i Qvindens Sjæl? Hvad mere?

Cornelius.

Og endnu værre: hun tilstod at have
 et Mineral for Jer, som naar det toges,
 strax angreb Livet og udtæred det
 i Tommeviis; thi det var hendes Plan
 ved Baagen, Graad og Pleie, Kys og Smiger
 at overvalde Jer, og naar I var
 ved denne List bered, at drive paa
 sin Søns Ansættelse til Kronens Arving.

Ved hans Gravværelse slog Alting feil,
da blev hun rasende, tilstod sit Forsæt,
bød Menneſker og Guder Trods og angred
at ei det Onde udført var: hun døde
i Kaseri.

Cymbeline (til Damerne.)
Alt dette har J hørt?

Damerne.

Ja, Eders Majestæt!

Cymbeline.

Ei mine Dine
har nogen Skyld, thi hun var ydre ſjen;
mit Dre ei, der hørte Smigreriet;
mit Hjerte heller ei, ſom trøede hende
at være hvad hun syntes. O, min Datter!
vel maa Du ſige at jeg handled uflogt:
Du ſølte det. Gid Himlen Alt oprette!

Lucius, Jachimo, Sandſigeren og flere romerſke
Fanger komme bevogtede, bag efter følger Poſthumus,
ſiden Imogen.

Du Lucius, fordrer vel ei Skat; thi Bretland
betalte den, endſkjøndt med Tabet af
heel mangen tapper Mand, hvis Slægter fordre,
til Soning de for Dodes Sjæle, Drabet
af Fangerne, ſom vi dem have tilſtaaet.
Betanker Eders Skjæbne!

Lucius.

Heie Konge,
Krigslykken overvei. Kun ved dens Lumer
J Seiren vandt; var den i vort Lod falſden
vi havde — med afſjølet Blod — ei truet
med Sværd de Fange. Men da Guderne
det vil ſaaledes, at kun Livets Tab
maa Leſepenge være, nu velan!

en Romer kan med Romer-Hjerte lide;
 Augustus lever end og hevner os.
 Saa meget for mig selv! Jffun een Ting
 jeg beder om: Min Dreng, en Son af Landet,
 lad ham løskjøbes. Aldrig havde Herre
 en bedre Svend; saa tro, saa flittig, lydig,
 tjenstfærdig og opmærksom paa sin Dont,
 godmodig mod den Syge — lad hans Dyder
 sig ene med min Ven, som Eders Høihed
 ei nægte vil. Han har med ingen Britte,
 skjendt han en Romer tjente. Frels ham, Konge;
 spar ellers intet Blod.

Cymbeline.

Jeg for har seet ham,
 hans Ansigtstræk er mig bekendt. Hor, Ungling,
 Du har ved Dine Blik min Indest vundet,
 og Du er min. Hvorfor jeg siger: Lev,
 det veed jeg ei. — Tak ei din Herre — Lev,
 og hvad Du vil, begjar af Cymbeline:
 Alt hvad han eier, hvad Du ønske kan,
 ja selv iblandt de fangne Romere
 den Ypperste.

Imogen.

Jeg takker Eders Høihed!

Lucius.

Jeg kræver ei Du om mit Liv skal bede,
 dog veed jeg at du gjør det.

Imogen.

Nei, af nei!

Jeg andet Arbeid har, jeg Noget seer
 mig bittere end Døden. Eders Liv
 maa sørge for sig selv.

Lucius.

Han mig foragter,

han haaner mig! D snarlig doer den Fryd,
som bygget er paa Pige-, Drenges-Trofskab. —
Hvi staaer han saa forvirret?

Cymbeline.

Tal, hvad vil Du?

Jeg meer og meer Dig elsker, meer og meer
jeg tænker paa hvad helst Du kan begjære.
Tal! Kjender Du ham hist, Du stirrer paa?
Han leve skal! Er han Din Ven? Din Slægtning?

Imogen.

Han er en Romer, mig ei meer beslægtet
end jeg er Eder; dog, som Undersaat
jeg staaer Jer nærmere.

Cymbeline.

Hvi seer Du paa ham?

Imogen.

J Genrum vil jeg sige Eder det,
hvis J vil høre mig.

Cymbeline.

Al Hjertet gjerne;
jeg ganske Dre er. Hvad er Dit Navn?

Imogen.

Fidele.

Cymbeline.

Vel, Du vare skal min Hoffvend
og jeg Din Herre. Folg mig og tal frit.

(Cymbeline og Imogen gaar tilside.)

Bellarius.

Er han fra Døden ei opstanden?

Arviragus.

Sandskorn

hinanden meer ei ligne kan. Hiin Ungling

med Rosenkind, som døde, hed Fidele;
hvad tænker I?

Guiderius.

Jeg troer den Døde lever.

Arviragus.

Yes, see didhen; han seer os ei, vær stille!
Do ligne kan hinanden. Vær det ham,
han talte vist til os.

Guiderius.

Han var jo død.

Bellarinus.

Di stille, see og til!

Pisanio (affides.)

Det er Imogen;
nu da hun lever, saa lad Alting gaae
som bedst det kan.

(Cymbeline og Imogen komme frem.)

Cymbeline.

Kom, staa her ved min Side;
tal heit Din Fordring ud. (til Iachimo) I der, kom frem!
Giv denne Ungling Svar og vær sandfærdig,
hvis ei, da ved vor Throne og dens Glands,
som er vor Vre, Pinebanken skal
adskille Løgn fra Sandhed. — (til Imogen) Tal til ham!

Imogen.

Min Ven er at han sige skal fra hvem
han har hiin Ring.

Posthumus (affides.)

Hvad kan det angaae ham?

Cymbeline.

Den Diamant paa Eders Finger, sig,
hvor fik I den?

Jachimo.

Du burde pine mig,
for at jeg skulde lade usagt det,
som naar udsagt, vil pine Dig.

Cymbeline.

Hvem? mig?

Jachimo.

Jeg tvinges gjerne til at sige Det,
som martrer mig at skjule. Ved Bedrag
jeg Ringen fik, den Posthumus tilhørte,
ham Du forviste, og — hvad Dig maa frænke
end meer end mig — en Vædlere ei leved
paa viden Jord. Er dette Dig nu nok?

Cymbeline.

Nei, sig mig Alt.

Jachimo.

Hiint Mesterværk, Din Datter,
for hvem mit Hjerte bløder og jeg Talske
med Skrak og Gys erindrer — Hjælp, jeg swimler.

Cymbeline.

Min Datter! — Kom til Kræfter — hvad om hende?
Du for maa leve til Naturen kalder,
end doe for jeg veed meer. Opmand Dig; tal!

Jachimo.

Engang (uselig var det Ubr som slog
det Timeslag) det var i Rom, (forbandet
skal Stedet være!) ved en Fest, (gid Maden
Gist havde været, eller i det mindste,
det som jeg aad!) den gode Posthumus
alvorlig sad og hørte os lovprise
de velste Dvinder — vore Elskede —
for Skjænhed, saa at han forstumme maatte,
som cied Skjænheds Mønsteret: — for Skabning,

faa at selv Gude-Billedet af Venus,
 ja af Minerva haltede; for Anstand,
 som overgik fuldkomneste Natur;
 for Sindelag, kort sagt for alle Dyder
 som Mand hos Kvinden elsker; desuden
 hiin Egteskabets Medekrog, hiin Ynde,
 som rorer Diet —

Cymbeline.

Jeg paa Gloder staaer;

til Sagen!

Jachimo.

Alt for snart det skeer,
 til Eders Hjertesorg! Nu Posthumus,
 dog uden at han lasted hvad vi roste,
 med Ro, — der sommer den, som vis er paa
 sin kongelige Elskerindes Trostkaab, —
 og Styrke hendes Billede udmalede,
 hvori hans Tunge lagde sliig en Sjæl,
 at al vor Roes blev Røffetøs-Portale,
 og vi kun Pralere.

Cymbeline.

Vel, vel, til Sagen!

Jachimo.

Jer Datters Dyd — thi her begynder det —
 han talte om som om endog Diana
 selv dromte yppigt, og kun hun var kold:
 hvorpaa jeg usle, som hans Roes betvivlede,
 imod den Ring som han paa Fingren bar
 Guldsummer væddede, at hendes Yndest
 jeg skulde mig tilvinde samt hans Ring,
 ved Egtebrud med hende. Han, som Ridder,
 ei mindre sikker paa Prindsessens Vre
 end jeg det siden fandt, udsatte Ringen,
 og kunde det, var det end en Karfunkel

af Phobi Hjul, ja om i Værd den stred
med hele Vognen. Til Britanien
jeg skyndte mig; vel maa J, høie Konge,
erindre mig ved Høffet, hvor jeg lærte
af Eders lydske Datter hvilken Forskjel
imellem Kjærlighed og ussel Brynde.

Nu, med et nedbrudt Haab, min vælske Hjerne
udtænkte Planer i Jert kolde Vretland,
bedrageriske, men fremmende min Hensigt.

J Korthed, Lysten lykkedes og jeg
kom hjem med saa sandsynlige Beviser,
at Posthumus, den Vædle, vakkede
i Tro paa hendes Dyd; mit Udsagn jeg
bekræftede med Underretning om

Tapeter, Malerier; dette Armbaand,
— o List, hvorved jeg fik det! — jeg ham bragte.

Jeg vidste skjulte Tegn paa hendes Legem,
saa at han maatte troe at Kydskhedsbaandet
var ved min Udaad senderbrudt, hvorpaa —
mig synes nu jeg seer ham —

Posthumus (springer frem.)

Ja saa gjer Du,

Du vælske Hund! — Vee mig, Lettroende!

Uthorte Morder! værre end enhver

Udgjerningsmand, som var og er og bliver!

D giv mig Strikke, Kniv og Dolk, o, giv mig

en retvis Dommer! Konge, send ud efter

de meest udsøgte Piinsler. Det er mig,

som hver uhyre Daad paa Jord beskammer:

min var den skændigste. Afend Posthumus,

som myrdede Din Datter! — Nei, jeg lyver! —

En mindre Skurk end jeg blev dertil brugt,

en gudsforgaaen Skurk udrettet det!

Hun Dydens Tempel var, ja Dyden selv.

Steen, steen mig, og kast Gadeskarn kun paa mig,

Iad Hunde mig angribe! Hvert Uhyre
 skal hedde Posthumus og Leonatus!
 hver Udaad werde mindre end den var!
 Imogen, o mit Liv, min Viv, Imogen!
 Imogen, min Imogen!

Imogen.

Kelig; hør mig! —

Posthumus.

Du spiller med, Du jammerlige Dreng?
 Der er Din Rolle. (Støder til hende, hun falder.)

Pisanio.

Herre! Hjælp dog, hjælp!

Det er Thyristinden selv. O Posthumus,
 før nu I dræbte ei Imogen. Hjælp!
 O min Thyristinde!

Cymbeline.

Dreies Verden rundt?

Posthumus.

Hvorledes? svimler jeg?

Pisanio.

Vaagn, min Thyristinde!

Cymbeline.

Hvis det er saa, da Guderne mig dræbe
 med jordist Fryd.

Pisanio.

Hvor gaaer det, ædle Frue?

Imogen.

Vort fra mit Alsyn, Vederstyggelige!
 Du gav mig Gift, Uhyre; drag ei Alande
 hvor der er Mennesker.

Cymbeline.

Imogens Stemme!

Pisano.

Dyrstinde,

Gid Guderne med Svøblid dræbe mig,
hvis ei jeg troed, at den Drif I modtog
var sjelden rar. Mig gav den Dronningen.

Cymbeline.

End mere Nytt?

Imogen.

Den mig forgifted.

Cornelius.

Guder!

Jeg glemte før at Dronningen tilstod,
hvad Dig beviser skyldfri: Hvis Pisano
har, sagde hun, Imogen givet Driften,
som jeg ham gav som Lægedom, da er hun
betjent som jeg en Rotte vil betjene.

Cymbeline.

Ne? —

Cornelius.

Dronningen begjæred ofte af mig
at blande Gift for hende; som hun sagde,
blot for at vinde Kundskab ved at dræbe
Smaaadyr, som Kat og Hund af ringe Værd;
men da jeg frygtede at hendes Hensigt
var mere farlig, laved jeg for hende
en blandet Drif, hvorved, naar den blev tagen,
Livskraften slumred, men om seie Tid
Naturens vante Sygler maatte atter
tilbagevende. Har I nydt af den?

Imogen.

Sandsynligviis, thi jeg var død.

Bellarius.

Hør Børn,

der er Feiltagelsen.

Guiderius.

Det er Fidele.

Imogen (omfavner Posthumus.)

Hvi har Din Egtfælle Du forjaaget?

Tænk at Du staaer paa Klippens Brink, og stod
mig borte igjen.

Posthumus.

Hang der, lig Frugt, min Elskte,
til Træet deer!

Cymbeline.

Hvad nu, mit Kjød, mit Barn?

Skal jeg i denne Scene være stum?

Tal til mig!

Imogen (knæler.)

Din Bellsignelse, min Fader!

Bellarius.

Jeg laster ei at I hiin Ungling elsket,
I havde Grund dertil.

Cymbeline.

Gid disse Taarer
indvie Dig til Held! O min Imogen,
død er Din Moder.

Imogen.

Det mig smerter dybt.

Cymbeline.

Hum var ei god, og det er hendes Skyld,
at vi saa selsomt mødes; hendes Son
er borte, hvor, vi ikke veed.

Pisano.

Min Konge,
nu Frygten er forsvunden vil jeg tale.
Vord Eloten, da Hystinden borte var,

kom skummende til mig med draget Sværd
 og svor at dræbe mig, hvis ei jeg tilstod
 hvad Dei hun flygtet var. Tilfældigviis
 jeg fra min Herre et opdigtet Brev
 i Lommen havde, som ham ledet til
 at søge hende op paa Milfords Klipper.
 Som en Uffindig, i min Herres Klæder,
 dem han aftvang mig, hastet han didhen
 med frækkeste Sed, i den uhydske Hensigt
 at røve hendes Dyd. Hvad siden skete
 jeg ikke veed.

Guiderius.

O lad mig ende Tælen:
 der slog jeg ham.

Cymbeline.

Det Guiderne forbyde!

Jeg nødig vil min Læbe skal udtale
 Straf for Din tappre Daad. Hør brave Ungling,
 nægt det igjen.

Guiderius.

Jeg har det sagt, og gjort.

Cymbeline.

Han var en Prinds.

Guiderius.

Ja, men en høist uhøflig.

Uprindelig hans Udsæd var mod mig:
 Til Strid han mig udfordred i et Sprog,
 saa at jeg vilde byde Havet trods,
 ifald det bruste saa. Jeg tog hans Hoved,
 og er ret glad, at nu han staaer ei her
 og det om mig fortæller.

Cymbeline.

Det mig smelter,

men ved Din egen Tunge er Du dømt:
Du dødsens er.

Imogen.

Den hovedløse Mand
jeg troede var min Posthumus.

Cymbeline.

Bind ham,
bort med Forbryderen.

Bellarius.

Herre Konge, holdt!

Hiin Mand er bedre end den Mand han slog:
Af Byrd saa god som Du, han mere gjorde
for Dig, end tusind Clotener i Live
udrette vilde. (til Bagten) Lad hans Arme løse;
for Vaand de ere ei!

Cymbeline.

Hvorledes, Gamle?

Vil Du Din Ven, end ei betalt, fortabe
og tirre mig til Harm? Hvordan er han
af Byrd saa god som vi?

Arviragus.

Det var for meget.

Cymbeline.

Derfor Du deer.

Bellarius.

Det vil vi alle Tre!

Men jeg bevise vil, at Tvende af os
saa gode ere som jeg sagde. Sonner,
en Ting jeg maa opdage, for mig farlig,
maafkee for Eder heldig.

Arviragus.

Eders Fare

er vor.

Guiderius.

Og alt bort Held er hans.

Bellarinus.

Nu vel! —

En Undersaat Du havde, Konge, som
blev kaldt Bellarius.

Cymbeline.

Hvad han? Han er
en landsforviist Forrader.

Bellarinus.

Det er ham,
som staaer nu her for Dig; — vel en Forviist,
men hvorfor en Forrader?

Cymbeline.

For ham bort;
ei Verdner ham skal redde.

Bellarinus.

Hvi saa varm?

Betal mig først for Dine Sønners Pleie,
læg saa Beslag paa Pennen, naar jeg har
modtaget den.

Cymbeline.

Hvad? Mine Sønners Pleie?

Bellarinus.

Jeg var saa dristig. — Her paa mine Knæ,
for jeg mig reiser, vil jeg mine Sønner
til Fader løfte; spar ei deres Fader!
Vid, disse To, som troe sig mine Sønner
og Fader kalde mig, ei mine ere;
de sprang af Eders Pænder, hvide Konge,
er Blod af Eders Blod.

Cymbeline.

Hvordan? mit Blod?

Bellarius.

Saavist som I er Ederes Faders. — Jeg
 er den Bellarius, som I forviste;
 Din Billie var min Skyld, ja Straffen selv
 og mit Forraderi; at jeg har lidt
 er alt det Dndt jeg gjorde. Disse Prindser,
 — det ere de — har jeg i tyve Aar
 optugtet, lært hvad jeg dem kunde lære,
 alt efter mine Gvner, som I kjender.
 Euriphile, der havde ammet dem,
 og som før Rovet jeg til Egte tog,
 stjål Bornene dengang I mig forviste;
 jeg hende overtalede dertil,
 da jeg før ugjort Daad alt revset var,
 og Skyld for Medrigbed opægged mig
 til Høiforraderi, og Tabet af dem,
 jo meer I solte det, jo meer det hidfød
 mig op til dette Rov. Men, høie Konge,
 her seer I Ederes Sonner. Jeg maa miste
 to af de bedste Livs Ledfagere. —
 Velsignelser fra Himlens Hvalving falde
 lig Dug paa deres Hoveder! Som Stjerner
 de værdig er at pryde Himmelbuen.

Gymbeline.

Din Taare for Din Sanddrubhed er Borgen.
 Meer usandsynlig er den Daad I Trende
 har udført, end Dit Udsagn. Mine Born
 jeg misted; er det disse, kan jeg ei
 dem ønske ædlere.

Bellarius.

Endnu et Ord:

Den Ungling, som jeg kaldte Polydor,
 som Ederes, Konge, er Guiderius;
 min Cadwal, denne Ungling, Arviragus,
 Jer yngste Kongesøn. Han var indvisslet

i en baldhyret Kappe, virket af
hans kongelige Moder, den jeg kan
til sikkert Tegn fremvise.

Cymbeline.

Min Guiderius
en blodig Stjerne havde paa sin Hals:
det var et selsomt Tegn.

Bellarius.

Ja det er ham;
endnu han sligt naturligt Mærke bærer.
Naturen i dens Bliisdom gav ham det
til Kjendetegn.

Cymbeline.

O, jeg til Tre er Moder!
Nei, aldrig Moder ser saa fryded sig
ved sin Forløsning. I velsignet være,
som efter slig Udsvingning fra Jer Kreds
paa rette Bane er igjen. Imogen,
Du har ved dette tabt et Kongerige.

Imogen.

Nei, jeg to Verdner vandt. O, mine Brodre,
saa mødtes vi igjen! Mærk, det var mig,
som talte sandest; I mig kaldte Broder
da jeg kun var Jer Søster, jeg Jer Brodre,
det var I virkelig.

Cymbeline.

I mødtes ser?

Arviragus.

Ja, heie Konge!

Guiderius.

Ved det første Møde
vi elsked hende, og vedblev det til
vi troede hun var død.

Cornelius.

Ved Sovedriften.

Cymbeline.

Naturdrift, mægtig virker Du! Naar skal
 jeg Alting fatte vel! Ved denne Korthed
 mig meget undgif, som jeg længes efter.
 Siig, hvor, hvorledes leved Du? og naar
 kom Du i Tjeneste hos denne Fange?
 hvor fandt Du, hvor forlod Du Brødrene?
 hvi flygted Du fra Goffet, og hvorhen?
 Og nu I Trendes Marsag til at stride,
 og mange flere smaa Omstændigheder; —
 men hverken Tid ei heller Sted tillade
 mig her at gjøre alle disse Spørgsmaal.
 See, Posthumus er ankret hos Imogen,
 og hun, lig Kornmodn, sine Dine kaster
 paa sine Brødre, ham og mig, og moder
 hver Gjenstand med Tilfredshed, som er fælleds,
 og fælleds felt af Alle. Nu til Templet,
 at fylde det med Røgen af vort Offer! —

(til Bellarius.)

Du er min Broder, skal det stedse være.

Imogen.

I ogsaa er min Fader: I mig redded,
 for dette Held at nyde.

Cymbeline.

Alle glædes,
 kun ikke Fangerne; lad ogsaa dem
 sig glædes ved vort Held.

Imogen (til Lucius.)

Min gode Herre,
 jeg end vil tjene Jer.

Lucius.

Bliv lykkelig!

Cymbeline.

Den arme Kriger, som saa tappert fægted,
var her paa rette Sted for at modtage
sin Konges Tak.

Posthumus.

Jeg, Eders Majestæt,

den Kriger er, der fulgte disse Tre
i ussel Dragt, som passed med mit Forsæt. —
Alt det var mig, Iachimo kan bevidne.
Tak, jeg Dig havde nede, kunde let
endt Dine Dage.

Iachimo (knælende.)

Jeg er atter nede;

men nu Samvittigheden boier Knæet,
som dengang Eders Styrke. Tag mit Liv,
men her først Eders Ring og dette Armbaand,
der har tilhørt den værdigste Tyrstinde,
som nogensinde Trostabsæed har svoret.

Posthumus.

Knæl ei for mig; min Magt er Eders Redning,
min Brede er Tilgivelse. Thi lev
og bliv i Fremtid bedre.

Cymbeline.

Udelt dømt;

vi Stormod af en Svigersøn vil lære:
Tilgivelse er Ordet.

Arviragus.

Edle Herre,

som Broder hjalp I os; det fryder os
at I i Sandhed er det.

Posthumus.

Ijener, Prindsen!

Roms ædle Sendebud, kald den Sandsiger,
som følger Eder. — Jeg i Dromme saae
den store Jupiter, som paa sin Ørn
nedsteg og viste sig med flere Skygger
af mine Slægtninge; da jeg opvaagned,
fandt jeg en Rulle Pergament paa Brystet,
hvis Indhold er saa uforstaaeligt,
at jeg det ei kan fatte; lad ham vise
sin Kunst ved dets Udtydning.

Lucius.

Philarmonus —

Sandsigeren.

Her, ædle Herre!

Lucius.

Lyd dets Mening.

Sandsigeren (læser.)

„Naar en Løveunge, sig ubevidst, uden Sagen
finder, og vorder savnet af en Himmeldust, og naar
de den ranke Ceder berøvede Grene, efter i flere Aar
at have henligget visnede, atter opblomstre og forenes
med den gamle Stamme og vore paa ny, da skal
Posthumus ende sine Vanheld, Britannien werde lykkeligt
og blomstre i Fred og Overflod.“

Du, Leonatus, Løveungen er;

den retteste Fortolkning af Dit Navn,

da **Leo-natus** netop det udtrykker,

(til Cymbeline) og Himmeldusten er Din dydige Datter

af os kaldt mollis aer, og mollis aer

vi kalde mulier; him mulier, jeg gjetter,

er Din trofaste Hustru, som just nu

— bogstavelig i Samklang med Draklet —

af Dig useet, usøgt, omsvævet er

af renest Himmeldust.

Cymbeline.

Det rimeligt.

Sandsiger.

Den ranke Ceder, kongelige Herre,
betyder Dig, og de afhugne Grene
er Dine Sonner, som Bellarius stjål;
de tænktes lange døde, nu de leve
og feies til den kongelige Ceder,
hvis Alfom lover Bretland Fred og Held.

Cymbeline.

Vel, vi med Fred begynde vil: — Vid, Lucius,
endssjendt vi seired, vil vi hylde Casar
og Romas Rige, lovende at svare
sædvanlig Skat, hvorfra vi blev afholdte
ved vores rankefulde Dronning,
som Himlen i sin Retfærd, (saavel hende
som Hendes) har berørt med tunge Haand.

Sandsiger.

De høie Himlens Magter stemme i
en Fredens Harmoni! Det Syn jeg havde,
hvorom jeg underretted Lucius
kort førend denne neppe endte Krig,
er opfyldt nu; thi Romas Dn, som fløi
fra Syd til Vest og slog med Vingerne,
blev mindre og forsvandt i Solens Straaler:
det tyder at vor vældig stærke Dn,
den store Casar, sig igjen forener
med den af Glædes omgivne Cymbeline,
som skinner her i Vest.

Cymbeline.

Pris Guderne!

Lad Røgen sig fra vore Altare
til Himlen svinge! Freden I forkynde

for vore Undersaatter! — Og nu fremad! —
 En romersk og en britisk Jane vaie
 forenede i Benskab sammen over Luds By!
 I Jupiter, den Stores, Tempel vil vi
 besegle Freden, feire den ved Fester.
 Afsted! Med Lynsart Krigens Larm bortiler;
 for blodig Haand er vadsket Freden smiler.

(Vort.)

Om

Cymbeline.

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM
OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AND ANATOMY
HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS.

1892

Smithsonian Institution

Malone antager dette Stykke at være skrevet i Aaret 1605. Den Konge, hvorfra det har sit Navn, tiltraadte Regjeringen — efter Holinshead — i Augustus Cæsars nittende Regjerings-Aar, og Stykket begynder omtrent i Cymbelines fire og tyvende, som er Augustus Cæsars to og fyrgetyvende Regjerings-Aar, hvilket var det sextende efter den christne Tidsregning.

Pope antager Tabelen at være laant af Voccacio, men Steevens og Malone derimod af en gammel Kronike, betitlet: *Westward for Smelts* &c., med hvilken Imogens Udvandring i Skoven, og det Træk at hun siden bliver Page hos den romerske Felttherre, har nogen Lighed.

A. W. Schlegel omtaler Stykket saaledes:

„Cymbeline er en af Shakespeares forunderligste Compositioner. Han har deri sammenknyttet en Novelle af Voccacio med gammelbritaniske Sagn fra de første romerske Keiseres Tid, og har vidst ved bløde Overgange at sammensmelte de nyere selskabelige Sæder med Heltedaa, ja endogsaa med fabelagtige Gude-Maabenbarelser. I Imogens Charakter er intet Træk af den skjønneste Qvindelighed forglemt: hendes ærbare Dmhed, hendes Blidhed og hendes jomfruelige Stoltthed, hendes grandselose Hengivenhed og Høimodighed imod hendes bedragne og hende uretfærdig forfølgende Egtfælle, hendes Eventyr i Forslædningen, hendes tilsyneladende Død og hendes Redning danne et ligesaa yndigt som rørende Maleri.

Begge de i Klippehvalvingen opdragne Prindser Guiderius og Arviragus ere et herligt Sidespykke til Miranda *) paa den ene, og til Perdita **) paa den anden Side. Shakspeare holder af at vise Naturens Overlegenhed over det Tillærte. Over Konsten, som vil berige Naturen, siger han et Sted, gives der stedse en høiere Kunst, skabt af Naturen selv. Ligesom Mirandas ubevidste og usøgte Gude behager mere end Skjønhed, der søger at indtage ved den fineste Dannelses meest glimrende Pynt, saaledes henrykker hos de tvende, blot ved Jagten hærdede og fra deres høie Bestemmelse langt bort holdte Unglinger et naivt Heltemod, som lader ahne og drømme om Daad, indtil den første Anledning uimodstaaelig drager dem dertil. Hvorledes Imogen kommer forklædt til Gulen, hvorledes Guiderius og Arviragus fatte et barnlig lidenskabeligt Venstab for den blide Dreng, i hvem de hverken formode et Gruentimmer eller deres Søster, finde hende pludselig død ved Tilbagekomsten fra Jagten og saa at sige jorde hende under Blomster med Sang; disse Optrin kunde paa ny oplive en ganske uddød Indbildningskraft til Poesi. Naar en tragisk Tildragelse kun er sandsynlig, hvad enten Tilskuerne allerede kjende den, eller de kun skulle formode den, saa veed Shakspeare stedse at formilde Indtrykket, uden at svække det: han lader Sorgen være musikalisk, hvorved den vinder i Høitidelighed hvad den taber i Alvor.

Hvad de øvrige Roller angaaer saa er den vise og stærke Olding Bellarius, saalænge Gremio og derpaa igjen Helt, en ærverdigg Skikkelse. Italieneren Jachimos øvede Forskillelse og raske Aandsnærværelse

*) 3 Tempest.

**) 3 Winter's Tale.

passer aldeles med hans dumdriftige Forraderi. Cymbeline og selv Posthumus ere i den første Halvdeel af Stykket noget opoffrede; men dette kunde ikke være anderledes. Den falske og ondskabssfulde Dronning er kun et Redskab for Indvillingen; hun og hendes Søn, Cloten, (den eneste comiske Rolle i Stykket) hvis raade Overmod er skildret med Lune, blive for Slutningen ved fortjent Straf bragte til Side. Til den heroiske Deel af Digtingen, Krigen imellem Romerne og Briterne, som forbereder Opløsningen, beholder Digteren ved Omfanget af hans Plan saa li den Plads tilovers, at han synes næsten at have gjort Handelserne tydelige ved et snunt Skueoptog.

Derimod har han givet den sidste Scene, hvor alle de mangfoldige sammenslyngede Traade af Kunsten oplose sig, en fuldkommen Udvikling, for at samle det Heles Indtryk i et Brændpunkt. Dette Exempel, som mange flere, kan modsigte Johnsons lidt for hastige Dom, at Shakspeare pleiede at overile Slutningen af sine Stykker. Meget mere indbringer han endeel i Stykket, som ifølge det Forstaaelige i Strengheds sidste Opløsning kunde være sparet, fordi han vil tilfredsstille Hørelsen. Vore nuværende Tilskuere ere utaalmodigere end hans vare det efter at see Forhængt falde, naar der ikke er mere at oplose."

Hazlitt's Dom lyder som følger:

"Cymbeline er et af de behageligste af Shakspeares historiske Stykker. Det kan betragtes som en dramatisk Romance, hvori Historiens frappanteste Deel er udkastet i Form af Dialog, og de mellemværende Tildragelser ere forklarede ved forskellige Personer, naar Omstændighederne gøre det nødvendigt. Handlingen er, som en Følge deraf, mindre concentreret, men Interessen bliver mere ætherisk og luttret ved det Perspectiv, hvori man ser Gjenstandene, ved de

indbildte Scene=Forandringer, saavel som ved Længden af den Tid — hvori den befsjæftiges. Læsningen af dette Stykke er som at gjøre en Reise uden noget bestemt Maal for dens Ende, og i hvilken Uvissheden er vedligeholdt og forheiet ved de lange Mellemrum imellem hver Station. Omendkjendt Tildragelserne ere spredte over en saa stor Overflade og have Hensyn til en saadan Forskjellighed af Charakterer, bliver dog Baandet, som sammenholder Historiens forskjellige Interesser, aldrig aldeles brudt. De meest uventede og tilsyneladende meest tilfældige Tildragelser ere opfundne saaledes, at de omsider lede til den fuldkomneste Oplosning af Katastrophen. Den Letthed og den sig selv bevidste, tilsyneladende Eigegyldighed, hvormed det er udført, gjør Færdigheden end mere beundringsværdig. Knuden strammes oien synlig i den sidste Akt. Tildragelsen gaaer frem med tiltagende Hurtighed ved hvert Skridt; de forskjellige Grenes Spredning er fra de fjerneste Punkter samlet til det samme Centrum, de forskjellige Charakterer ere bragte sammen under meget kritiske Omstændigheder og næsten enhver Persons Skæbne i Dramet er afhængig af en eneste Omstændighed: Jachimos Svar paa Imogens Spørgsmaal, hvorledes han har faaet Posthumus's Ring. Doctor Johnson er af den Mening, at Shakspeare var i Almindelighed uopmærksom paa sine Knuders Løsning. Vi troe det Modsatte, og kunne anføre til Bevis derpaa ikke alene nærværende Stykke, men Lear, Romeo og Julie, Macbeth og Othello, ja selv Hamlet og flere Stykker af mindre Betydning, i hvilke den sidste Akt er fuld af afgjørende Tildragelser, sammenbragte ved naturlige og beundringsværdige Midler.

Den Pathos, som hersker i Cymbeline, er ikke voldsom eller tragisk, men af den behageligste og elsk-

værdigste Slags. Et vist blidt Tusmørke spreder sig over det Hele. Posthumus er Stykkets Helt, men Imogen er dets Unde. Posthumus er os kun vigtig, fordi han er vigtig for hende, og hun er os kun vigtig ved sin Dmhed og Bestandighed imod sin Uegteskælle. Det er Shakespeares Heltinders forunderlige Fortræffelighed, at de synes kun at eksistere i deres Hengivenhed for Andre. De ere luttrede Abstraktioner af Kjærligheden. Vi tænke ligesaa lidt paa deres Personer som de selv, fordi vi ere ledede ind i deres Hjertes Hemmeligheder, som ere vigtigere. Ingen fandt nogensinde den qvindelige Charakters sande Fuldkommenhed: Kælelsen af Svaghed, støttende sig til Styrken af sin Kjærlighed og der søgende Understøttelse, som Shakespeare; Ingen malede nogensinde saa vel naturlig Dmhed fri for Forstillelse, Ingen vidste nogensinde saa vel hvorledes Delicatesse og Frygtsomhed, naar de drevs til det Yderste, bleve romantiske og overdrevne; thi hans Heltinders Kjærligheds-Historie er kun en høiere Potents af deres Kjønns sædvanlige Fordomme: de vide at opoffre det Formelle for det Virkelige. Hans Fruentimmer ere i denne Henseende fuldkomne Logikere, thi Intet er saa logisk som Kjærligheden. De ere en smuk lille Forsamling af Martyrinder.

Vi have næsten ligesaaamegen Hengivenhed for Imogen, som hun har for Posthumus, og hun fortjener det bedre. Af alle Shakespeares Kvinder er hun maaskee den ommeeste og den meest ukonstlede. Hendes Bantro, i Scenen med Iachimo, til hendes Huusbonds Utrofskab ligner meget Desdemonas Bæring for at troe Othelloes Ekinsyge. Hendes Svar til den værste Deel af Maleriet er kun: "Jeg frygter, min Gemal har Bretland glemt". Den Redebønhed, hvormed hun tilgiver Iachimos falske Be-

skyldninger og hans Angreb mod hende selv, er en god Lektion til de skindhellige Truentimmer og kan lære dem, at hvor der er en virkelig Hengivenhed til Dyden, behøver den ikke at indsvøbe sig i en voldsom og paatagen Modbydelighed for Lasten. Den Scene, hvori Pisanio giver Imogen hans Herres Brev, er saa rørende som muligt.

Da hun siden troer at finde Posthumus's døde Legeme, og vil tage Tjeneste hos Lucius, naar hun har jordet den hun kalder sin fordums Herre, da er denne Scene selve Kjærlighedens Religion. Hun stoler lidet paa sine personlige Undigheder, som hun troer maae være glemte for en Italienerindes Skjønhed; hun stoler paa sin egen Fortjeneste, og denne ligger i Dydden af hendes Kjærlighed, hendes Sanddrubed og hendes Bestandighed. Der er to nydelige Beskrivelser over hende: den ene da hun sover og den anden da hun formodes at være død. Iachimo giver den ene, da han har listet sig ind i hendes Sovestue, den anden er af Arviragus:

„— — Med skjønne Blomster“ 1c. Pag. 114.

Den indbildske, ukloge Prinds, Imogens forklædte Elsker, Cloten, endstjendt i sig selv ikke nogen behagelig og nu omstunder en obsolet Charakter, er dog tegnet med megen Lume og passende Overdrivelse.

Stykkets øvrige Charakterer ere fremstillede med megen Sandhed og Bestemthed, og, som det er Tilfældet i de fleste af denne Forfatters Bærker, er der ikke alene den ypperligste Holding i hver enkelt Charakter, men i deres Relation til hverandre; det er en Affinitet og en Harmoni, lig den vi lægge Mærke til i Farvernes Gradation i et Maleri. Shakespeares mange frappante og mægtige Contraster kunne ikke undgaae Opmærksomheden, men hans Brug af Analogien til at forene de største Forskjelligheder har man

ikke tilstrækkeligen lagt Mærke til. Til Exempel i Gymbeline reiser den største Interesse sig af Imogens usoranderlige Trostak mod Posthumus, under de meest prøvende Omstændigheder. Nu vrinkle de øvrige Dele af Stykket med underordnede Exempler paa den samme Følelse, forskjellig modificeret efter de forskjellige Omstændigheder og anvendte i ædle eller uædle Diemed. Stykkets Gang er fremhjulpen ved Clotens forelskede Overhæng, ved Jachimos vedvarende Bestemthed at skjule sin Plan ved et dristigt Bedrageri. Pisaniøs troe Hengivenhed er et rørende Accompanement til det Hele; Bellarius's haardnakkede Bedhængen i at lade de to unge Prindsers Skjæbne saalænge være en Hemmelighed, da han er forbittret over den utaknemlige Gjengjældelse for tilforn beviste Tjenester; Dronningens usorbedrelige Ugudelighed og Kongens blinde og svage Tiltro ere ligesaa mange Vinier af den samme Historie, som alle lede til det samme Punkt. Virkningen af denne Coincidens føles bedre end den kan udtales, og ligesom Indtrykket eksisterer saa at sige ubevidst i Læserens Sind, saaledes er det sandsynligt paa samme Maade opstegen i Forfatterens, ikke med Hensigt, men ved Styrken af de naturlige Associationer, ved en særdeles Tankeslugt, som gav den herstende Følelse forskjellige Vendinger, der sammensmeltede og styrkede hverandre ligesom Strængenes Lyd i Musik.

De romantiske Scener, hvori Bellarius, Guidarius og Arviragus komme tilsyne, ere en behagelig Afsløsning fra det Hofs Intriquer og snedige Ranker, fra hvilket de ere forviste. Intet kan overgaae Simpelheden i Beskrivelsen af det Bjergliv de føre. De ere Jægere, ikke Hyrder, og dette staaer i rigtigt Forhold til de Livsoptrein, hvori de siden komme til at handle. Hvilken beundringsværdig Modsatning imel-

lem de unge Prindsers ungdommelige Ild og Utaalmodighed efter at undsløpe fra deres dunkle Tilværelse, og deres mere erfarne Raadgivers koldere Beregninger og forsigtige Resignation! Hvor fortræffelig er det Ufordecelagtige ved Kundskab og Uvidenhed, ved Gensomhed og Selskab sat i Modsatning til hinanden! Iffum Aldenner Skoven i „As you like it“ kan sammenlignes med Bjergscenerne i Cymbeline; dog hvor forskjellig er den dybsindig overveieude Ro i det ene og den handlende Kjeftred i det andet? Shakespeare leder os ikke alene ind i sine Charakterers Tankemaade, men han giver Tone og Farve til Scenerne han beskriver, ved de formodede Indvaaneres Toelser. Paa samme Tid iagttager han paa det noiefte det Gieudommelige ved Handling og Lidenskab, og giver hver sin locale Ledfagning. Ligefom han var mægtig i de fterfte Ting, faaledes var det ikke under ham at være opmærksom paa de mindre. Derfor maa Cymbelines driftige Jægere beftege de fteille Klipper — Touchstone og Audrey betræde kun den jevne Dal. Hjorten er i Cymbeline betragtet fom en Gjenstand for Rov: „Bildtet er opjaget,“ for Jacques er det en finul Gjenstand til at moralifere over i Mægelighed „under melancholiske Træers Skygge.“

Vi kunne ikke forlade Cymbeline, fom er et af vore Indlingsffykker, uden at anmærke nogle enkelte Træk af Gudsffrygt og Moralitet. Vi maae her henpege paa den Scene hvor Bellarius minder de to unge Prindfer om deres Morgen Andagt. Hviffen Unde og naturlig Gudsffrygt herffler i hans Uttringer her? Paa den samme fimple og fordringsfri Maade fremtræder ogsaa det moraliffe Element hos Shakespeare, faaledes f. Ex. i Lægens Svar til Dronningen der anmoder ham om Giften.“

